

Poština plačana pri pošti 2205 Starše

GLASILO OBČINE STARŠE

december - grudan 2022

št. 85

SREČNO 2023

Čudovit predpraznični pozdrav!

Foto: T. Golob

DECEMBER – krajši dnevi, lučke, trije dobri možje, praznične dobrote – piškoti, potica in šej, krasitev smrečice in stanovanja, da dobite praznični pridih, božične pesmi, vonj po cimetu, božična zvezda, praznovanja ... Pa tudi hitenje pri iskanju najprimernejših drobnih pozornosti za domače in najboljše prijatelje, izdelovanje in pisanje voščilnic, nakupovanje preveč hrane za »tiste« dni ... Kljub čudovitemu času pa

vseeno vestno opravljanje službenih in drugih obveznosti, ki kar kradejo hitro minevajoče trenutke do božiča in novega leta. Ko pa vmes morda kot strela z jasnega za kakšen dan ali celo teden poseže prehlad ali druga virusa, pa vse to letoletno pričakovanje postavi na glavo. Naenkrat se vse ustavi, čas pa neutrudno drvi dalje in prazniki bliskovito minejo.

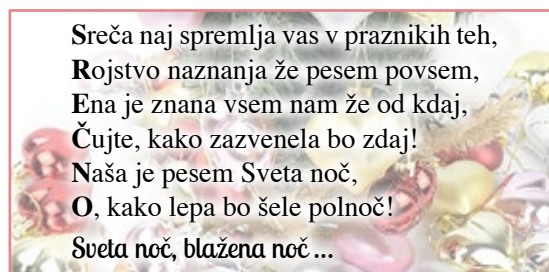
Starejši radi primerjamo čas iz preteklosti z današnjim; lahko rečemo, da se kar krepko razlikujeta. Potrošništvo je močno zarezalo v nove dni, to nam kažejo trgovinske izložbe in police, ki se kar šibijo pod težo neštetihi kvalitetnih in manj kvalitetnih bleščočih izdelkov. Najbolj noro je, ko v trgovinah že pred prvim novembrom vidiš razstavljenе smrečice in številne okraske. Gre za veliko »prehitevanje« dveh praznikov – dneva reformacije in spomina na naše preminule. Prodajalci si že vnaprej manejo roke in računajo dobiček, ki bo prav zaradi podaljševanja predprazničnega časa spet višji. Seveda pa na drugi strani zaslutimo utrujene prodajalke, ki imajo, sploh pri delu ob blagajnah zaradi nenehnih ponavljajočih se gibov, že zdravstvene težave. In tudi to je DECEMBER.

Ob koncu leta delamo različne inventure, kjer se sprašujemo, če smo opravili vse, kar smo si zadali na začetku leta. Morda smo opravili celo več, kot smo planirali, in kar ne moremo verjeti, da je to sploh kdaj možno. Če smo se spravili v prenovo stanovanja, govorim iz lastnih izkušenj, smo ob delu spoznali številne mojstre in tudi njihove obljube. Beseda ni konj, so včasih rekli, sama pa dodajam, da je v tem primeru beseda OBLJUBA precej velik in rejen konj, ki kar noče opraviti svojega poslanstva. Čas pa teče in teče, stanovanje je zato v velikem razsulu kar nekaj mesecev. Če vmes posežejo še kakšne reklamacije, potem je to že preizkušanje vzdržljivosti, kot pri teku na dolge proge. Samo mirno je potrebno dodati tri mesece, ti povedo, ko spet kličeš in upaš in si v uteho vizualiziraš dan D, ko bo v stanovanju končno vse pospravljeno in na svojem mestu kot nekoč ... Kje pa so potem živci, ki trpijo, pa odnosi, ki so zaradi neizpolnjevanja obljub nekaterih brezbriznežev na majavih tleh?! Prav gotovo ste se kdaj našli v podobni situaciji tudi sami. O, res? Seveda, saj ste tudi v bežnem klepetu povedali, da je bilo tudi pri vas tako, v podobnih situacijah, seveda. Potem pa je že lažje, če nas je več?! (Pa je tako prav, spoštovani zelo iskani mojstri?)

Inventure v tem času delamo tudi na delovnih mestih in v društvih. Kar nekaj predstavnikov slednjih vas je za naše glasilo opravilo povzetek dela v letu 2022, za kar se vam iskreno zahvaljujemo. Nekateri podatki se tudi malo ponavljajo, saj ste najbolj vestni že sproti pridno pisali v prejšnjih številkah. Izvedeli pa smo seveda tudi veliko novega.

Tokratna številka poleg prazničnih vsebin prinaša še podatke o minulih volitvah. Vemo, da se na »vrhu« v naši občini ni nič spremenilo, večje spremembe so v občinskem svetu (Čestitke izvoljenim!). Upajmo, da bo novi tim, skupaj z županom in občinsko upravo, znal smelo nadaljevati zastavljene projekte in si zastavil cilje, da se bo naša občina primerno razvijala dalje. (In da bo v razvoju čim prej dohitela sosednje občine!)

Naj danes zaključim drugače:

Sreča naj spremlja vas v praznikih teh,
Rojstvo naznanja že pesem povsem,
Ena je znana vsem nam že od kdaj,
Čujte, kako zazvenela bo zdaj!
Naša je pesem Sveta noč,
O, kako lepa bo šele polnoč!
Sveta noč, blažena noč ...

MIREN BOŽIČ IN SREČNO 2023!

Daša JAKOL, vaša urednica

IZ VSEBINE

• Pozdrav urednice, Županov uvodnik, Obvestilo	2, 3
• Poročilo volilne komisije	4 - 10
• Občinski svet v mandatu 2018 - 22 ...	11
• Zobozdravnik v Staršah, V spomin	12
• Kulturni program ob odprtju POŠ Marjeta	13
• Spomin je še živ	14 - 15
• Projekt Krokus, Knjige za šolsko knjižnico	16 - 17
• Babice in dedki pri pouku, Obisk medic. sester	18 - 19
• Ure zdravstvene vzgoje, Akcija zbiranja hrane	20 - 22
• Učenci so ustvarili	23
• Šilihovo priznanje Nadi Smolinger	24
• Tradicionalni slovenski zajtrk, Druženje Zvezdic	25
• Aktivnosti KO RK Starše, DCA, Tarok društvo	26 - 27
• DPM Občine Starše, Društvo Ajda, DU Marjeta	28 - 29
• KD Alojz Colnarič, KUD Ivan Lončarič	30 - 31
• KD Urška, Nova predstava Pojočih travic	32
• KUD Franc Ilec, PGD Starše, Podelitev činov	33 - 35
• Noč mladih gasilcev, TD Starše	36 - 37
• Pogledi »Ptičice« v letu 2022, LD Starše	38 - 39
• Nismo ustvarjalci zgodovine ..., Naš dišeči dom	40 - 41
• Zlata Drava, Predstavitve DU Starše	42 - 43
• Vinska kraljica, Izlet članov DU Marjeta	44 - 45
• ŠD Zlatoličje, Zlati krog z Rogličem, Zahvala	46 - 47
• Šola košarke	48
• Intervjuja: Marija Kurbus, Murenčki	49 - 54
• Zapuščina J. Lešnika, Joga kaže pot	55 - 58
• Demenca, Sočutno do živali	59 - 60
• Dan samostojnosti ..., Čestitke ..., Kolofon	61 - 62
• Včasih samoumevno ..., Praznične dobrote	63 - 64
• Voščila, Naša Križanka	65 - 70
• Praznične razglednice, Na Veliki planini	71 - 72

Naj nam življenje teče čim bolje ...

Foto: M. Krajnc

Spoštovane občanke in občani!

Leto zopet mineva, uživamo v veselih decembrskih dneh. Kljub neprestanim virusnim obolenjem se vsi trudimo, da bi jih preživeli čim bolj brez skrbi. Upam, da bo tako.

Za nami so volitve. Vsem se iskreno zahvaljujem za podporo, ki sem jo čutil na vsakem koraku. V kolikor ne bi bilo tako, vsekakor volitev ne bi

preživel tako mirno, spokojno in predvsem brez pretiranega stresa glede na dejstvo, da sem bil edini kandidat.

Izvolili ste tudi občinski svet. Iskreno upam in prepričan sem, da bomo z občinskimi svetniki tudi v prihodnje sodelovali tvorno, korektno ter predvsem, da bomo spoštovali drug drugega, vse v dobrobit naše prelepe občine. Spori, podtikanja ter zavist namreč nikoli ne prinesejo nič dobrega.

Pred nami so namreč projekti, ki jih pripravljamo že dalj časa. Prepričan sem, da bomo z vašo podporo, podporo občinskega sveta ter z vestnim delom občinskih uslužbencev projekte, kot so Gasilski dom v Prepoljah, DCA Loka, knjižnica v Staršah in druge, uspešno uresničili. Tudi v primeru, če se nam kdaj kaj časovno zalomi, ne bo tragedije. Tragedija pa bo, če države končno ne bomo uspeli prepričati, da se loti rekonstrukcije cest v Brunšviku in Staršah. Vložil bom ves trud, ki ga premorem, da zadeve premaknem.

Pa ni vse v projektih. Zato smo se letos potrudili in organizirali drsališče v občinskem središču, namenjeno predvsem otrokom. Vanj smo vložili

veliko truda. Ko pišem ta uvodnik, še ni pričelo delovati, zato srčno upam, da je sedaj, ko to berete, odziv dober, da prihajate na druženje v prijetno okolje drsališča čim večkrat. Z lepo okrasitvijo smo poskrbeli za prijetno vzdušje. Prav tako se bo v decembru izvajal kvaliteten program. Če bo odziv dober, bomo poskrbeli tudi za program v januarju in prvi polovici februarja. Pridite in uživajte, ne bo vam žal.

Tudi prihodnje leto bo torej polno izzivov. Projekti bodo zahtevali veliko dela, vendar bomo s skupnimi močmi zmogli. Upam in želim vam, da bi bili čim manj bolni ter da boste lahko te zimske mesece preživeli tako, kot si želite.

V prihajajočem letu želim vsem veliko zdravja in uspehov, naj vam življenje teče čim boljše.

Stanislav GREIFONER, župan

Ob božiču se zabavaj
in veseli, saj je ta praznik
le enkrat v letu.

Iz »A Hundred Points
of Good Husbandry«, 1557

OBVESTILO IZ UREDNIŠTVA

Spoštovane občanke in občani!

Prispevke za **86. številko GLASILO OBČINE STARŠE**, ki bo izšla v tednu po 20. marcu, sprejemamo do 26. februarja 2023 na **NASLOV UREDNIŠTVA: glasilo@starse.si**.

Napisanemu prispevku dodajte NASLOV in ob koncu obvezno navedite svoje IME in PRIIMEK. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavljali. Tudi pri fotografijah pripišite, kdo je njihov AVTOR.

Med dvema številka glasila bodo na 14 dni izšle tudi **NOVICE OBČINE STARŠE**.

Tudi prispevke zanje pošljite na isti naslov: **glasilo@starse.si – s pripisom: ZA NOVICE**.

Ti prispevki naj bodo kratki, z največ eno fotografijo. Za **NOVICE št. 34** zbiramo prispevke do **petka, 6. januarja 2023** – izšle bodo 12. januarja.

Lep delovni pozdrav!

Urednica

NAČRT IZIDA NOVIC IN GLASIL OBČINE STARŠE za 1. polovico leta 2023

NOVICE GLASILO	ZADNJA ODDAJA PRISPEVKOV	PREDVIDEN IZID
NOVICE	petek, 6. januar	četrtek, 12. januar
NOVICE	petek, 20. januar	četrtek, 26. januar
NOVICE	petek, 3. februar	četrtek, 9. februar
NOVICE	petek, 17. februar	četrtek, 23. februar
GLASILO	nedelja, 26. februar	v tednu po 20. marcu
NOVICE	petek, 31. marec	četrtek, 6. april
NOVICE	petek, 14. april	četrtek, 20. april
NOVICE	petek, 5. maj	četrtek, 11. maj
NOVICE	petek, 19. maj	četrtek, 25. maj
GLASILO	nedelja, 28. maj	v tednu po 19. juniju

OBČINA STARŠE
OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA
 Starše 93 2205 STARŠE

Telefon: 02 686 48 00
 Fax: 02 686 48 10
 E-mail: obcina@starse.si

Številka: 041-31/2022

Datum: 25. 11. 2022

Na podlagi 90. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07-UPB3, 45/08 -ZLV-H in 83/12 – ZLV-I, 68/17) in na podlagi zapisnikov o rezultatih volitev župana Občine Starše, članov Občinskega sveta Občine Starše in članov svetov KS na lokalnih volitvah v občini Starše v nedeljo, dne 20. novembra 2022, vam Občinska volilna komisija Občine Starše pošilja naslednje

POROČILO

Volilna opravila so se pričela 5. septembra 2022 na podlagi Akta o razpisu rednih volitev v občinske svete in rednih volitev županov (Uradni list RS, št. 97/22) in Razpisa rednih volitev članov sveta krajevnih skupnosti, ki ga je izdal župan Občine Starše (MUV, št. 15/22).

Volitve župana občine so potekale po večinskem sistemu v občini kot eni volilni enoti, volitve članov občinskega sveta po proporcionalnem sistemu v občini kot eni volilni enoti, volitve članov sveta v krajevnih skupnostih pa so potekale po večinskem sistemu v osmih volilnih enotah za šest krajevnih skupnosti. Slednje pomeni, da sta dve krajevni skupnosti (KS Loka – Rošnja in KS Marjeta – Trniče), ki združujeta dve volilni enoti oz. dve naselji, imeli po dve volilni enoti v okviru krajevnih skupnosti; ostale krajevne skupnosti so bile kot ena volilna enota.

Volilna komisija ugotavlja, da je tako glasovanje na predčasnih volitvah dne 15. 11. 2022 in 16. 11. 2022, kakor tudi v nedeljo, 20. novembra 2022, na vseh voliščih potekalo v skladu z zakonom in da ni zaznala nobene kršitve volilnih pravil, sploh pa ne takšne, ki bi lahko vplivala na rezultate volitev.

Izidi volitev so naslednji:

a) VOLILNA UDELEŽBA

Volišče	Število volilnih upravičencev	Udeležba ob 11. uri	Udeležba ob 16. uri	Končna udeležba
BRUNŠVIK	362	34 9,39%	77 21,27%	99 27,35 %
LOKA	252	20 7,94%	47 18,65%	71 28,17 %
ROŠNJA	328	30 9,15%	85 25,91%	112 34,15%
MARJETA	380	29 7,63%	87 22,89%	116 30,53%
TRNIČE	384	48 12,5%	98 25,52%	152 39,58%
PREPOLJE	463	36 7,78%	130 28,08%	176 38,01%
STARŠE	666	79 11,86%	186 27,93%	268 40,24%
ZLATOLIČJE	622	57 9,16%	172 27,65%	240 38,59 %
PREDČASNO GLASOVANJE				38
PO POŠTI				4
SKUPAJ	3457	333 9,42%	882 25,51%	1276 36,91%

b) IZIDI VOLITEV ZA ŽUPANA OBČINE STARŠE

Kandidat je dobil naslednje število glasov:

VOLIŠČE	Št. volilnih upravičencev	STANISLAV GREIFONER
001 - STARŠE	666	258
002 - ROŠNJA	328	102
003 - LOKA	252	64
004 - MARJETA	380	105
005 - BRUNŠVIK	362	94
006 - TRNIČE	384	139
007 - PREPOLJE	463	170
008 - ZLATOLIČJE	622	208
901 - PREDČASNO		33
997 - PO POŠTI		4
SKUPAJ	3457	1177

Od 3457 volilnih upravičencev je bilo na vseh osmih voliščih in v predčasnem glasovanju ter glasovanju po pošti oddanih 1274 glasovnic, od tega je bilo 97 neveljavnih. Veljavnih glasov je bilo 1177 in od le-teh se izračuna odstotek glasov, ki ga je dobil kandidat za župana Občine Starše.

Kandidat za župana Stanislav Greifoner je dobil 1177 glasov (100 %).

c) IZIDI GLASOVANJA ZA VOLITVE ČLANOV OBČINSKEGA SVETA

Volitve članov občinskega sveta so potekale po proporcionalnem sistemu v eni volilni enoti.

I. Kandidatne liste so dobile naslednje število glasov:

	001 STARŠE	002 ROŠNJA	003 LOKA	004 MARIJETA	005 BRUNŠVIK	006 TRNIČE	007 PREPOLJE	008 ZLATOLIČJE	901 PRED.	977 PO POŠTI	SKUPAJ
Št. volilnih upravičencev	666	328	252	380	362	384	463	622	38	4	3457
GIBANJE SVOBODA	105	28	27	29	34	20	32	50	10		335
SDS	38	25	20	31	16	16	25	49	7	2	229
N.SI	9	7	2	2	8	12	1	4	0		45
LISTA OBČANKE IN OBČANE SKUPAJ NAP.	30	20	11	26	24	17	48	77	12	1	266
DeSUS	23	17	4	5	4	0	25	19	2	1	100
SD	43	7	3	12	2	76	36	25	3		207
SLS	8	3	2	10	11	8	7	4	4		57
SKUPAJ	256	107	69	115	99	149	174	228	38	4	1239

Od 3457 volilnih upravičencev je bilo na vseh osmih voliščih in v predčasnem glasovanju ter po pošti oddanih 1272 glasovnic, od tega jih je bilo 37 neveljavnih. Veljavnih glasov je torej 1239.

II. Kandidati na kandidatnih listah so dobili naslednje število preferenčnih glasov:

VOLILNA ENOTA 01

Ime liste: 1 GIBANJE SVOBODA

Število glasov: 335

Odstotek glasov: 27,04%

Preferenčnih glasov: 186

Zap. št.	Ime kandidata	Št. pref. glasov	%
1	Stanislav GREIFONER	79	23,58
2	Anita GORINŠEK	22	6,57
3	Anej LUKAN	53	15,82
4	Teja LORGER	13	3,88
5	Ivan PIŠEK	7	2,09
6	Martina SKODIČ PUŠNIK	3	0,90
7	Ninoslav NINIĆ	9	3,28

Ime liste: 2 SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

Število glasov: 229

Odstotek glasov: 18,48%

Preferenčnih glasov: 126

Zap. št.	Ime kandidata	Št. pref. glasov	%
1	Nataša PETEK	73	31,88
2	Jožef BRUMEC	9	3,93
3	Damjana ARNUŠ	7	3,06
4	Roman KRAMARIČ	14	6,11
5	Irena ŠERDONER	4	1,75
6	Ivan BEDNJANIČ	4	1,75
7	Branko KACJAN	15	6,55

Ime liste: 3 NOVA SLOVENIJA-KRŠČANSKI DEMOKRATI

Število glasov: 45

Odstotek glasov: 3,63%

Preferenčnih glasov: 17

Zap. št.	Ime kandidata	Št. pref. glasov	%
1	Dušan BRGLEZ	16	35,56
2	Alenka PŠAK	0	0,00
3	Ivan PLAZAR	1	2,22
4	Marija GOJČIČ	0	0,00
5	Marija PLAZAR	0	0,00

Ime liste: 4 LISTA ZA OBČANKE IN OBČANE – SKUPAJ NAPREJ

Število glasov: 266

Odstotek glasov: 21,47%

Preferenčnih glasov: 195

Zap. št.	Ime kandidata	Št. pref. glasov	%
1	Aleksander FUREK	62	23,31
2	Snežana MAJCEN	49	18,42
3	Cvetko PERNEK	16	6,02
4	Martina ZORKO	39	14,66
5	Igor TRSTENJAK	16	6,02
6	Karmen BERANIČ	6	2,26
7	Egon VERLIČ	6	2,26
8	Ana BERNHART	1	0,38

Ime liste: 5 DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE

Število glasov: 100

Odstotek glasov: 8,07%

Preferenčnih glasov: 63

Zap. št.	Ime kandidata	Št. pref. glasov	%
1	Marjan MALEK	16	16,00
2	Andreja URBANIJA	6	6,00
3	Boštjan MUNDA	28	28,00
4	Nevenka EMERŠIČ	0	0,00
5	Ivan PAVEO	11	11,00
6	Mira PERŠOH	0	0,00
7	Vlado SAGADIN	1	1,00
8	Sergeja MALEK	1	1,00

Ime liste: 6 SOCIALNI DEMOKRATI

Število glasov: 207

Odstotek glasov: 16,71%

Preferenčnih glasov: 161

Zap. št.	Ime kandidata	Št. pref. glasov	%
1	Vebija IDOSKI	44	21,26
2	Jožica KMETEC	2	0,97
3	Marko MATIČ	12	5,80
4	Jožefa KELC	4	1,93
5	Janez HORVAT	5	2,42
6	Milena GERŽINA	4	1,93
7	Uroš SMEH	76	36,71
8	Slavica MIHAJLOVIČ	3	1,45
9	Zoran VOBIČ	10	4,83
10	Anica MLINARIČ	0	0,00
11	Borut ŽIVKO	0	0,00
12	Natalija MARKO	1	0,48

Ime liste: 7 SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

Število glasov: 57

Odstotek glasov: 4,60%

Preferenčnih glasov: 25

Zap.št.	Ime kandidata	Št. pref. glasov	%
1	Nataša KLASINC	19	33,33
2	Klemen PETAUER	0	0,00
3	Marija GOJČIČ	5	8,77
4	Zvonko KLASINC	1	1,75
5	Anica SAGADIN	0	0,00

18. člen Zakona o lokalnih volitvah med drugim določa, da se preferenčni glas upošteva v primeru, da je preferenčne glasove za posamezne kandidate z liste oddala najmanj četrtnina volivcev, ki so glasovali za posamezno listo kandidatov. V tem primeru so z liste izvoljeni kandidati, ki so dobili največje število preferenčnih glasov po zaporedju največjega števila preferenčnih glasov, kolikor število preferenčnih glasov posameznega kandidata presega 10 odstotkov števila vseh glasov, oddanih za listo (d'Hondtov sistem). Če po tem pravilu ni izvoljenih toliko kandidatov, kolikor mandatov pripada posamezni listi, se preostali mandati dodelijo kandidatom po vrstnem redu kandidatov na listi. Glede na število preferenčnih glasov, ki so jih dobili posamezni kandidati s kandidatnih list, občinska volilna komisija ugotavlja, da so dovolj preferenčnih glasov dobili sledeči kandidati: Stanislav Greifoner, Anej Lukan (oba Gibanje Svoboda), Aleksander Furek, Snežana Majcen, Martina Zorko (vsi Lista za občanke in občane – Skupaj naprej), Nataša Petek (Slovenska demokratska stranka), Uroš Smeh, Vebija Idoski (oba Socialni demokrati) in Boštjan Munda (DeSUS); kandidati Anita Gorinšek, Teja Lorgjer (obe Gibanje Svoboda), Jožef Brumec in Damjana Arnuš (oba Slovenska demokratska stranka) pa so mandate prejeli na podlagi vrstnega reda kandidata na listi.

III. Dodelitev mandatov

V skladu z določili 14. čl. ZLV se mandati dodelijo listam kandidatov po zaporedju najvišjih količnikov, ki se dobijo tako, da se število dobljenih glasov za vsako kandidatno listo deli z vsemi števili od 1 do števila članov občinskega sveta (d'Hondtov volilni sistem), kar pomeni, da so kandidatne liste dobile naslednje število mandatov v Občinskem svetu Občine Starše.

IZRAČUN 13 KOLIČNIKOV PO D'HONDTU NA GLASOVH LIST**Količnik po D'Hondtu pri glasovih posameznih list**

Število mandatov v občini : 13

Zaporedna številka mandata	Delitelj	Količnik	Izžrebana številka	Ime liste
1	1/1	335,00	1	GIBANJE SVOBODA
2	1/1	265,00	4	LISTA ZA OBČANKE IN OBČANE - SKUPAJ NAPREJ
3	1/1	229,00	2	SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA
4	1/1	207,00	6	SOCIALNI DEMOKRATI
5	1/2	167,50	1	GIBANJE SVOBODA
6	1/2	132,50	4	LISTA ZA OBČANKE IN OBČANE - SKUPAJ NAPREJ
7	1/2	114,50	2	SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA
8	1/3	111,67	1	GIBANJE SVOBODA
9	1/2	103,50	6	SOCIALNI DEMOKRATI
10	1/1	100,00	5	DESUS - DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE
11	1/3	88,67	4	LISTA ZA OBČANKE IN OBČANE - SKUPAJ NAPREJ
12	1/4	83,75	1	GIBANJE SVOBODA
13	1/3	76,33	2	SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA
14		69,00	6	SOCIALNI DEMOKRATI
15		67,00	1	GIBANJE SVOBODA
16		66,25	4	LISTA ZA OBČANKE IN OBČANE - SKUPAJ NAPREJ
17		57,25	2	SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA
18		57,00	7	SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

Mandati za občinski svet

Število mandatov	Izžrebana številka	Ime liste
4	1	GIBANJE SVOBODA
3	2	SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA
0	3	NOVA SLOVENIJA - KRŠČANSKI DEMOKRATI
3	4	LISTA ZA OBČANKE IN OBČANE - SKUPAJ NAPREJ
1	5	DESUS - DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE
2	6	SOCIALNI DEMOKRATI
0	7	SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

IV. Izvoljeni člani Občinskega sveta Občine Starše

Na osnovi izračunov pripadajočih mandatov za posamezne kandidatne liste občinska volilna komisija skladno z določilom 14. čl. ZLV ugotavlja, da so bili na rednih lokalnih volitvah v svet Občine Starše izvoljeni naslednji kandidati:

VOLILNA ENOTA 01

Skupno število mandatov: 13

Lista: 1 - GIBANJE SVOBODA

Skupno število glasov: 335

Odstotek glasov: 27,04

Število mandatov: 4

Zaporedna številka

Kandidat	Izvoljen
1 Stanislav Greifoner	Izvoljen
2 Anita Gorinšek	Izvoljen
3 Anej Lukan	Izvoljen
4 Teja Lorger	Izvoljen

Lista: 2 - SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

Skupno število glasov: 229

Odstotek glasov: 18,48

Število mandatov: 3

Zaporedna številka

Kandidat	Izvoljen
1 Nataša Petek	Izvoljen
2 Jožef Brumec	Izvoljen
3 Damjana Arnuš	Izvoljen

Zaporedna številka

Kandidat	Izvoljen
1 Aleksander Furek	Izvoljen
2 Snežana Majcen	Izvoljen
4 Martina Zorko	Izvoljen

Lista: 5 - DESUS - DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE

Skupno število glasov: 100

Odstotek glasov: 8,07

Število mandatov: 1

Zaporedna številka**Kandidat**

3

Boštjan Munda

Izvoljen

Lista: 6 - SOCIALNI DEMOKRATI

Skupno število glasov: 207

Odstotek glasov: 16,71

Število mandatov: 2

Zaporedna številka**Kandidat**

1

Vebija Idoski

Izvoljen

7

Uroš Smeh

Izvoljen

Končna sestava občinskega sveta bo določena, ko bo na konstitutivni seji Občinskega sveta Občine Starše potrjen mandat za župana Občine Starše.

d) IZIDI GLASOVANJA ZA ČLANE SVETOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Glasovanje za volitve članov svetov v krajevnih skupnostih je potekalo po večinskem sistemu v osmih volilnih enotah. Izidi glasovanja so naslednji:

KS BRUNŠVIK

Izžrebana številka	Kandidat	Število glasov	Odstotek glasov (%)
1	Dušan Majcen	61	53,51
2	Robert Mlakar	57	50,00
3	Domen Majcen	54	47,37
4	Marta Lešnik	32	28,07
5	Martin Letina	57	50,00
6	Klemen Petauer	19	16,67
7	Snežana Majcen	54	47,37
8	Anita Šmigoc	24	21,05
9	Dejan Beranič	54	47,37
10	Marjan Gril	58	50,88
11	Sonja Mlakar	48	42,11

KS LOKA-ROŠNJA IZ LOKE

Izžrebana številka	Kandidat	Število glasov	Odstotek glasov (%)
1	Srečko Pušnik	37	22,56
2	Milena Geržina	16	9,76
3	Martina Skodič Pušnik	31	18,90

KS LOKA-ROŠNJA IZ ROŠNJE

Izžrebana številka	Kandidat	Število glasov	Odstotek glasov (%)
1	Roman Kramarič	73	44,51
2	Damir Malek	44	26,83
3	Sergeja Malek	38	23,17

KS MARJETA-TRNIČE IZ MARJETE

Izžrebana številka	Kandidat	Število glasov	Odstotek glasov (%)
1	Jožef Brumec	50	19,01
2	Drago Emeršič	44	16,73
3	Zvonko Klasinc	62	23,57

KS MARJETA-TRNIČE IZ TRNIČ

Izžrebana številka	Kandidat	Število glasov	Odstotek glasov (%)
1	Borut Živko	45	17,11
2	Nataša Klasinc	82	31,18
3	Zlatko Nahberger	47	17,87
4	Anton Lončarič	53	20,15

KS PREPOLJE

Izžrebana številka	Kandidat	Število glasov	Odstotek glasov (%)
1	Marko Matič	74	40,66
2	Mojca Rodošek	62	34,07
3	Jožefa Kelc	98	53,85
4	Romana Petek	76	41,76
5	Ivan Paveo	62	34,07
6	Miran Artič	64	35,16
7	Irena Vidovič Kovačič	51	28,02
8	Ivan Bednjanič	45	24,73

KS STARŠE

Izžrebana številka	Kandidat	Število glasov	Odstotek glasov (%)
1	Irena Šerdoner	103	38,15
2	Milan Dervarič	79	29,26
3	Slavica Mihajlovič	99	36,67
4	Igor Trstenjak	143	52,96
5	Vebija Idoski	114	42,22
6	Marija Gojčič	89	32,96
7	Jožica Kmetec	109	40,37

KS ZLATOLIČJE

Izžrebana številka	Kandidat	Število glasov	Odstotek glasov (%)
1	Ana Bernhart	93	38,59
2	Damjana Arnuš	50	20,75
3	Denise Urbanija	83	34,44
4	Nataša Petek	127	52,70
5	Zlatka Karlovčec	66	27,39
6	Anica Sagadin	78	32,37
7	Feliks Furek	110	45,64
8	Stašo Vobič	109	45,23
9	Aleksander Furek	135	56,02
10	Janja Žirovnik	90	37,34
11	Bojana Rebernik	121	50,21

Izvoljeni člani svetov
krajevnih skupnosti Občine Starše

KS BRUNŠVIK:

- Dušan Majcen
- Marjan Gril
- Martin Letina
- Robert Mlakar
- Dejan Beranič
- Domen Majcen
- Snežana Majcen

KS PREPOLJE

- Jožefa Kelc
- Romana Petek
- Marko Matič
- Miran Artič
- Ivan Paveo
- Mojca Rodošek
- Irena Vidovič Kovačič

KS LOKA-ROŠNJA:

- Roman Kramarič
- Damir Malek
- Sergeja Malek
- Srečko Pušnik
- Martina Skodič Pušnik
- Milena Geržina

KS STARŠE

- Igor Trstenjak
- Vebija Idoski
- Jožica Kmetec
- Irena Šerdoner
- Slavica Mihajlovič
- Marija Gojčič
- Milan Dervarič

KS MARJETA-TRNIČE

- Nataša Klasinc
- Zvonko Klasinc
- Anton Lončarič
- Jožef Brumec
- Zlatko Nahberger
- Borut Živko

KS ZLATOLIČJE

- Aleksander Furek
- Nataša Petek
- Bojana Rebernik
- Feliks Furek
- Stašo Vobič
- Ana Bernhart
- Janja Žirovnik

To poročilo pošlje Občinska volilna komisija Občine Starše županu Občine Starše, Državni volilni komisiji in vsem predstavnikom kandidatov in kandidatnih list.

Tajnica OVK:
Mojca KACJAN

Predsednik OVK:
Marjan PREMZL,
univ. dipl. prav., l. r.

Občinski svet v mandatu 2018 - 2022 končal s svojim delom

Z lokalnimi volitvami je prenehal mandat preteklemu sklicu občinskega sveta. V svetu se je z volitvami zamenjalo kar 8 od 13 svetnikov. Večina se ni odločila za kandidaturo, nekateri pa niso bili ponovno izvoljeni. Svetniki, ki so končali s svojim delom v svetu, so: Miran Čuš, Janez Horvat, Zdenka Gornik, Domen Majcen, Marjan Malek, Ivan Ornik, Cveto Završki in Miran Zorin. Nekateri so nam zaupali svoje izkušnje.

Cveto Završki

Od trinajstih svetnikov se nas veliko ni odločilo za ponovno kandidaturo. Sam sem to odločitev sprejel zaradi osebnih obveznosti ter z namenom, da politično delovanje prepustim mlajšim generacijam.

Občinski svet je izredno pomemben za razvoj občine. Naloga svetnika ni samo, da na sejah poslušamo odprte probleme, ampak da se vključimo v njihovo reševanje. Kot svetnik v iztekajočem mandatu sem zadovoljen, da smo razrešili večletne zastoje nekaterih projektov ter zaključili izgradnjo podružnične šole v Marjeti, ureditev obrtne cone v Zlatoličju, nakup zemljišča pri športnem parku ...

Vsem novoizvoljenim svetnikom čestitam in upam na nadaljnje sodelovanje za enakomerni razvoj celotne občine Starše.

Miran Čuš

Za menoj je zanimiva izkušnja, ki bi jo najbolje opisal z jadranjem ... Najprej dve razburkani leti in potem dve leti mirne plovbe ...

Prvi del mandata je bil v tem oziru zelo zahteven. Ko smo glede ključnih projektov vendarle dosegli konsenz, nas je pretresla novica o smrti

župana Bojana Kirbiša, in odkrito rečeno, mi je bilo (in mi je še) žal za kakšen dvig roke, ki je bil v tistem času popolnoma nepotreben.

Izvolitev novega župana Stanislava Greifonerja je v delo občinskega sveta prinesla mirnost in preglednost. Županovi koraki so se ujemali tudi z mojo vizijo razvoja občine, tako da smo mandat mirno pripeljali do konca.

Nasprotno pa sta zadnji dve leti prinesli spremembe na drugih področjih. Predvsem več službenih obveznosti. Izstopil pa sem tudi iz stranke SDS. Po temeljitem razmisleku sem se zato odločil, da za ta mandat ne kandidiram. Bistvena pri tem je bila ocena, da župan opravlja delo

korektno, in ne bo nič narobe, če se občinski svet malo prevetri z novimi obrazi, novimi idejami.

Je pa res, da me je kandidatura zamikala. Ampak ne za vsako ceno. Bodo pa štiri leta hitro naokrog, tako da ...

Domen Majcen

V svojih dveh mandatih v občinskem svetu sem pomagal pri reševanju različnih težav občanov, prav tako sem, sploh kot podžupan, aktivno sodeloval pri večjih občinskih projektih (gradnja podružnične osnovne šole v Marjeti, pomoč pri odkupih za rekonstrukcijo ceste v

Brunšviku, oživitev športne zveze itd.). Še posebej sem ponosen na svoj prispevek k temu, da so se vsa športna društva aktivno vključila v Športno zvezo Občine Starše, preko katere deluje tudi skupna nogometna šola vseh nogometnih klubov, ter da imajo s tem otroci boljše pogoje za treninge in razvoj. Vedno sem stremel k temu, da smo lahko le povezani močnejši. Kot svoj lastni neuspeh pa vidim dejstvo, da se še ni pričela rekonstrukcija ceste skozi Brunšvik ter da se bo morala nova sestava občinskega sveta ukvarjati tudi s to temo.

Za kandidaturo se nisem več odločil iz razloga, ker je državni zbor letos sprejel zakon, da če si zaposlen v policiji kot policist, več ne smeš opravljati funkcije občinskega svetnika, in tako nisem imel možnosti za ponovno kandidaturo.

Miran Zorin

V dveh mandatih sem podpiral vse projekte, ki so doprinesli k napredku v naši občini – izboljšanje in vzdrževanje infrastrukture, poslovna cona, šola v Marjeti ... Zavzemal sem se za pomoč občanom v stiski in tistim, ki so jih doletele naravne nesreče – vedno ob podpori

žal pokojnega župana Bojana Kirbiša, za kar se mu ob tej priložnosti iskreno zahvaljujem. Sodeloval sem v strategiji razvoja družbe Gradnje d.o.o., ki je postala družba z razvojem in vizijo. V občinskem svetu in v privatnem življenju sem se zavzemal za višji nivo odnosa do živali in njihovo lepše življenje.

Posebej sem ponosen na humanitarni doprinos – tako do živali kot ljudi. Termin sej občinskega sveta se prekrija z delovanjem ambulante za male živali, zato sem se odločil, da ne bom več kandidiral za svetnika.

Podatke zbral Anej LUKAN

Zobozdravnik ponovno v Staršah

V NOVICAH smo pred časom objavili informacijo, da v Staršah ponovno deluje zobna ambulanta. Dolžni smo vam še podatek o zdravnikih in delovnem času.

Od 7. novembra naprej ambulanta deluje s polnim delovnim časom, delata pa dva zobozdravnika, ki vpisujeta paciente in jih nato tudi redno obravnavata.

Zobozdravnik **Gorazd RAJŠP** v zobni ambulanti dela v **ponedeljek od 7.30 do 14.30, v torek pa od 12.30 do 19.30** (kontaktirate ga lahko po telefonu **02 23 56 614**).

Zobozdravnica **Urška MARHL** je v starški zobni ambulanti v **sredo in četrtek od 12.30 do 19.30, v petek pa od 7.30 do 14.30** (informacije lahko dobite ali se naročite preko telefonske številke **02 620 17 64**).

Za nujno pomoč pacienti lahko pokličete v Ulico kneza Koclja 10 v Maribor (**tel.: 02 23 56 600**). Za termin lahko pišete tudi po e-pošti na: **za.starse@zd-mb.si**.

Vir: Štajer'c, 24. 11. 2022

Slika: <https://www.relydental.com/food-that-strengthen-teeth/>

D. J.

V SPOMIN ...

V OBČINI STARŠE SO SE V OBDOBJU OD 7. 9. 2022 DO 14. 11. 2022 POSLOVILI NASLEDNJI OBČANI:

IME IN PRIIMEK	NASLOV	ROJEN/A	UMRL/A
ADOLF ROZMAN	IZ PREPOLJ, NAZADNJE ŽIVEL V FRANKFURTU	13. 9. 1941	10. 1. 2022
FRANC DOBNIK	IZ PREPOLJ, NAZADNJE ŽIVEL V TORONTU V KANADI		5. 8. 2022
IVANKA FORSTER	MARJETA NA DRAVSKEM POLJU 7	16. 8. 1932	13. 9. 2022
EMA KIRBIŠ	TRNIČE 54/A	15. 1. 1947	21. 10. 2022
FRANC ŠTUMBERGER	PREPOLJE 100/A	28. 3. 1937	22. 10. 2022
MARIJA BAJC	ZLATOLIČJE 1/B	1. 6. 1925	27. 10. 2022
MARIJA ŠTRUBELJ	TRNIČE 40/A	14. 3. 1960	4. 11. 2022
ANA KOSER	STARŠE 17	4. 6. 1937	14. 11. 2022

Priprava Suzana HVALEC

Tolažba

*Brez tolažbe ne moreš živeti.
Tolažbe pa ne najdeš v alkoholu,
uspavalih ali drogah,
ki te za nekaj časa omamijo,
nato pa pahnejo v še temnejše brezno.
Tolažbe ni v poplavi besed.
Tolažba je kot mazilo, ki blaži skelečo rano.
Tolažba je kot oaza, ki jo nenadoma zagledaš
sredi neusmiljene puščave –
znova ti vlije vero v življenje.
Tolažba je kot nežna roka
na tvoji glavi, ki te pomiri.
Tolažba je kot dobrotljiv obraz ob tebi,
obraz nekoga, ki razume tvoje solze,
ki prisluhne tvojemu trepečemu srcu,
ki ostane s teboj, ko te je strah in obupuješ,
in ki ti dvigne pogled k zvezdam.*

Vir: Phil Bosmans, *Ne pozabi na veselje,*
Mohorjeva družba, Celje 2003

Slika vir: <https://www.klubgaia.com/si/vrtnarski-nasveti/1277-Jesen-v-posodah>

FOTO UTRINKI

Kulturni program ob odprtju nove POŠ Marjeta - 1. 10. 2022

Fotografije: Meta Krajnc

Spomin je še živ PO ODPRTJU NOVE PODRUŽNIČNE OSNOVNE ŠOLE MARJETA

Človeka zajamejo sentimentalna čustva, če se po 74 letih, odkar si se poslovil od nižje osnovne šole v Marjeti in se podal »po svetu«, da bi poiskal še kje izobrazbo, znajdeš nenadoma v množici ljudi, zbranih, da bi počastili pridobitev za svoj kraj in svoje potomce ter se je razveselili, namreč nove **PODRUŽNIČNE OSNOVNE ŠOLE MARJETA**. Ta je po »marlesovki« povsem nova. V prejšnji improvizirani različici sem sicer leta 2006 predstavil svojo prvo knjigo, a sedaj je moje občutenje povsem drugačno. Toliko ljudi je zbranih, da ti postane kar tesno pri duši. Trudiš še, da bi koga prepoznal med njimi, kaj znanih obrazov iz davnih časov, vsaj kakšno sošolko ali sošolca iz takratnega 4. razreda, ko je bil naš upravitelj gospod **Karel Stropnik**, a res nam je bil gospod v najboljšem pomenu besede. In še dveh učiteljic se spominjam po vseh teh letih, ki ju po tem nikoli več nisem srečal: **Marije Hostnikar** in **Marije Golob**, vsaj ti sta podpisani na mojih edinih prvih izkazih iz let 1945 do 1946. Ti dve sta me vsaka z eno roko od Mariborske kočice do doma vodili na šolskem izletu. In to se je dogajalo zame in za našo družino v zelo težkih časih.

Knjiga izdana ob odprtju šole ...

Čemu tukaj naštevam vsa ta imena? Ko sem doma navdušeno polistal po Toševi odlični knjigi **Mladost za modrost**, sem z obžalovanjem ugotovil, da so po vojni arhivi površno registrirali dogajanje na marješki šoli, prav moja leta. S tem bi mogel ta zapis končati, pa ga ne bom. Še vedno mi je ostalo na duši, da naj ob tem to povem, pa čeprav komu ne bo všeč. Gospoda Stropnika še bom v nadaljevanju omenjal, ker se je izkazal kot velik človek in pedagog.

V več kot pol stoletja so se moje Trniče, in seveda tudi Marjeta, zelo spremenile. Ko se od naše domače hiše v Trničah 57 do šole pomikaš po novem pločniku, se desno in levo vrstijo hiše, levo nove, desno pa manj. Nekoč se je tu razprostirala čistina, pašnik in nekaj njivam podobna površina, da se je videlo daleč proti Boču in Donački gori. Le zgoraj je stalo nekaj hiš. V letih, ko sem še sam

Svečani trenutek ob prerezu traku - ravnatelj, župan in vodja podružnice ...

tekal v šolo ali domov z nahrbtničkom na ramenih, mi je lesena peresnica ropotala v njem. Cesta je bila rogljata, večkrat gramozirana. Sledil sem hišam od sosedov – Rajhovih, Lorgerjevih, Lešnikovih, Pavlinovih, Solatnikovih, Tajhmajstrovih; bojim se, da sem še koga izgubil iz spomina, saj smo že v letih, ko se nam to oprusti. Ali zunanji videz vara, ne da se takoj opaziti, ali še kdo v njih živi, če niso obnovljene ali pa povsem nove.

16. maja 1948 je bil lep dan. V razredu smo brali Stropniku, kaj je kdo napisal za domačo nalogo. Morali smo pripraviti nek pogovor, da bi to lahko predstavili na katedri. Vem, da sem čutil tremo pred nastopom. Oziral sem se po stenah naprej, kot da bom tam našel rešitev. Že neštetokrat sem prebral napise na učnem velikem grafičnem panoju z upodobljenimi arheološkimi predmeti: **STARI SLOVANI, PRSTANI, UHANI, ZAPESTNICE, BOJNO OROŽJE, POSODA**. To se je bralo kot pesmica in kak razred jo je večkrat moral ponavljati. Tedaj pa se nenadoma odpro vrata in dekliški glasek prestrašeno pove, da moram takoj domov. Nekaj zloveščega sem začutil v zraku, pred tednom nam je namreč miličnik iz Starš zapečatil trgovino, ki že dolgo ni bila več odprta. Pometal sem

Še malo in baloni bodo poleteli ...

Župan z ženo in poslanka državnega zbora; za njimi levo France Planteu z ženo Darinko ...

svoje stvari s klopi in odhitel iz razreda, verjetno nisem niti pozdravil. Pa sem že od daleč zagledal premikajoče postave pred našo hišo, odprta vrata v trgovino, miličnika na cesti poleg tovornjaka, na katerega so delavci nalagali. Tedaj prinese nekdo na rami z dvoriščne strani našo rdečo dežo za mast. Uniformiranec me je čakal, vodil me je naravnost čez prag v vežo in kuhinjo. Tam sem že od praga zagledal očeta, z zvezanimi rokami na kolenih. Planil sem predenj, zgrabil za tisto navadno ostro špago, ki služi za zavezovanje vreč. Najbrž sem zajokal, oče se mi je skušal nasmehnuti. Ozrl sem se naokoli, da sem si zapomnil miličniške obleke in tiste, ki so brskali po očetovih trgovskih listinah, tistega, ki se je z repetirko važil in vlekel na vso moč cigareto. A me je človek, ki me je pripeljal, manj nežno prijel za tilnik in nagnal ven. Opazil sem sedaj njegove nagrbančene škornje. Tedaj me pokliče mama iz sobe, ki je slišala moj jok. Tiste dni je bolehalo. Poleg sebe je imela v otroški košari šestmesečnega Peterčka od dvojčkov, ki je še potem pol leta živel. »Vidiš, kaj nam delajo, moli za ateka!« mi je ječe izrekla. Nisem več vzdržal. Hotel sem tedaj planiti na miličnika, ki se je pri odprtih omarah plazil po tleh in svetil pod nje. Kasneje so rekli, da je iskal bombe ali kaj. Izza pasu se mu je belilo krstno platno od dvojčkov. Še nekaj asparagusa se je vleklo po njem. In tudi to je potem šlo z njimi. Tako so nas izropali, trgovino povsem, pa še marsikaj od našega jim je bilo

Ravnatelj, predstavnica ZRSS, pomočnik ravnatelja in pomočnica za vrtce ...

všeč. Zbežal sem na seno na skedenj, da sem se izjokal. Pa me je mama začela klicati. Toliko sem še videl, da so očeta potisnili v siv oznovski avto. Po tem smo v tistih dneh poslušali kar glasne in manj prijazne prerokbe: »Ustrelili ga bojo, zdaj je revolucija!« Iz protesta sem začel pisati pesmice zoper Tita.

V našem razredu je to leto bila moja sošolka tudi upraviteljeva hči Kuka Renata, sedaj poročena Stojanović na Ptuju. Zato naju je njen oče oba vpisal v srednjo šolo v Maribor. Mene je peljal na kolesu, med tem ko se je Kuka peljala s svojim, manjšim.

Po nekaj mesecih sem prišel od znancev v internat. Kako je potekalo potem moje šolanje? Ves čas sem naivno verjel, da profesorji Klasične ne vedo, da je moj oče v zaporu. Ko sem ob polletju prišel domov s katastrofalnim izkazom, je v sredo, 16. 1. 1949, prišel naš atek domov, ne da bi mu sploh zaradi česarkoli sodili. Ko je videl moj uspeh, se mi je samo nasmehnil, pa sem se v resnici sramoval samega sebe. Srečni smo bili, da smo spet skupaj. Sem pa začel hoditi na instrukcije latinščine k **dr. Josipu Pipenbaherju** v Marjeto v Tihno hišo pri gozdu. Vesel sem, da ste se tudi njega spomnili. Kot avtor mi je podaril dve svoji latinski vadnici, v katerih je še sam kaj dostavil za ponatis.

Na Vidmu pri Ptuju, 6. 10. 2022

France PLANTEU

Nova šola danes ...

Slovesna prireditev ob začetku Projekta Krokus 2022/23 v Sloveniji

Ozadje holokavsta

Človeška zgodovina je prepolna zločinov, ki so jih zaradi koristoljublja, prevzetnosti ali neumnosti načrtovali, organizirali in zagrešili ljudje.

Med največjimi zločini te vrste, ki jih poznamo tudi pod imenom zločini proti človeštvu, je poskus uničenja judovskega naroda, zločin, ki se je pred približno osmimi desetletji v človeško zgodovino vpisal pod imenom holokavst. Holokavst označuje sistematično morjenje Judov, pa tudi Slovanov, Romov ter duševno in telesno prizadetih, ki ga je izvajala nacistična Nemčija med drugo svetovno vojno.

Pred vojno je sovraštvo do Judov in drugače mislečih podžigala huda gospodarska kriza, ki je prizadela Nemčijo, kjer so v začetku tridesetih let 20. stoletja politični skrajneži s Hitlerjem na čelu zmagali na volitvah. Leta 1935 so v sklopu Nürnberških zakonov sprejeli zakon o zaščiti krvi, ki je Jude opredelil kot drugorazredne državljanke. Posledice so bile strašljive.

Prva koncentracijska taborišča so odprli že leta 1933, kmalu po Hitlerjevem prevzemu oblasti. Sprva so bila namenjena nacističnim političnim nasprotnikom in zločincem, po začetku druge svetovne vojne pa so vanje zapirali tudi Jude, Slovane, Rome in vojne ujetnike.

Nacisti so sto tisoče Judov iz celotne Evrope poslali v geta, koncentracijska taborišča, delovna taborišča in taborišča smrti. V taboriščih je umrlo šest milijonov Judov, od tega milijon in pol judovskih otrok.

Nacisti so sto tisoče Judov iz celotne Evrope poslali v geta, koncentracijska taborišča, delovna taborišča in taborišča smrti. V taboriščih je umrlo šest milijonov Judov, od tega milijon in pol judovskih otrok.

Projekt Krokus

V šolskem letu 2018/19 so se učenci Osnovne šole Starše prvič vključili v mednarodni Projekt Krokus, ki ga organizira HETI, irska nevladna organizacija za izobraževanje o holokavstu. V projekt sajenja čebulic rumenih krocusov v spomin na milijon in pol otrok, ki so bili žrtve holokavsta, so vsako leto vključeni učenci predmetne stopnje, ki v jeseni na šolskem vrtu zasadijo čebulice. Rumene cvetovi, ki spominjajo na rumene Davidove zvezde, ki so jih morali Judje nositi na svojih oblačilih v času nacizma, se razcvetejo spomladi in s svojim cvetenjem vsako pomlad spominjajo na otroke, žrtve holokavsta.

Pogled proti odru ...

V Projektu Krokus je leta 2005 sodelovalo 6.000 irskih učencev. Leta 2018 je bilo vanj vključenih že več kot 100.000 mladih iz Irske in desetih evropskih držav. V preteklem šolskem letu pa so v Sloveniji v projektu sodelovali učenci 84-ih osnovnih in srednjih šol.

Slovesna prireditev ob začetku Projekta Krokus 2022/23 v Sloveniji

Center judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor, koordinator Projekta Krokus v Sloveniji, in Osnovna šola Starše sta v sredo, 26. oktobra 2022, v šolski športni dvorani pripravila slovesno prireditev ob začetku Projekta Krokus 2022/23 v Sloveniji. Prireditve so se udeležili veleposlanica Blanka Jamnišek, namestnica vodje stalne slovenske delegacije pri Mednarodni zvezi za spomin na holokavst IHRA, ki je bila v šolskem letu 2018/19 tudi pobudnica začetka Projekta Krokus v Sloveniji, Tone Vrhovnik Straka z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, Vojko Kunaver, koordinator

Skupna fotografija za spomin ...

Predmetne skupine za zgodovino in Področne skupine za družboslovje, umetnost in humanistiko Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Boris Hajdinjak, direktor Centra judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor, Stanislav Greifoner, župan občine Starše, Franc Kekec, ravnatelj Osnovne šole Starše, strokovni delavci in učenci Osnovne šole Starše ter drugi gostje.

Častni pokrovitelj dogodka in Projekta Krokus 2022/23 v Sloveniji je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, ki pa se dogodka žal ni mogel udeležiti.

Kulturni program so izvedli in povezovali učenci šole pod mentorstvom Leonide Babič in Tanje Šimek. Po koncu prireditve so gostje skupaj z učenci 6. razreda, ki so vključeni v projekt, na šolskem vrtu posadili čebulice krokusov v spomin na otroke, žrtve holokavsta.

Pomembno je, da tega grozljivega obdobja evropske zgodovine nikoli ne pozabimo.

Fotografije: D. Kodrič

V opomin ...

Vir: - Luthar, Oto, Pogačar, Martin, Erjavec, Karl (2013). Neznane sledi. <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-CIINLZJ3/4d095c81-4e-28-4203-9b17-cf3128adcaa4/PDF>
- Projekt Krokus. (b. d.). <http://www.sinagogamaribor.si/slo/dediscina-projekt-krokus/>

Leonida BABIČ

Knjige za šolsko knjižnico podružnične šole v Marjeti

Z novo podružnično šolo v Marjeti smo dobili nove, svetle in prostorne učilnice, kabinete, jedilnico ter veliko šolsko knjižnico s številnimi knjižnimi policami, na katerih pa so se knjige, ki so bile v prejšnji majhni knjižnici na nekaj policah, dobesedno porazgubile.

Trudimo se, da bi knjižne police čimprej napolnili z otrokom zanimivimi knjigami, vendar nabava le-teh poteka počasi, saj zaradi visokih cen knjig predstavlja velik finančni zalogaj.

Zaradi tega smo se odločili, da se obrnemo na vas, spoštovani starši, občanke in občani, s prošnjo, da šolski knjižnici podarite lepo ohranjene otroške ter mladinske knjige, ki so jih vaši otroci prerasli in jih ne potrebujete več. S tem boste obogatili šolsko knjižnico in vašim knjigam dali novo veljavo.

Morda pa nas v tem prazničnem času obišče v imenu društev in podjetij v občini kateri od dobrih mož ter nam tudi nameni del sredstev za nakup knjig.

Vaši darov bomo zelo veseli.

Učenci in delavci podružnične šole v Marjeti

Foto: L. Babič

Knjižnica čaka na darove in se že iskreno zahvaljuje ...

Razmišljajmo o narečju

BABICE IN DEDKI PRI POUKU

V ponedeljek, 31. oktobra, je bil dan reformacije in obenem praznik slovenskega knjižnega jezika. Ta jezik je nadgradnja vseh narečij, ki jih govorimo v Sloveniji, in obenem zelo pomembna zvrst jezika, ki povezuje vse Slovence. Tako se z uporabo knjižne slovenščine zelo dobro razumeta Primorec in Prekmurec, Korošec in Belokranjec ali npr. Prlek in prebivalec, ki prihaja z Gorenjske. Seveda ni nujno, da bi se dobro razumeli samo z uporabo narečnega govora. Vemo tudi, da se narečja v malenkostih razlikujejo že med posameznimi vasi. Tisti, ki smo doma v naši občini, pri dobrem poslušanju narečnega govora spoznamo prebivalca, ki prihaja iz Loke, Trniča, Zlatoličja, Prepolja, Starš, Brunšvika, Rošnjaje ali Marjete.

Govoriti v narečju se učimo spontano ob poslušanju. Domač govor nas spremlja že od rojstva, še posebej, če imamo stik s starejšimi ljudmi. Praviloma ga ne pišemo. Knjižna slovenščina pa je domena govora v vrtcih in šolah, kjer jo začnemo spoznavati že, ko prvič prestopimo prag obeh ustanov. Seveda pa so tudi knjige v veliki meri napisane v knjižni slovenščini. Knjižni jezik slišimo še najbolj na nacionalni televiziji in radiu ter beremo v različnih časnikih in še kje. Manj pa ga že uporabljajo na nekaterih lokalnih radiih.

Pred časom narečju nismo dajali toliko pomena, čeprav si ga zelo zasluži. V sebi namreč skriva kulturo kraja, iz katerega prihaja, običaje, šege, navade. Prav gotovo pa kdo od starejših še danes otroku, ko ga sliši govoriti v narečju, reče: »Lepo govori!« Kaj to pomeni, da govoriti v narečju ni lepo!? K sreči so danes narečja vse bolj cenjena.

Učencem in staršem zato učitelji večkrat povemo, da moramo skupaj stremeti k temu, da otrok obvlada oba

Foto: D. Jakoi

Otroci so se učili peti ljudske pesmi kot nekoč ...

govora, in tudi k temu, da ve, kdaj uporablja katerega. Z babicami in dedki bo prav gotovo govoril narečno, z učiteljico v šoli se bo trudil govoriti knjižno. Zakaj samo trudil? Zato ker še ne more popolnoma obvladati vseh izrazov knjižnega jezika, saj se ga šele uči.

Z namenom zavedanja pomena znanja narečja smo v šoli Marjeta v 4. razred povabili babice in dedke, da nam povedo kaj »po domače«. Dali smo jim nalogo, da iz spominov izbrskajo dogodek, ko so v mladosti kaj ušpičili. Takšnih dogodkov je bilo seveda kar nekaj, zato je bila ura zanimiva in polna smeha. Učenci so uživali, starejši prav tako. Slišali pa smo več različnih narečij, saj so babice in dedki bili nekoč ali so še danes doma v drugih občinah. V Marjeti je tako zvenelo domače narečje, narečje izpod Pohorja in tisto, ki ga govorijo preko Drave.

Pri glasbeni umetnosti so se učenci v tem času učili o ljudskih pesmih, zato so z babico in dedkom pred obiskom opravili še prav posebno domačo nalogo. Skupaj z

Foto: I. Serdoner

Dan je bil res nekaj posebnega ....

njima so doma peli izbrano ljudsko pesem in se jo nevede naučili – na takšen način so se te pesmi naučili nekoč, s posnemanjem zapetega. V šoli so pari ali trojice pogumno zapeli skupaj, drugi pa smo s petjem pritegnili zraven. Tako se je po čisto novi šoli slišalo kar nekaj pesmi iz starih časov.

Med obema urama smo v odmoru starejše postregli s kavo in čajem, takrat so posedeli in poklepetali v novi jedilnici, pri prihodu pa smo domačim gostom seveda pokazali še druge šolske prostore. Da so res nekaj posebnega, so povedali, in se spomnili učilnic, kamor so nekoč sami hodili v šolo, ter opreme, ki pa danes ne bi bila več zavidanja vredna.

Torek, 8. november 2022, je bil tako živ, igriv in nepozaben. Vsi skupaj si takšna srečanja le še želimo.

Babicam in dedkom se učenci in učiteljica iskreno zahvaljujemo za obisk – za zgodbe v narečju in zapete pesmi.

Foto: D. Jakol

Bilo je nepozabno ...

Daša JAKOL,
razredničarka 4. b v POŠ Marjeta

Naj otroci preživijo zabaven večer, poln smeha in božična darila naj razveselijo njihove igre. Mi, odrasli, pa se prepustimo njihovi brezmejni radosti ...

SIR WINSTON CHURCHILL
(1874 - 1965)

Obisk medicinskih sester iz Zobozdravstvene preventive in vzgoje Maribor

V ponedeljek, 21. 11. 2022, sta učence v Marjeti obiskali medicinski sestri Milojka Ertl, ki jo učenci dobro poznajo že z obiskov v prejšnjih letih, in njena mlajša sodelavka Tadeja.

Skupaj z njimi sta ponovili, kako naj pravilno čistijo zobe, nazorno pa postopek čiščenja pokazali še na modelu zob, po katerem sta krtačili z veliko zobno ščetko.

Fotografiji: D. Jakol

Upoštevali so dana navodila ...

Učenci so obnovili znanje ...

Učencem sta nato ponudili drobne barvne tabletki, ki so jih prežvečili, so pa kaj hitro izdale že najmanjšo oblogo na zobeh. Učenci so rezultat pogledali v ogledalu in se ob tem naučili, da je potrebno zobe bolj skrbno čistiti.

V zadnjem delu ure so učenci bele biserčke premazali z želejem, s katerim so jih še dobro zaščitili.

Obema gostjama iskrena hvala za obisk in skrbno razlago!

Daša JAKOL

Ure zdravstvene vzgoje

V zadnjih letih so s strani zdravstva v šolah enkrat letno organizirane ure zdravstvene vzgoje. Izvajajo jih za to usposobljene medicinske sestre. V vsakem oddelku je izvedena ena ura z ustrezno tematiko – glede na starostno stopnjo otrok.

V sredo, 23. 11. 2022, sta tudi v POŠ Marjeta s tem namenom iz Zdravstvenega doma Adolfa Drolca Maribor prišli diplomirani medicinski sestri Selma Prejac in Tina Demšar. Vsaka je obiskala dva razreda. Obe sta obveznost izpeljali zelo strokovno in sta se znali prilagoditi starosti učencev. Vsebino izvedenih ur smo povzele učiteljice, ki smo bile prisotne pri urah.

Prvi razred

Pri pouku so imeli prvošolci prav poseben obisk. Obiskala jih je sestra Tina in z njimi raziskovala, katere so zdrave navade.

Najprej je povprašala kar učence in preverila njihovo predznanje. Ti so poznali kar nekaj navad, kot so zdrava prehrana, dovolj tekočine in gibanje. Nato pa jih je skozi pravljico o škratku Packu popeljala še do tistih zdravih navad, ki jih morda vsi niso osvojili, ter se skupaj z njimi pogovorila o tem, zakaj so za nas dobre in je prav, da se jih držimo.

Najprej so se dotaknili zdrave prehrane. Skozi prehransko piramido so obnovili, kaj pomeni uravnotežena prehrana, da je potrebno uživati veliko sadja in zelenjave, kako pomembne so žitarice, ribe, meso, mleko in mlečni izdelki, v skrajni konici piramide pa maščobe in sladkarije, ki jih sicer lahko zaužijemo, vendar v manjših količinah. V največjih dveh okencih, torej v spodnjem delu piramide največji delež zavzemata zadostna količina tekočine (voda in nesladkane pijače) ter gibanje.

Učence je vprašala, koliko so aktivni, če se ukvarjajo s kakšnim športom, kako sami skrbijo za to, da so dovolj aktivni. Opozorila jih je na prekomerno uporabo elektronskih naprav in da naj namesto tega v vsakdanjih vključijo športne in druge aktivnosti. Kot zadnji dve zdravi navadi je izpostavila počitek in varnost.

Učence je vprašala, če vedo, koliko ur spanca je zanje priporočljivo. Za njihovo starost bi bilo namreč najbolje 10 ur spanja, torej bi bilo dobro v posteljo leči okrog 20. ure. Nato je z njimi spregovorila še nekaj besed o varnosti. Zakaj je pomembno, da imajo obute copate? Večina učencev je odgovorila, da zaradi zdravja in prehlada. Pa vendar tukaj tiči še en razlog. To je varnost. Copati imajo gumijast podplat in zaradi tega ne drsijo, obenem pa zmanjšujejo možnost za morebitne zdrse in padce.

Nenazadnje pa je beseda tekla tudi o higieni. Vprašala jih je, kako oni skrbijo za higieno. Povedali so, da si umivajo zobe, se tuširajo, skrbijo za čistočo rok. Ob tem jih je spodbudila, naj povedo, kdaj pa si moramo umivati roke.

Medicinska sestra Selma Prejac ...

Učenci so odgovorili, da pred jedjo, po uporabi stranišča, ko pridejo iz trgovine, ko si obrišejo nos.

Ob koncu so lahko učenci s pomočjo učnega lista novo znanje utrdili in poglobili. Z rdečo barvico so obkrožili jedi, ki niso zdrave, z zeleno pa tiste, ki so zdrave. Učenci so tako v uri ponovili že pridobljeno znanje, hkrati pa se naučili veliko novega. (Maja Žnidarič)

Drugi razred

Učence 2. b je obiskala medicinska sestra. Prijazno smo jo pozdravili in ji pozorno prisluhnili. Učenci so aktivno sodelovali v pogovoru in izražali lastne izkušnje.

Seznanila nas je z osebno higieno in nas poučila, kako pomembno je, da jo dosledno izvajamo. Povedala je, da osebna higiena zajema higieno telesa, spanja, počitka, prehrane, oblačenja, športa ter hkrati preprečuje okužbe in širjenje bolezni, pripomore pa tudi k boljšemu počutju. Učence je povprašala, kako skrbijo za osebno higieno tekom dneva. Poudarila je, da je pomembno, da si roke umivamo pred jedjo, po uporabi stranišča, če kašljamo ali kihamo, kadar so vidno umazane, po stiku z živaljo, po igrah na prostem, po prihodu v razred ali domov. Preverila je, če vemo, da si moramo usta in nos pokriti s papirnatim robčkom, kadar kašljamo ali kihamo, če ga nimamo, kašljamo ali kihamo v zgornji del rokava, ne v svojo dlan. Uporabljene robčke vržemo v koš in si umijemo roke.

Vprašala je, če vemo, kaj so bacili in nam še razložila. Povabila nas je k sodelovanju ter nam ob deklamaciji Traktor demonstrirala pravilno umivanje rok.

Poudarila je pomembnost zračenja prostorov, posebno sedaj, ko je veliko prehladov. (Valentina Perenčević)

Tretji razred

Pri nas, v 3. razredu, je sestra Selma imela poudarek na skrbi za lastno zdravje kot obliki preventive. Predavanje je prijetno sovpadalo s temami, ki se jih učimo v razredu.

Najprej je ponovno na preprosti način otrokom razložila prehransko piramido in seveda dala velik poudarek na zadostno uživanje vode.

Poudarila je pomen zadostnega spanja, ki je še zmeraj za toliko stare učence 10 ur. In pa seveda pravočasno odhajanje v posteljo. Posebej jih je opozorila, da dve uri pred spanjem ne uporabljajo elektronskih naprav, saj le-te zelo vplivajo na možgane ter na kvaliteto spanja. Učence je opozorila, da vsebine, ki so na televiziji po 20. uri, niso namenjene njim in da tudi vsaka risanka ni primerna zanje, saj je več študij celo potrdilo negativni vpliv na kognitivne sposobnosti ob gledanju neprimernih risank.

V zadnjem času je zelo pereča prekomerna uporaba tablic, računalnikov in pametnih telefonov. Poudarila je pomen staršev, ki bi morali otrokom omejiti čas, ki ga lahko preživijo ob pametnih napravah. Prav tako bi starši morali imeti pregled nad igrkami, ki jih igrajo učenci med seboj, kajti vse preveč je igrk z nasilno vsebino. Učenci so povedali, katere igrice igrajo in večina teh igrk je bila iz skupine neprimernih iger. Ta čas, ki ga preživijo za zaslonom, bi v vsakem primeru morali preživeti na svežem zraku iz zdravstvenih razlogov in predvsem splošnega dobrega počutja. Tako ne bi samo krepili svojega zdravja, ampak bi se urili tudi v socialnih veščinah v druženju z vrstniki. Vemo, da to otrokom v zadnjem času zelo manjka.

Predavateljica se je dotaknila tudi higijene rok. Učenci sicer skrbijo za higieno rok, vendar niso pri tem dovolj natančni. Pri higieni je poudarila pravilo kašljanja in kihanja. Vsekakor pa bolan otrok ne sodi v šolo, tudi če nima vročine.

Ker so učenci tega starostnega obdobja aktivni udeleženci v prometu, predvsem kot pešci, se je v razlagi dotaknila tudi varnosti v prometu.

Ura zdravstvene vzgoje je prehitro minila, marsikaj zanimivega je bilo povedanega, veliko od tega učenci že vedo, veliko pa so se seveda naučili novega. (Daniela Šabeder)

Četrty razred

Obiskala nas je sestra Tina. Tema njene učne ure so bile poškodbe različnih vrst in vse kar sodi zraven – kaj je nezgoda, preprečevanje, prva moč, razlaga, padci, pretres možganov, zvini, opekline, ureznine, odrgnine ...

Razložila je razliko med opeklinami in oparinami. Poudarila je, da se je pri opeklinah z opečnega dela kože potrebno takoj odstraniti oblačilo, saj se na začetku še ni prijelo na rano. Nato je potrebno opekline hladiti z mlačno vodo. Ko nekaj časa hladimo – čas je odvisen od velikosti in globine opekline, rano pokrijemo in gremo k zdravniku, ki bo ustrezno ukrepal dalje. Rane doma ne smemo mazati z ničemer. Nevarne so tudi sončne opekline, zato se sredi dneva ne izpostavljamo soncu oz. se poprej ustrezno zaščitimo.

Na začetku pogovora o prometnih nezgodah je medicinska sestra z učenci ponovila nekaj osnovnih prometnih pravil (hoja po levi in zakaj tako,

vedenje na prometnih površinah pozimi in v temi, svetla oblačila, kresnička). Nato je povedala, kdaj že smejo v avtomobilu sedeti spredaj, seveda pripasani z varnostnim pasom. Včasih je bilo pravilo, da smejo sedeti spredaj otroci, ki dopolnijo 12 let starosti. Nato so se odločili, da leta niso toliko pomembna, ampak otrokova višina. Otrok naj bi imel 150 centimetrov in več, ko bi lahko sedel spredaj. Predlani pa je bil ta zakon spremenjen. Sedaj velja, da je lahko spredaj otrok, ki ima 140 cm in/ali je težak 36 kilogramov.

Na varnostnem avtosedežu zadaj lahko sedijo otroci do 150 centimetrov višine; ta sedež ščiti tudi vratni del hrbtenice. Povedala je tudi, da se največ nesreč, kjer so udeleženi otroci, zgodi na krajših razdaljah.

V nadaljevanju je sledil pogovor o padcih. Veliko je poškodb, ki so posledica padca s trampolina. Starši bi morali skupaj z otrokom oz. več otroki določiti pravila pri skakanju na tem nevarnem igralnem orodju. Najpomembnejše je, da je na trampolinu naenkrat le ena oseba! Obvezne so tudi nepoškodovane zaščitne ograje.

Pri zastrupitvah je povedala, da se zastrupi največ otrok v starosti od 2 do 3 let. Majhni otroci še nimajo izkušenj, zato dajejo vse v usta. Ne znajo še prepoznati nevarnosti. Ne vedo, npr., da je v plastenki čistilo in ga zamenjajo za sok. Velikokrat se zgodi, tudi pri odraslih, da zamenjamo steklenico. Če v neko steklenico nalijemo nevarno tekočino, moramo obvezno z velikimi črkami označiti njeno vsebino in jo pospraviti na varno mesto. Tudi tablete so za otroka zelo vabljive, saj jih zamenja z bonboni. Učence je pozvala, da doma preverijo, kje imajo shranjena čistila in zdravila in jih po potrebi skupaj s starši shranijo na varno mesto. Sploh v družinah, kjer imajo še manjše otroke.

Učenci so enoglasno povedali, da je potrebno v primeru nesreče poklicati na številko 112. Tako dobijo Center za obveščanje, ki jih poveže z ustrezno službo. Kaj je potrebno povedati? Najprej se predstavimo, povemo, kaj se je zgodilo, koliko je ponesrečencev, kdaj se je nesreča zgodila, kje se je zgodilo in odgovoriti še na druga vprašanja,

Medicinska sestra Tina Demšar ...

ki jih postavi sogovornik na drugi strani telefonske linije. Ko se otroku kaj zgodi, pride na kraj nezgode vedno tudi zdravnik.

Pri pogovoru o poškodbah z ostrimi predmeti so učenci razmišljali, kaj naredimo, ko se urežemo. Pod tekočo vodo umijemo rano, pri večjih poškodbah stisnemo nanjo cel povoj in povijemo, da ustavimo krvavitev. Če kri močno izteka (močno brizga iz poškodovane žile), na rano močno pritisnemo pest in držimo do prihoda prve pomoči. Manjše rane se bodo zacelile same, večje v bolnici zašijejo. Če se poškodujemo na rjastih predmetih, morda na takšni ograji, je potrebno dobiti injekcijo proti tetanusu. Če se nam nož zapiči v nogo, ga je potrebno tam pustiti in takoj poklicati reševalce. Če nož izvlečemo, lahko naredimo več škode (oseba lahko ob izvleku izkrvavi).

Medicinska sestra je učence seznanila tudi z oživljanjem. Oživljamo samo, če oseba ne diha, zato to najprej preverimo. Poškodovančevu glavo damo nazaj, naše uho damo v bližino nosu in ust ter poslušamo, istočasno opazujemo prsni koš, če se dviguje. Seveda tudi takoj pokličemo pomoč (navodila za oživljanje takrat dobimo tudi preko telefona). Če oseba ne diha, začnemo takoj izvajati masažo srca – prste prepletamo, se navpično postavimo nad poškodovanca in 30-krat z dlanmi močno pritisnemo na prsnico, nato, če nimamo osebnih zadržkov, ponesrečencu damo dva vpiha usta na usta, ob tem pa obvezno prej stisnemo nosnici. Tako bo šel zrak v pljuča, ne pa

Vir: intranet

skozi nos ven. Nadaljujemo z masažo srca (spet 30-krat in 2 vpiha). Če ne nudimo umetnega dihanja, ves čas masiramo srce. To počnemo, dokler oseba ne oživi oz. do prihoda reševalcev ali dokler še imamo dovolj moči. Če je oseb več, naj se pri pomoči menjujejo.

Ko se kdo duši s hrano (takrat postane rdeč, ne more dihati), ga po hrbtu tolčemo navzgor. Če to ne pomaga, ga z rokama objamemo s hrbtne strani, primemo ga med popkom in začetkom reber in 5-krat močno potegnemo odspodaj navzgor (Heimlichov prijem). Če takšna oseba izgubi zavest, jo takoj začnemo oživljati.

Učenci so se pri uri naučili veliko novega in morda jim bo prav to znanje kdaj prišlo še kako prav.

Obema medicinskima sestrama se učenci in učiteljice iskreno zahvaljujemo za obisk in koristne nasvete ter se veselimo ponovnega srečanja čez leto dni.

Daša JAKOL

Akcija zbiranja hrane za živali iz azila

Kadar govorimo o solidarnosti, so ljudje vedno pripravljeni po svojih najboljših močeh priskočiti na pomoč. V tem duhu vzgajamo tudi svoje otroke in otroke v šoli. Zato ne preseneča letošnji odziv otrok na akcijo zbiranja hrane za živali v azilu.

Otroci 3. razreda so pripravili škaflo za odlaganje hrane, ki so jo lepo porisali z živalskimi motivi in pripravili plakat z geslom, ki ga oglašuje policija, in sicer RAJE KOT POK, MI KUPI OBROK in ZATE VAU, ZAME AU.

Prav vsi učenci POŠ Marjeta so pridno zbirali hrano, ki se je je nabralo res veliko. Zato vsem velik APLAVZ za skrb, staršem pa hvala za vse kupljeno. Še enkrat več smo dokazali, da smo srčni ljudje, in oči kosmatincev bodo tudi z vašo pomočjo hvaležne.

Daniela ŠABEDER

Mišliš si, da so gotovo pozabili
– potem pa zazvoni telefon.
To je božično darilo.

PETER GRAY, ROJ. 1928

Foto: D. Šabeder

Učenci in starši so se tudi tokrat izkazali ...

Učenci so ustvarili ...

Mia Gajer, 1. b

Zarja Hribernik, 1. b

Mia Družovec, 2. b

Maksim Dajčman, 2. b

Liana Hozjan, 3. b

Maksim Jotanović, 3. b

Stella Šmigoc, 4. b

Ariana Peršoh, 4. b

Tej Šaherl, 4. b

ŠILIHOVO PRIZNANJE ZA LETO 2021

V ponedeljek, 10. oktobra 2022, je bila v dvorani Narodnega doma Maribor slavnostna podelitev Šilihovih odličij in priznanj. Poslovna skupnost osnovnih šol Maribor z okolico in Skupnost vrtcev Maribor z namenom plemenitenja, ohranjanja in nagrajevanja naporov in dosežkov posameznikov podelujeta odličja in priznanja Gustava Šiliha najboljšim posameznikom na področju vzgoje in izobraževanja. Odličja in priznanja Gustava Šiliha se podeljujejo za dosežke, ki pomembno prispevajo h kvalitnemu delu v vzgoji in izobraževanju, k razvoju pedagoške teorije in prakse ter k povezovanju z ožjim in širšim okoljem.

Veseli in ponosni smo, da je med dobitniki tudi naša pomočnica ravnateljja za vrtce Nada Smolinger, za kar ji iskreno čestitamo.

Nada Smolinger je prve pedagoške izkušnje začela pridobivati v VVZ Studenci, kjer se je zaposlila 14. 6. 1982. V zavod Osnovna šola Starše je prišla 1. 1. 1997 na delovno mesto vzgojiteljice predšolskih otrok. Ob uvedbi devetletne osnovne šole je sprejela zaposlitev druge učiteljice v 1. razredu. Bila je tudi organizatorica šolske prehrane. Od leta 2008 opravlja delo pomočnice ravnateljja za vrtce.

Že v vrtcu in tudi v šoli je vodila različne interesne dejavnosti ter otroke pripravljala na sodelovanje na različnih prireditvah na šolski in občinski ravni. Skupine otrok je z veseljem vodila na zimovanja, šole v naravi in vsako leto organizirala tečaje drsanja.

Posebno pozornost je posvečala tudi vsebinam na področju zdravja v okviru zdrave šole, je nosilka mednarodnega certifikata FitClub - Level 1 in 2 (Certificate of Attendance).

Kot pomočnica ravnateljja uspešno vodi, organizira, usklajuje in povezuje delo delavcev vrtca. Pri opravljanju nalog je kreativna, inovativna in dovezetna za demokratič-

Nada Smolinger s sodelavkami ...

no izmenjavo mnenj in idej strokovnih ter drugih delavcev, zaposlenih v zavodu.

Konstruktivno vodi vzgojiteljski zbor, kjer sodelavkam predstavi novosti v pedagoški praksi, ki si jih je pridobila na različnih strokovnih seminarjih, delovnih srečanjih, študijskih skupinah. Skrbi za ustvarjalno povezanost vrtca z okoljem. Bila je mentorica številnim praktikantom in dijakom.

Sodelovala je tudi pri pripravi Načrta zagotavljanja kontinuiranega dela v šoli in vrtcu v času pandemske gripe, bila je vodja študijske skupine za predšolsko vzgojo. Sodelovala je z ZRSS v pripravi na uvajanje devetletne osnovne šole in v projektu Porajajoča se pismenost ter tudi v razvojno-raziskovalnem projektu Participacija otrok.

Javnost pozna Nado Smolinger kot prijazno, iskreno, odgovorno, srčno, vedno pripravljeno pomagati, ki svoje delo opravlja s predanostjo in ima vedno v ospredju koristi otrok.

V svojem okolju deluje od leta 2013 kot predsednica KO RK, kjer pomaga ljudem v stiski.

Anita KIRBIŠ

Na svečani podelitvi ...

Tradicionalni slovenski zajtrk v vrtcu Pikapolonica

Že od leta 2011 je tretji petek v mesecu novembru namenjen Tradicionalnemu slovenskemu zajtrku, saj ta dan obeležujemo tudi dan slovenske hrane. Letošnji Tradicionalni slovenski zajtrk je potekal v petek, 18. 11. 2022, pod sloganom »Zajtrk z mlekom – super dan!«

V tem tednu smo otrokom v vrtcu pripravili različne aktivnosti, v katerih so spoznavali lokalno pridelano hrano, ki je kakovostna, sveža in okolju prijazna zaradi krajših prevozov in manj embalaže. Obiskala sta nas tudi čebelar in mlekar.

V ponedeljek smo si z otroki ogledali izobraževalno odjavo o kranjski sivki in se naučili ples Čebelice ob glasbi skupine Čuki.

Naslednji dan nas je obiskal čebelar Anton Ferlič, ki je s seboj prinesel tudi čebelico Majo. Predstavil nam je veliko zanimivih dejstev o čebelah in njihovem življenju. Pokazal nam je čebelje pridelke, panj in pripomočke, ki jih uporablja pri svojem delu. V dar pa smo dobili različne vrste medu, ki so jih otroci z veseljem okušali.

V sredo smo vzgojiteljice otrokom predstavile peko kruha. Otroci so obnovili svoje znanje o sestavinah, ki jih za to potrebujemo. Z zanimanjem in veseljem smo opazovali, kako je naše testo vedno bolj naraščalo. Oblikovali smo hlebec, ga prerezali in dali v toplo pečico. Pri malici smo kruh pojedli in navdušeno ugotovili, da ima mehko skorjo.

V četrtek nas je obiskal mlekar Davorin Selinšek in nam predstavil domačo kmetijo ter izdelke. Skupaj smo ugotavljali, s čim se prehranjujejo krave in katere živali dajejo

Foto: V. Janežič

Mmm, zajtrk je teknil ...

jo mleko. Izdelali smo tudi maslo in ga poskusili. S seboj je pripeljal leseno maketo krave, ki so se je otroci najbolj razveselili in jo poimenovali Sivka. Tako so se lahko preizkusili v molži in kravico tudi pobožali.

Naposled je prišel petek, ko smo v vrtcu imeli tradicionalni slovenski zajtrk. Na slavnostno pogrnjenih mizah smo zaužili jabolka, kruh, mleko, med in maslo. Po zajtrku smo se ponovno zbrali v avli vrtca, kjer smo iz mleka skuhalo puding in se pri kosilu posladkali z njim.

Gospoda Anton Ferlič in Davorin Selinšek, otroci z vzgojiteljicami se vama najlepše zahvaljujemo za predstavitev svoje dejavnosti in se veselimo naslednjega obiska.

Katja GOJČIČ, vzgojiteljica

DRUŽENJE ZVEZDIC Z BABICAMI IN DEDKI

Šola zdravja ima vsako jutro ob 8.30 na vaškem središču razgibavanje za starejše občane. V četrtek, 13. 10. 2022, so se jim pridružili tudi otroci iz vrtca Najdihojca s svojimi babicami in dedki. Otroci so velika inspiracija za starejše, zato so na telovadbi pozabili na morebitne težave in skrbi ter se zabavali s svojimi vnuki. Druženje je minilo v prijetnem in sproščenem vzdušju. Sklenili smo, da bomo druženje še ponovili.

Ker je v tem času v vrtcu ravno potekala zbiralna akcija starega papirja, so dedki in babice morali (bolj za šalo kot za res) kot vstopnico za sodelovanje prinesiti zavoj časopisnega papirja. Z zbiranjem starega papirja v vrtcu skrbimo za okolje ter pridobimo dodatna sredstva, s katerimi obogatimo naš program. Tako bomo v mesecu decembru z zbranim denarjem pokrili stroške predstave Miškinega gledališča.

Mateja SAJKO, vzgojiteljica

Foto: M. Sajko

Pridružili smo se starejšim in se imeli lepo ...

AKTIVNOSTI KO RK STARŠE V LETU 2022

Naše delo v preteklem letu je bilo izpeljano po programu, ki smo si ga zastavili na začetku leta. Aktivnosti KO RK Starše so se izvajale preko celega leta, manj intenzivno poleti, ko je čas dopustov in posledično odsotnosti naših članic.

Krajevni odbor šteje 15 članic iz vasi: Starše, Zlatoličje, Loka in Rošnja. Članice krajevnega odbora so aktivne pri organizaciji krvodajalskih akcij, nudenju pomoči krajanom po vaseh, obiskih starejših nad 80 let ter pri delu z mladimi.

Poslanstvo Rdečega križa je nudenje pomoči sočloveku, kadar je v stiski, zato se članice trudimo, da po svojih močeh polepšamo dneve tistim, ki našo pomoč potrebujejo.

20. maja 2022 smo izvedli letno konferenco, na kateri smo predstavili naše delo v preteklem letu in predstavili plan dela za leto 2022. Ob tej priložnosti smo jubilejnim krvodajalcem podelili tudi priznanja in skromno darilo.

Krajevni organizaciji Rdečega križa Starše in Marjeta dvakrat letno organizirata krvodajalsko akcijo. Vsem krvodajalcem se iskreno zahvaljujemo za darovano človeško tekočino. Na letni skupščini smo jim podelili priznanja za 10, 20, 30, 40 in 60-krat darovano kri, s katerimi smo se jim želeli oddolžiti za dolgoletno pomoč pri ohranjanju človeških življenj. Trudimo se, da bi se krvodajalskih akcij, ki so organizirane za našo krajevno organizacijo, udeležilo čim več krvodajalcev. Predvsem bi želeli k tej humani akciji pridobiti čim več mladih.

V zadnjih letih je dejavnost KO RK Starše usmerjena predvsem v pomoč socialno ogroženim družinam v obliki prehrabnih paketov. Vsako leto 3 do 4-krat letno razdelimo prehrabne izdelke družinam, starejšim in bolnim, ki potrebujejo pomoč. Članice KO RK humanitarno pomoč razdelimo ljudem po domovih. Žal pa nekateri ljudje svoje stiske ne delijo z drugimi, zato si želimo, da bi se tisti, ki so v stiski in pomoč potrebujejo, obrnili na članice odbora KO RK Starše, da bi jim lahko lažje pomagali.

Ob božično-novoletnih praznikih obiščemo starejše krajanke nad 80 let z voščilom in skromnim darilom, da jim polepšamo njihov vsakdan. Letos bomo prostovoljke same izdelale voščilnice in tako v voščilo vložile tudi delček sebe. V letu 2022 bomo z obiskom razveselili 130 starostnikov. Obiskali in obdarili smo tudi našega krajana, ki prebiva v terapevtski skupini zavoda Hrastovec – enota Rožengrunt.

V juniju 2022 smo sprejeli v mlade člane Rdečega križa 29 učencev 2. in 8. razreda OŠ Starše. Po kratkem kulturnem programu, ki so ga s svojimi učiteljicami pripravili učenci, jih je predsednica KO RK Starše seznanila o poslanstvu Rdečega križa in pomenu vključevanja mladih

Na zadnji krvodajalski akciji ...

Foto: N. Smolinger

v to organizacijo. Sledil je prisrčni sprejem s podelitvijo izkaznic in priložnostnega darila. Mentorica mladih članov z organizacijo različnih zbiralnih in drugih akcij uspešno skrbi za razvoj podmladka v osnovni šoli. Skupaj z vrtcem so zbirali šolske potrebščine za otroke iz socialno šibkih družin.

KO RK Starše nudi tudi denarno pomoč socialno ogroženim otrokom v šoli za stroške šole v naravi, šolske ekskurzije, različne prevoze in vstopnine.

Članice Rdečega križa sodelujemo tudi v čistilni akciji, ki jo vsako leto organizira Občina Starše.

Ker vsi vemo, da je v človeški naravi potreba po nudenju pomoči sočloveku v stiski, smo se odzvali pobudi CZ občine Starše in sodelovali pri zbiranju humanitarne pomoči za ljudi, ki so bežali pred vojno v Ukrajini.

Tudi sosedska pomoč in reševanje stisk posameznikov nam veliko pomeni, zato smo se pridružili dobrodelni akciji Društva prijateljev mladine občine Starše in prispevali prostovoljni prispevek za akcijo Anjine sanje – stopniščno dvigalo.

Svojo dejavnost smo z zloženkami predstavili na stojnici na prireditvi Pozdrav jeseni. Ponujali smo zdrave namaze, jabolka in piškote ter izvajali preventivno merjenje sladkorja v krvi.

Vse navedene aktivnosti smo lahko izvedli tudi s pomočjo krajanov, ki darujete prostovoljni prispevek in članarino ter donacijo Občine Starše. Hvala vsem, ki pomagata, da lahko naša organizacija uspešno izvaja svoje naloge. Še naprej se bomo trudili pomagati in polepšati dneve našim krajanom in krajkankam.

Hvala vsem, ki imate srce za ljudi v stiski. Naj vas spremlja misel Toneta Pavčka:

»... in vsaka dlan je topla, široka, kot so široki in dobri ljudje«.

Nada SMOLINGER,
predsednica KO RK Starše

DNEVNI CENTER AKTIVNOSTI MARJETA (DCA)

Kot vsako leto smo tudi letos starejši imeli kreativno telovadbo v DCA Marjeta. Vendar smo se zaradi gradnje nove šole konec aprila preselili v prostore Krajevne skupnosti v Marjeti. Tudi tukaj smo se dobivali vsak torek in četrtek ob 9. uri in stoje ali na blazini razgibali svoje telo.

Žal pa so bile zaradi corona virusa vse druge dejavnosti in aktivnosti v DCA odpovedane.

Čeprav smo zamenjali okolje, smo se prilagodili novim razmeram. Vaje, ki se izvajajo, so primerne za starejše občane, upokojeince. S težavnostno stopnjo vaj ne pretirava-

Foto: iz arhiva N. Vitez

Zopet v DCA - druženje ...

mo, le pospešimo utrip srca, dihanje, se spotimo, dobro razgibamo, se boljše počutimo in napolnimo z novo energijo. Potem sledi druženje, prijeten klepet o vseh temah družbenega življenja, seveda ob kavi, čaju in dobrotah, ki jih pripravijo posameznice. Posebej nas naša Cvetka rada preseneti s pecivom iz svoje kuhinje. Nas pa Silvo vedno s šalami in pripombami na svoj način razvedri in dvigne razpoloženje.

Medtem ko smo v DCA pogosteje praznovali rojstne dneve, smo v tem novem okolju le z enkratnim dogodkom praznovali devet rojstnih dni skupaj. Posebno smo počastili 80 let Hanike Habjanič, ki je aktivno sodelovala z nami vse do svoje bolezni.

V septembru smo sodelovali na prireditvi POZDRAV JESENI. Silvo je ob stojnici pripravil odličen golaž, posamezne telovadke pa so se izkazale z odlično peko peciva in piškotov.

Z izgraditvijo nove šole smo se vrnili v DCA, kjer nadaljujemo z druženjem in rekreacijo.

Vabljeni ste, predvsem tisti, ki se želite razgibati, družiti, klepetati, se veseliti in se z nami smejati.

Nada VITEZ

TAROK DRUŠTVO ŠKIS STARŠE

TAROK DRUŠTVO ŠKIS STARŠE je prostovoljno, samostojno, nestransko, nepridobitno združenje fizičnih oseb. Namen društva je izobraževanje in združevanje – druženje oseb, ki želijo sodelovati pri razvoju igre »tarok«, kot dejavnosti za prosti čas.

Tarok je igra s kartami, ki je nastala v prvi polovici 15. stoletja v Italiji. Motivi na igralnih kartah predstavljajo posamezne narode, njihovo kulturo, dediščino, posebnosti, znamenitosti in simbole.

TARS Škis Starše vsako leto izvede letno skupščino in letno ligo društva. Vsako leto, tako tudi v letošnjem, izvedemo poletni kamp – vikend taroka na Pagu, izvedemo božično novoletni turnir in finalno kraljevsko mizo tarok društva Škis Starše. Vsako leto smo aktivni tudi na prireditvi Pozdrav jeseni, izvede pa se tudi turnir v sklopu občinskega praznika. Sodelujemo tudi na humanitarnem področju, saj smo sodelovali v humanitarni akciji »Ukrajina 2022« in humanitarni akciji »Anjine sanje«. Članstvo društva že presega število 70, od tega se jih tekmovalno udeležuje 50 ljubiteljev taroka.

Vse ljubitelje taroka vlijudno vabimo, da se nam pridružijo.

Kontakt:

Zdenko Murko, zdenko.murko1@gmail.com, 041 579 490 – predsednik društva

Tarok društvo Škis Starše

Foto: iz arhiva društva

Tarok na Pagu 2022 ...

DPM Občine Starše

Društvo prijateljev mladine Občine Starše je društvo, ki ima začetke svojega delovanja že v daljnem letu 1956, ko se je imenovalo DPM Starše. Ustanovljeno je bilo na pobudo iniciativnega odbora, ki ga je vodila učiteljica na OŠ Starše Dragica Kirbiš, ki je bila dolgoletna predsednica društva. Decembra leta 2012 se je preimenovalo, z dovoljenjem takratnega vodstva občine, v DPM Občine Starše. Naša želja je bila, da se vključijo ljudje iz celotne občine. Je samostojna, prostovoljna, neprofitna in humanitarna organizacija.

Temeljni cilj delovanja društva in njenih članov je skrb za otroke, mladino in pomoč ljudem v stiski. Naša želja je popestriti življenje otrok v občini in pomagati ljudem v stiski. V letošnjem letu nam je uspelo opraviti naloge, ki smo si jih zadali.

Za pusta smo organizirali pustovanje otrok na vaškem središču v Staršah. Otroke sta razveselila cirkuška animatorja brata Malek. Nasmehi, dobra volja otrok in staršev sta pokazali njihovo zadovoljstvo in željo za prihodnje leto. Otroke smo pogostili z bonboni, sokovi in krofi. V pomladnem mesecu marcu smo se pridružili dobrodelni akciji Pomoč Ukrajini in podarili živila, hrano za otroke in higienski material po naših finančnih zmožnostih. V istem mesecu smo otroke iz vrtca Pikapolonica in Najdihojca razveselili s predstavo Pri zdravniku Zdravku v izvedbi Društva za boljši svet. Ob zaključku šolskega leta smo šolarjem od 1. do 9. razreda organizirali gledališko predstavo Jaz, poklic in prihodnost v izvedbi že omenjenega društva. V počitniških dneh smo se prijavi na akci-

Brata Malek na obisku v vrtcu ...

jo Poštar Pavli, ki jo organizira ZPM Slovenija. Šolarji so tako v šoli prejeli lepo število šolskih potrebščin. Nekaj smo jih razdelili tudi srednješolcem. V jesenskem času smo sodelovali na prireditvi Pozdrav jeseni, kjer nas je pričakalo presenečenje. Na prireditvi je bila javna dražba likovnih del, ki so jih podarili likovni umetniki. Donacije od prodanih slik je dobilo naše društvo, za kar se še enkrat srčno zahvaljujemo. V mesecu novembru smo se lotili dobrodelne akcije za občanko Anjo Dobnik, ki živi s cerebralno paralizo in potrebuje stopniščno dvigalo. Na tem mestu se zahvaljujemo vsakemu darovalcu. O uspešnosti akcije bomo še poročali. In že je tukaj praznični december, ko načrtujemo, da bomo razveselili otroke z gledališkimi, prazničnimi predstavami in sladkim presenečenjem.

S ponosom gledamo na leto, ki se počasi izteka, in z veseljem zremo v leto, ki prihaja. Hvala Občini Starše za moralno in finančno podporo, članom DPM, ki prispevajo letno članarino, in vsem ljudem, ki ste nam pomagali pri uresnitvi nalog, saj jih brez vas ne bi zmogli. Naj bo novo leto mirno, zdravo in prijazno do vseh.

Marta STEPIŠNIK

DRUŠTVO AJDA V LETU 2022

V letu 2022 je bilo Društvo Ajda Starše zelo dejavno, saj so se članice že od zgodnje pomladi aktivno pripravljale na ureditev in odprtje novega zeliščnega vrta na novi lokaciji, to je pred Brlogom Zlatoličje.

Priprave so se začele že konec leta 2021 z izbiro zemljišča, v začetku februarja se je postavila vrtna hišica, v marcu pa se je navozila zemlja za njivo, na kateri je bila posejana kornjača. Nato se je splanirala tudi zemlja za gredice vrta, ki so oblikovane v obliko sonca. Vsak krak sonca predstavlja eno vas občine Starše.

Konec aprila so se na gredicah zasadila prva zelišča in okoli po preostalem zemljišču posejala trava in posadile trajnice. V toplejših dnevih maja so članice vrtno hišico tudi pobarvale in uredile notranjost, v kateri je manjša kuhinja in miza s stoli. Seveda imajo v zadnjem delu hišice prostor tudi za vrtno orodje.

Uradno odprtje in predstavitev zeliščnega vrta je bila na

Urejanje hišice ...

občinski praznik, na žalost v dežju, ampak nič manj vesela. Na odprtju je bilo poskrbljeno tudi za zakusko.

Po odprtju so članice nadaljevale svojo tradicijo, da se na vrtu zberejo vsak prvi ponedeljek v mesecu in uredijo gredice, pokosijo travo in se družijo.

Junija so se članice odpravile na enodnevni izlet v Rogaško Slatino, kjer so si ogledale Steklarno Rogaška

Slatina, Kozmetično trgovino Afroditia, Zdraviliški park Rogaška, kjer so poskusile tudi Donat. Po kosilu so bile povabljene v prostore Kmečkih žena Gaja, kjer so jim žene predstavile svoja ročna dela in delovanje društva ter jih pogostile.

Julija so na njivi Društva Ajda v sodelovanju s TD Starše in Občino Starše priredile žetev pšenice na stari način. Dogodka se je udeležilo cca. 100 ljudi, prikazan je bil stari način košnje, povezovanja v snope in pogostitve. Zabavali so jih Ljudski godci.

Sodelovale so tudi na prireditvi Pozdrav jeseni, kjer so vas, kot vsako leto do sedaj, razvajale s palačinkami s sladoledom.

Jeseni so sezono zaključile, kot se spodobi, in se združile na kostanjevem pikniku ob preizkušanju mošta.

25. 11. 2022 so se zbrale na delavnici adventnih venčkov v DCA Marjeta.

16. 12. 2022 pa so članice organizirale tudi delavnico novoletnih aranžmajev, kjer so ustvarile enako lepe izdelke iz naravnih materialov.

Na izletu v Rogaški Slatini ...

Fotografiji: iz arhiva društva

Tina GOLOB

DRUŠTVO UPOKOJENCEV MARJETA

- aktivnosti v letu 2022

V društvu smo pričeli z aktivnostmi v januarju 2022, ko so poverjeniki obiskali člane društva in pobirali letno članarino v višini 8 eur in prispevek v vzajemni posmrtni sklad v višini 12 eur. Tako z januarjem beležimo 287 članov društva, od teh je 33 članov vplačalo v vzajemni posmrtni sklad.

V januarju smo izdelali statistično poročilo društva kot vsakoletno zahtevo s strani ZDUS-a in Zgornje podravske zveze DU. Posredovana je bila tudi vloga Občini Starše za sofinanciranje in delovanje društva za leto 2022 ter dokazila o porabi sredstev za leto 2021.

V aprilu smo izvedli 43. občni zbor društva. Udeležba je bila zadovoljiva glede na covid čas, ki je še vedno ločeval ljudi od druženja. Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik Zgornje podravske zveze DU Franc Slavinec, ki je opozoril, da društvo nima častnega sodišča. Tako smo na zboru izvolili 5 članov razsodišča, ki naj bi imel funkcijo disciplinske komisije. Prav tako smo na zboru razpustili delovanje obstoječega upravnega in nadzornega odbora in izvedli izvolitev novega upravnega in nadzornega odbora društva.

V maju sta društvi upokojencev Marjeta in Starše organizirali srečanje članov na vaškem središču v Staršah. Srečanje je bilo prijetno, ob hrani in pijači so člani ob ritmu vesele glasbe tudi zaplesali.

Konec junija smo organizirali prvi izlet. Odpravili smo se v Slovenske gorice na Dražen Vrh. Ogleдали smo si Methansovo hišo, staro 200 let, ki razstavlja umetniška dela slikarjev, kiparjev in tudi stare lesene izdelke, ki jih je imela vsaka kmečka hiša iz tedanjega časa. V Sladkem Vrhu smo se z brodom zapeljali čez Muro v Avstrijo, nato pa v Zgornji Velki obiskali cerkev Marije Snežne. Gostila nas je kmetija Šenveter z domačo hrano in doma pridelanimi vini.

Srečanje v Brunšviku ...

Foto: N. Vitez

V avgustu smo pripravili drugi izlet. Tokrat smo obiskali Ormož in si ogledali Ormoški grad in cerkev Matere božje v Jeruzalemu.

Konec oktobra smo se odpeljali v Trst na ogled ladje Costadeliziosa. V krasnem jesenskem toplim dnevu smo obiskali tudi grad Miramare in se ustavili v Vejni, znameniti romarski cerkvi s pogledom na celotni Tržaški zaliv.

V začetku oktobra sta Občina Starše in DU Marjeta organizirali srečanje vseh občanov starih 70 in več let iz vasi Trniče, Marjeta, Prepolje in Brunšvik. Vsak občan je prejel pozdravni nageljček, najstarejši občan, občanka iz vsake vasi pa šopek rož. Ob dobri hrani, pijači, zvočnih glasbah se je tudi plesalo in prepevalo. Slovo je bilo prisrčno, z nasmehom na obrazu in rekom, saj se drugo leto spet srečamo.

Zaradi obnove zgradbe Krajevne skupnosti v Marjeti, kjer smo imeli v kletnem prostoru prostor za delovanje, imamo sedaj sestanke v Dnevnom centru aktivnosti v Marjeti. Na zadnji seji smo se odločili, da letos ne bomo organizirali novoletnega srečanja, ker bi bili stroški udeležbe previsoki.

Nadaljevali bomo z aktivnostmi in sledili delu, vezanemu na delovanje društva.

Nada VITEZ

KULTURNO DRUŠTVO ALOJZ COLNARIČ V LETU 2022

Po dveh letih koronskega obdobja smo v začetku leta 2022, ko je bilo to omogočeno, ponovno pričeli s pevskimi vajami. Skoraj stoodstotna prisotnost na pevskih vajah je potrjevala, kako zelo smo člani pogrešali druženje, tako na vajah kot tudi pri nedeljskem sodelovanju pri svetih mašah.

Eden od najpomembnejših dogodkov za naše društvo se je odvijal v sklopu občinske proslave, ko sva 29. maja 2022, ob prisotnosti župana občine starše Stanislava Greifonerja, podpisala obnovljeno listino o pobratenju predsednik KD Alojz Colnarič Pavel Križovnik in predsednik KUD Ivan Goran Kovačić Lovas Ivo Bogad.

Društvo je v zadnjem obdobju predvsem usmerjeno v izvajanje sakralnega petja za potrebe župnije. Odzovemo se tudi na povabila, ki nam jih pošiljajo društva in Občina Starše. V sklopu pobude za podpis obnovljene listine o pobratenju je bil v letu 2020 načrtovan obisk našega društva v Lovasu, ki pa ga zaradi epidemije nismo mogli izvesti. Želja obeh društev je, da ta obisk izvedemo v letu 2023.

KD Alojz Colnarič je nastalo iz Prosvetnega društva Starše. Na pobudo žal že pokojnih članov je bilo velikokrat omenjeno, da je naša dolžnost, da društvo poimenujemo po družini Colnarič. V takratnih časih je bilo namreč pomembno, da je društvo priporočeno poimenovati po človeku, ki je sodeloval v NOB. In prav Alojz Colnarič, sin iz družine Colnarič, je bil vključen v NOB in je končal svoje mlado življenje na sremski fronti, ki je potekala od kraja Opatovac preko Lovasa v smeri Vinkovcev.

Družina Colnarič ima velike zasluge za razvoj zborovskega petja v Staršah, ki se je pričelo že leta 1907, ko je oče Martin Colnarič nastopil službo organista v naši župniji in začel ustanavljati pevski zbor. Njegovo delo so nadaljevali sin Martin, ki je žal prehitro preminil, Martinova hči Jasna in po upokojitvi Slavko Colnarič, ki je delo opravljal vse do nenadne smrti 27. 10. 2001. Takrat je društvo bilo pred veliko preizkušnjo, ali nadaljevati ali končati. Največji problem je bil, kako dobiti zborovodjo, ki bo istočasno tudi organist. Imeli smo veliko srečo, da smo dobili Francija Divjaka, ki je prav to, kar smo potrebovali, izvrsten organist in zborovodja. Sedaj že dvaindvajseto leto zelo uspeš-

no opravlja to službo.

Ob 110. obletnici zborovskega petja v Staršah je bila velika svečanost, združena z župnijskim praznikom, in imeli smo čast, da je spominsko obeležje Colnaričevim razglasil in blagoslovil upokojeni, sedaj že pokojni, nadškof msgr. Alojz Uran.

Modra je neumestno, a vseeno moram omeniti, da smo ob neki priložnosti dobili očitek, da se premalo pojavljajo v javnosti. Brez sramu sem odgovoril: A področje sakralnega petja ni slovenska kultura? Zato sem in bom vedno vztrajal pri tem, da se delo kulturnikov ustvarja za ljudi.

Društvo si bo tudi v bodoče prizadevalo, da bo ohranjalo pobratimske vezi, tako s pevskim društvom v Maehringenu v občini Ulm v Nemčiji, še posebej pa s KUD Ivan Goran Kovačić iz Lovasa, saj je z Lovasom pobratena tudi Občina Starše.

O tej priložnosti se želim zahvaliti za finančno pomoč Občini Starše in njenemu županu Stanislavu Greifonerju, ki mu želim vse dobro ob izvolitvi in veliko modrosti pri vodenju občine v korist vseh nas, ki nam je dano živeti v tej lokalni skupnosti. Iskrena hvala župniji Št. Janž in župniku Rudiju Koželniku za gostoljubje, da lahko vadimo v udobnih, svetlih in toplih prostorih. Vse to nas zavezuje, da bomo tudi v bodoče ostali zvesti sakralnemu petju in se tako trudili, da pesem in mogočne orgle v naši cerkvi ne bodo utihnile. V to nas še posebej zavezuje dolg in spomin na Colnaričeve, ki so 92 let negovali to žlahtnino, ki nam jo mnogi spoštljivo priznavajo.

Pavel KRIŽOVNIK,
predsednik društva

Ob podpisu pogodbe ...

Foto: iz arhiva društva

O delu KUD Ivan Lončarič ob koncu 2022

Zaključujemo leto, ki so ga zaznamovale skoraj same dvojke (2022). Tej številki smo po šolsko rekli zadostno. Za delo v našem društvu ne moremo dati te ocene, saj smo se kljub številnim težavam, ki jih je zaznamovala epidemija, trudili po najboljših močeh ohranjati naše osnovno poslanstvo. To pa je ohranjati odsko besedo, tamburaško glasbo in lepo slovensko ljudsko pesem. Tu moram dodati naše zadovoljstvo, da delujemo tako, kot so si sekcije zadale v svoj plan. V mnogih društvih je delo precej zastalo, zmanjšalo se je število članstva, upadla je volja po ustvarjanju in po obiskih kulturnih prireditiv. Upajmo, da bomo počasi in vztrajno prišli v boljše čase, ko bomo spet začutili potrebo po druženju in uživali ob tem, kar nas je kot narod ohranjalo in povzdigovalo med kulturne narode Evrope.

Pa naj omenim to, kar smo uspeli kljub vsemu urediti v tem letu. S številnimi nastopi na prireditvah v naši občini se lahko pohvalijo ljudske pevke Šentjanževke. Čeprav se ne morejo več udeleževati revij v okviru JSKD, še vedno razveselijo poslušalce tam, kamor so povabljeni. Z vajami pridno nadaljujejo tamburaši, ki so se udeležili revije tamburašev v okviru JSKD, nastopili so na proslavi ob občinskem prazniku, oba orkestra pa sta dala lep prispevek ob odprtju nove POŠ Marjeta. Nastopili so tudi na dobrodelnem koncertu v Sv. Juriju ob Ščavnici. V decembru pa so organizirali dobrodelni koncert pod naslovom »Z glasbo v veseli december«. To je bil že 13. dobrodelni koncert društva, ko vsa zbrana sredstva namenimo tja, kjer koristijo vsem občanom. Letos smo sredstva v višini 1500 EUR namenili knjižnici v POŠ Marjeta in OŠ Starše. Zdi se nam prav, da se še enkrat zahvalimo vsem obiskovalcem za podarjene prispevke, ki smo jih ob koncu prireditve predali tistim, ki so jim bila namenjena. Na sami prireditvi smo spomnili poslušalce, kdo so bili prejemniki zbranih sredstev. Veseli in ponosni smo nad tem!

Maistrova rojstna hiša v Kamniku ...

Fotografiji: iz arhiva društva

Tudi dramska sekcija je lahko začela z vajami, ko smo dobili začasni prostor v DCA Marjeta, za kar smo hvaležni županu Stanislavu Greifonerju in občinski upravi. Z veseljem pa se oziramo na stavbo KS, kjer nastajajo novi prostori za naše delo in druge dejavnosti v kraju.

Kot predsednici društva pa se mi zdi prav, da smo po dveh letih lahko organizirali izlet za člane društva. Na vsakem izletu spoznamo del naše lepe dežele. Letos so nas očarale znamenitosti Kamnika, z rojstno hišo generala Rudolfa Majstra, lepote Velike planine in veličina katedrale v Gornjem Gradu. Kako prav je imel velikan slovenske narodno zabavne glasbe, Slavko Avsenik, ko se je v eni od svojih nešteti skladb vprašal: »Slovenija, od kod lepote tvoje«. Ob obisku vsakega kraja mu lahko le pritrdimo.

Ob koncu tega članka pa bi vse ljubitelje ljudskih iger že povabila na ogled komedije »Plavi encijan«, s katero se vam bomo predstavili 7. in 8. januarja ob 18.00 v GD Trniče. Če je smeh res pol zdravja, boste ob ogledu naredili nekaj za svojo dušo.

Prav pa je tudi, da vsem občanom in občankam ob koncu leta zaželimo obilo zdravja, lepih in srečnih trenutkov ter veliko užitkov ob obiskovanju kulturnih in drugih prireditiv v občini. Le tako bomo znali videti in ceniti drug drugega.

V imenu članov KUD Ivan Lončarič Trniče
predsednica Mira LONČARIČ

Fotografija z izleta članov KUD-a ...

TUDI V LETU 2022 SE JE V PREPOLJAH DOGAJALO ...

V letu 2022, ki se kmalu izteka, smo bili člani Kulturnega društva Urška Prepolje dejavni s številnimi zanimivimi dogodki. V prvih mesecih leta so nam aktivnosti omejevali še corona ukrepi. Ko so se le-ti sprostili, smo pričeli z delom s »polno paro«.

V zgodnjih pomladnih mesecih smo sodelovali pri izvedbi čistilne akcije v naši občini. V aprilu smo bili aktivni kar na več že tradicionalnih prireditvah. Izdelali smo presmec – »Velikan-a«, krasil je vaško središče med velikonočnimi prazniki.

Članice so v sodelovanju z gasilkami PGD Prepolje odnesle velikonočne jedi v oblekah, ki so spominjale na našo preteklost, v lepo okrašenih košarah.

Sodelovali smo pri izvedbi že tradicionalnega Ženskega teka 2022.

Junjske dni nam je polepšal zelo uspešen koncert Male pihalne godbe Neuvirtovi Štajerci. Glasbeniki so se predstavili z uspešnimi priredbami Avsenikove glasbe, popevke Vesele jeseni in še in še ... Junija smo izvedli vaške igre. Dan je bil poln smeha. V zabavnih igrah so se pomerile ekipe iz Prepolj in sosednjih vasi.

Po dopusti smo bili ponovno zelo aktivni. Pred gasilskim domom v Prepoljah smo izvedli tradicionalni Urškin pisker. Tekmovalo je osem ekip. Tekmovalnosti ni manjkalo. Vsaka jed je bila okusna, vendar zmagovalec je lahko samo eden.

V času Urškinih dni, to je od 21. do 23. oktobra, ko goduje zavetnica prepoljske cerkve, Sv. Uršula, smo izvedli več aktivnosti. Da je »žeganje« dobilo podobo preteklosti, sta nam vokalista, na povabilo KGD Ptčica, z zvonkim glasom polepšala nedeljsko mašo. Medse pa smo po dolgem času povabili ponudnike domače obrti, vaščanke Prepolj pa so obiskovalcem postregle z raznovrstnim pecivom in pijačo. V okviru Urškinih dni je potekal tudi Kulturni večer, in sicer v družbi s pisateljico Ksenijo Trs, ki nam je predstavila svojo novo knjigo »Kdo se boji črnega moža?«, mlade članice društva pa so večer popestrile s čudovito zapetimi pesmimi.

Da bi bil adventni čas še lepši, smo v decembru organizirali Adventni koncert, ki je potekal v cerkvi Sv. Uršule v Prepoljah.

Nastopili so:

- Mala pihalna godba Neuvirtovi Štajerci,
- Moški pevski zbor Kulturnega društva Alojza Štrafele iz Markovcev,

Veselje ob prijetnem druženju ...

Foto: J. Ekart

- Moška pevka skupina Kulturnega društva Cirkulane, Mladi veseljaki,
- Ženska pevka skupina Prosvetnega društva Matej Bor Dobrovce, Lastovke,
- Vokalista Tina in Julian.

V Prepoljah se vedno dogaja, zato vabljeni k nam tudi v letu 2023.

Kulturno društvo Urška Prepolje

Nova predstava v nastajanju

KUD Pojoča travica pripravlja novo predstavo. Tokrat smo izbrali eno najbolj znanih pravljic, ki jo pozna vsak. Gotovo ste uganili. To je Rdeča kapica. Težko je bilo izbrati vloge, saj je današnja mladina zelo zaposlena z najrazličnejšimi dejavnostmi. A nam je uspelo in se pridno pripravljamo. O točnem kraju in datumu predstave vas bomo obvestili. Veselimo se srečanja z vami.

Marija HUBER

V pričakovanju nastopa ...

Foto: M. Huber

KUD »FRANC ILEC« LOKA - ROŠNJA

Predstavitve pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž ter folklorne skupine KUD »Franc Ilec« Loka – Rošnja

Nastop družine Herceg ...

Sestava godcev: Branko Lešnik, klarinet in bršljanov list, Darko Lešnik, bariton, Jože Ekart, kitara, Silvo Roškar, diatonična harmonika.

Pred 30 leti je bila v kulturnem društvu ustanovljena godčevska skupina, ki so jo sestavljali tudi lončeni bas, rifel mašina, bas, občasno tudi kosa in klepec. Zelo kvaliteto pa jo je dopolnjeval bršljanov list. Sčasoma so nastali današnji godci ljudskih viž, v sestavi klarineta, bršljanovega lista, baritona, kitare, harmonike, občasno tudi basa ali berde.

Godci ljudskih viž nastopajo na vseh občinskih prireditvah, na preglednih revijah JSKD, kjer so se uvrščali na državna srečanja ter nastopali s folklorno skupino doma in v tujini na mednarodnih prireditvah in folklornih festivalih.

V letošnjem letu so pričeli svojo aktivnost s petjem trikrajevskih pesmi, z nastopom na kulturni prireditvi Rošnja pleše, poje in gode, ki je potekala v kulturni dvorani Kulturnega doma Rošnja. Na prireditvi je bil Branku Lešniku podeljen naziv častnega člana društva. V mesecu juniju so nastopili na pregledni reviji ljudskih godcev in pevcev JSKD v Rušah, v novembru pa na mednarodni prireditvi – festivalu v Donji Voći. Prav tako pa so nastopili na prireditvah TD ali občine Starše, na rezu trte in vinski trgatvi, pri postavitvi klopotca.

Veteranska folklorna skupina »Veseli pastirji« je prav tako nastopila na prireditvah TD ali Občine Starše, na prireditvi Rošnja pleše, poje in gode; na prireditvah izven občine, festivalu veteranskih folklornih skupin, udeležila se je prireditve žetev pšenice, vinska trgatve.

V društvu in v VFS smo se v novembru poslovili od dolgoletnega harmonikarja Metoda Kovača, ki je v našem društvu deloval od leta 1996, zadnjič pa je raztegnil mehe svoje harmonike na prireditvi Rošnja pleše, poje in gode. Folklorna dejavnost je izgubila poznavalca ljudskega in folklornega igranja na harmoniko in spremljevalca plesnih postavitvev folklornih skupin v Sloveniji.

V mesecu marcu je v KUD potekal tudi letni zbor članov društva, na katerem so za obdobje 5 let ponovno izvolili predsednika društva.

V letu 2023 godci ljudskih viž in pevci ljudskih pevcev praznujejo 35. obletnico aktivnega delovanja, zato bo društvo pripravilo slavnostno prireditev v dvorani Kulturnega doma Rošnja.

Marjan MALEK, predsednik

Na nastopu ljudskih godcev ...

Fotografiji: iz arhiva društva

PGD STARŠE V LETU 2022

Prostovoljno gasilsko društvo Starše je v letu 2022 praznovalo 135 let svojega delovanja. Kljub temu da se letošnje leto ni začelo po naših željah, saj je odpadlo že tradicionalno 12. tekmovanje v spajanju sesalnega voda, smo v društvu obeležili številne uspešne dogodke na vseh področjih delovanja.

Iztekajoče leto je bilo za PGD Starše ponovno olimpijsko leto, saj se je ekipa članov A udeležila Gasilske olimpijade, ki je bila letos prav posebna, saj se je dogajala v Sloveniji, in sicer v Celju. V času domače olimpijade smo znova dokazali gasilsko srčnost in požrtvovalnost, saj so zraven tekmovalcev naši člani sodelovali tudi kot vodja mladinske reprezentance, glavni sodnik na vaji z motorno brizgalno in kot prostovoljci pri nemoteni izvedbi olimpijade. Članom A žal ni uspela zelena uvrstitev, je pa naša članica Simona Zajc postala olimpijska prvakinja z ekipo članic B PGD Hajdoše.

Prvi vikend v septembru smo proslavili visoki jubilej društva. V petek s predstavo Tadeja Toša v dvorani našega gasilskega doma, v soboto pa z gasilsko proslavo ob 135. obletnici društva, predajo in krstom vozila GVC1 ter veselico v vaškem središču v Staršah. Vsem botrom in donatorjem se še enkrat iskreno zahvaljujemo za vso pomoč.

Gasilsko olimpijado smo že omenili. So pa letos potekala tudi druga tekmovanja, ki se jih naše ekipe pridno udeležujejo. Člani A in članice B so spet uspešno nastopali v tekmovanju za pokal Gasilske zveze Slovenije, kjer so na petih tekmovanjih skupaj petkrat stali na zmagovalnem odru.

To leto je bilo tudi leto občinskih in regijskih tekmovanj, preko katerih sta se ekipi članov A in članic B uvrstili na državno tekmovanje prihodnje leto. Člani A so nastopili tudi na Bogatajevih dnevih zaščite in reševanja na Ptujju. Leto 2022 je bilo pestro tudi za našo gasilsko mladino. Redno so se udeleževali vaj, tekmovanj in različnih druženj. Po dveh letih, ko je dogodek odpadel zaradi epidemije, smo v mesecu novembru za naše najmlajše znova lahko izvedli 4. noč mladih gasilcev PGD Starše,

Operativci na vaji množične prometne nesreče ...

GLASILO OBČINE STARŠE, december 2022, št. 85

Skupina PGD Starše na Krasu ...

dvodnevni gasilski tabor, na katerem gasilska mladina na zabaven način spozna gasilske veščine.

Na nivoju GZ Starše je letos potekal tečaj za operativnega gasilca. Tečaj je bil sestavljen iz teoretičnih predavanj, ki so se zaključila že v letu 2021, in praktičnih vaj, izvedenih v letu 2022. Predavatelji in inštruktorji na tečaju so bili večinoma člani našega društva. PGD Starše je na tečaju sodelovalo tudi s tremi tečajniki. Vsi trije so tečaj uspešno zaključili in so usposobljeni za izvajanje vseh operativnih nalog. Dva izmed novih gasilcev sta tudi že končala tečaj za izolirne dihalne aparate v IC Pekre in s tem nadgradila osnovno znanje.

PGD Starše je bilo tudi organizator gasilskega tekmovanja GZ Starše, ki je potekalo v Staršah. Na tekmovanju je sodelovalo 6 gasilskih desetih našega društva, ki so vsa, razen mladincev, zasedla prvo mesto. Le-ti so tekmovanje končali na drugem mestu. S temi rezultati so si vse desetine priborile udeležbo na gasilskem tekmovanju Mariborske regije, ki je potekalo v mesecu oktobru pri dvorani Tabor v Mariboru. Na tekmovanju so članice B in pionirke dosegle 1. mesto, pionirji 2. mesto, člani A in mladinke 3. mesto ter mladinci 6. mesto. Na državno tekmovanje se je tako uspelo uvrstiti kar petim našim desetim. Za dosedanje delo in trud se zahvaljujemo vsem mentorjem, tekmovalcem in staršem otrok.

V letošnjem letu smo opravljali tudi svoje osnovno poslanstvo, pomoč bližnjemu v nesreči, saj je na operativnem področju za nami pestro leto. Statistično gledano smo v letu, ki se počasi poslavlja, že presegli povprečje števila intervencij preteklih let. Intervencije so bile različne: od zalitih kleti, podrtih dreves, požarov v objektih in naravi, požarov na sredstvih cestnega prometa in žal tudi, za nas, gasilce, psihično enih težjih intervencij, ko kot prvi posredovalci pomagamo pri srčnih zastojih s pomočjo temeljnih postopkov oživljanja in uporabe AED.

Žal se ni povečalo le število intervencij, ampak tudi zahtevnost le-teh. Na podravski avtocesti, na območju naše občine, kjer v primeru požarov na vozilih posredujemo s kolegi iz Gasilske brigade Maribor, je v začetku novembra prišlo do prometne nesreče, v kateri sta trčili tovorno vozilo in avtocična s 30 m³ pogonskega goriva, ob tem pa je prišlo do vžiga tovrnega vozila s cisterno. S tako intervencijo smo se srečali prvič v zgodovini društva.

Naj izpostavimo še največji požar v zgodovini Slovenije. Naše društvo je na Krasu aktivno sodelovalo v vseh

4 izmenah, ko je na pomoč pri gašenju požara bila aktivirana tudi mariborska gasilska regija. Da so naše bese, ko govorimo o številčni in močni operativni enoti, podkrepljene z dejstvi, priča podatek, da smo vse 4 dni na Kras poslali številčne in izurjene ekipe, kljub temu da je kar 15 naših operativnih članov v tem času v različnih vlogah sodelovalo na gasilski olimpijadi v Celju. Za veliko večino naših gasilcev je bil to najzahtevnejši požar v njihovih gasilskih karierah, zato smo še toliko bolj veseli, da so se vsi domov vrnili brez resnejših poškodb.

Skozi celotno leto tako svoje znanje nadgrajujemo in ga obnavljamo na rednih mesečnih vajah operativne enote, saj smo le-tako lahko suvereni takrat, ko nas potrebujete občani. V oktobru, mesecu požarne varnosti, smo po nekajletnih željah organizirali dan odprtih vrat za občane in občanke. Omogočili smo jim pregled ročnih gasilnih apa-

ratov s strani pooblaščenega serviserja, prikazali temeljne postopke oživljanja s pomočjo AED, ogled našega kraja z gasilske avto lestve GB Maribor. Našim najmlajšim pa smo omogočili vožnjo z gasilskimi vozili. Kot vsa pretekla leta smo tudi letos ob aktivnostih v mesecu požarne varnosti izvedli vajo evakuacije Osnovne šole Starše ter prikaz vozil in opreme za učence. V oktobru smo sodelovali tudi na eni večjih gasilskih operativnih vaj v naši občini v zadnjih letih. Na vabilo organizatorja vaje GB Maribor in Zdravstvenega doma Adolfa Drolca Maribor smo se aktivno vključili v reševanje v primeru masovne prometne nesreče, ki je potekala na bivši cestninski postaji Prepolje, na podravski avtocesti.

Za konec se velja zahvaliti vsem članom društva, pa tudi vsem občankam in občanom ter ostalim, ki nas spoštujete in podpirate naše delo. Z vašo pomočjo bomo še

naprej opravljali svoje poslanstvo in vam bomo vedno na voljo, ko nas boste potrebovali. Če je kdo v tem povzetku leta začutil željo po opravljanju tega poslanstva, se nam lahko pridruži v naših vrstah. Iskreno vabljeni.

Matija KRAJNC,
Andrej SKODIČ,
Anej LUKAN

Tekmovalci PGD Starše ...

PODELITEV ČINOV GASILEC IN ODPRTJE SEJNE SOBE GZ STARŠE IN ŠTABA CZ OBČINE STARŠE

V četrtek, 24. novembra 2022, je za 15 gasilcev iz GZ Starše bil velik dan. Slovesno jim je bil namreč podeljen čin gasilec. S tem so zaključili večmesečno teoretično in praktično izobraževanje. Da tečaj ni enostaven, priča podatek, da je bilo prijavljenih 21 gasilcev pripravnikov, kar pomeni, da jih 6 ni uspešno opravilo tečaja.

Tega dne je bilo izvedeno tudi odprtje sejne sobe GZ Starše in štaba CZ občine Starše. Sobo so s rezanjem traku svečano odprli župan Stanislav Greifoner, poveljnik štaba CZ Ivan Paveo in predsednik GZ Starše Branko Vogrin. Ob tej priložnosti je župan v imenu občine Starše tudi podelil plaketo GZ Starše za 20 let delovanja. Pri tem je izpostavil dobro delovanje vseh PGD in GZ, humanitarno poslanstvo gasilstva in odlično sodelovanje z občino.

Uradni del se je zaključil v sproščenem druženju v Gasilskem domu Starše, ki pa ga je kmalu prekinila intervencija, in sicer podrtó drevo na cesti, kjer so novi gasilci PGD Trnič že kar takoj preizkusili svoje znanje.

Andrej SKODIČ,
poveljnik GZ Starše

4. noč mladih gasilcev PGD Starše

Prostovoljno gasilsko društvo Starše se z gasilsko mladino pridno ukvarja čez celotno leto z vajami in pripravami na gasilsko športna tekmovanja, gasilski kviz ter gasilsko orientacijo, z ustvarjalnimi delavnicami ter drugimi izobraževanji in druženji. Konec novembra pa je v našem društvu potekal dogodek, ki ga naša gasilska mladina nestrpno pričakuje celotno leto.

Noč mladih gasilcev PGD Starše je dvodnevni gasilski tabor, na katerem gasilska mladina na zabaven način spoznava gasilske veščine ter gasilsko orodje in opremo. Letos smo otroke razdelili na dve starostni skupini tako, da je bila prva noč namenjena mladinkam in mladincem, druga pa pionirkam in pionirjem. Tako smo lahko programe prilagodili njihovi starosti in interesom. Skupaj se je tabora udeležilo 46 otrok, kar priča o dobrem delu mentorjev mladine PGD Starše, saj se zavedamo, da so mladi tisti, ki bodo čez nekaj let tako jedro našega gasilskega društva kot jedro naše operativne enote.

Mladinke in mladinci so se v petek preizkusili v hitrotnem oblačenju gasilske zaščitne obleke, v gašenju z gasilniki na prah ter v izvajanju napada v zadimljen prostor, v katerem so morali s taktiko preiskovanja najti tudi skrite predmete. Pionirke in pionirji so v soboto prav tako gasili

Pionirji PGD Starše ...

Mladinci PGD Starše ...

ter spoznavali naš gasilski vojni park. Zvečer smo se pozabavali z družabnimi igrami, mini diskom ter ogledom filma. Vrhunec tabora za otroke vseh starosti predstavlja spanje v gasilskem domu. Drugi dan je vsaka skupina za popestritev obiskala trampolin park Arbada Park. Tabor smo zaključili z zanimivim in informativnim obiskom PGD Ptuj, kjer so si naši pogumni otroci Ptuj ogledali z gasilske avto lestve.

Mentorji mladine PGD Starše se zahvaljujemo vsem otrokom in njihovim staršem, da pridno prihajate na vaje in nam zaupate. Zahvala gre tudi Prostovoljnemu gasilskemu društvu Zlatoličje in prevozniku Vozila SEL za pomoč pri prevozu otrok, Občini Starše za izposojajo postelj, Kmetiji Selinšek za domač zajtrk, Arbada Parku, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Ptuj in vsem članom PGD Starše, ki ste pomagali pri izvedbi 4. noči mladih gasilcev.

Se vidimo prihodnje leto!

Mladi gasilki sta o noči gasilcev povedali:

Na gasilski noči je bilo ful fajn, ko smo gledali film, jedli pice in šli v Arbada park. Super se je bilo tudi igrati gasilsko igro, ki jo lahko igramo še kdaj na vajah. (Živa, 10 let)

Naslednje leto bi lahko spali 6 dni. (Lana, 8 let)

Anja LUKAN

PREDSTAVITEV DELA TD STARŠE V LETU 2022

Okolje in turizem

- Skrb in akcije za zgled kraja – občine.
- Skrb za urejanje kulturno zgodovinskih spomenikov in naravnih znamenitosti.
- Urejanje tematske poti.
- Vzdrževanje turistične obvestilne signalizacije.

Člani TD Starše so sodelovali v akciji očistimo občino po naseljih, akcija pod pokroviteljstvom občine je potekala 12. 3. 2022. Prav tako je društvo skupaj z osnovno šolo, občino in lovsko družino urejalo tematsko pot z zasaditvijo gozdnih in sadnih dreves na tematski poti.

Organizacija dogodkov in izobraževanje

- Povezovanje več TD in organizacij k skupni izvedbi programov v občini.
- Organiziranje in izvajanje prireditev v občini.
- Predavanja, izobraževanje, delavnice.
- Ohranjanje tradicij, navad in običajev, posebnosti občine, kulinarčne značilnosti.
- Delo z mladimi (turistični podmladek).

TD Starše sodeluje z različnimi turističnimi društvi z izmenjavo pogleda na delovanje, predstavitev turistične ponudbe v njihovih krajih – občini in ob obisku našega

Na prireditvi v Marjeti ...

kraja ali občine. Predstavimo jim turistično ponudbo v občini Starše z okolico. Se povezuje na področju turizma v Predingu, Steinzu, Mali Subotici, Donji in Gornji Voči, Kolanu – Mandrah, Doboj Istoku itd. Sodeluje z društvi, kot so Miklavž na Dravskem polju, Kidričevo, Lovrenc na Dravskem polju, Artiče, Bizeljsko, Vurberk.

13. 3. 2022 smo opravili rez potomke stare trte, ob kulturnem programu kulturnih skupin so to opravili viničarji, občinski viničar in gospodar trte. Opravili smo ocenjevanje domačega vina, se udeležili ocenjevanja in prireditve s podelitvijo priznanj v Beltincih.

Od 24. do 26. 3. 2022 smo sodelovali na sejmu Alpe Adria v Ljubljani, kjer smo se predstavili z domačo kulinariko in projektom Zlata Drava, izpiranje zlata.

Izvedli smo prireditev Špargljičada v Rošnji, ki je potekala 8. 5. 2022 na dvorišču Bar Ivanka v sodelovanju s Heleno Bandur s.p. in kmetijo Pesek-Selinšek. Obiskovalci so lahko pokušali več vrst pripravljene hrane s šparglji. Ta dan je TD izvedlo tudi tradicionalni kolesarski trim po občini Starše v spomin na Draga Koserja, kolesarskega trim Barona turizma.

V mesecu maju je potekala športno turistična prireditev, igranje namiznega nogometa v živo v Zlatoličju.

TD in Društvo Ajda sta izvedla tradicionalno prireditev žetev pšenice s srpom in koso ter predstavitev opravljanja žetev v zgodovini. Prireditve v Zlatoličju so se udeležili tudi člani društev iz Male Subotice, program pa je popestrilo s kulturnim nastopom KUD »Franc Ileč«. Posebnost je bila vožnja s starodobniki.

Skupaj z občino in Društvom Ajda smo opravili odprtje turistične vinske kleti s postavitvijo klopotca v sklopu operacije Vaška hiša – povezovanja. Kulturna društva pa so popestrila program, ponudbo s pokušino in prodajo pa so imele kmetije z dopolnilno dejavnostjo. Povezovanje poteka tudi s turističnim podmladkom, ki sodeluje v programih društva.

Opravili smo tudi redni zbor članov, ki je 9. 4. 2022 potekal na turistični kmetiji Golob v Zlatoličju.

Zelo aktivna je občinska vinska kraljica, ki obiskuje razne prireditve na temo vina in domače kulinarike, na naše prireditve pa smo tudi sami povabili vinske kraljice iz drugih krajev.

V vaškem središču v Staršah smo s pomočjo občine organizirali in izpeljali tradicionalno turistično prireditev Pozdrav jeseni 2022. Na prireditvi je potekal projekt Turizem – središče povezovanja in spoznavanje kulinarike ter

vzpodbijanje razvoja turizma v občini Starše in na Dravskem polju. Prireditev je potekala 24. 9. 2022, potekala pa je od 14. ure do polnoči. Potekala je priprava domače kulinarike za pokušino, vinska trgatev potomke stare trte, povorka starodobnikov, koncert mažoretk in pihalnega orkestra občine Mala Subotica, zaključila pa je z veselico z ansamblom Pristrčniki. TD je opravilo ocenitev stojnic, priprave hrane in podelilo praktična darila.

Izvedli smo tudi martinovanje z ocenjevanjem domačega mošta v vaškem središču Starše.

TD bo organiziralo prireditev z zimsko idilo, takšno je bilo tudi v letu 2021. Priznanja s sprejemom, skupaj z županom občine, smo opravili v mesecu februarju tega leta.

Promocija

TD Starše se je preko leta predstavljalo v medijih, na sejmih, srečanjih in prireditvah izven naše občine, promocija je bila še v tiskanih medijih. Organizirali smo srečanja in okrogle mize. Prispevke smo objavljali v občinskih novicah, glasilu občine, v Večeru, na radiu ali KATV – SIP TV.

Sodelovanje s Turistično zvezo Slovenije in Štajersko turistično zvezo

- Sodelovanje na sejmu Alpe Adria, sejmu Natura, na tržnici v Mercator centru v Mariboru, udeležili smo se srečanja v Velenju, srečanja v Laškem.
- Sodelovanje na dogodkih: srečanje obvodnih krajev Slovenije, Študijska tura v ŽALCU, Klepet na Naj poti, Svetovni dan turizma.
- Sodelovanje v projektih: Mladi turistični vodnik (Anja Kelc), soustvarjali revijo Lipov list (članki), Marjan Malek prisoten na skupščini TZS IN ŠTZ.
- Helena Bandur, prejemnica srebrnega znaka ŠTZ za svoje aktivno delo.
- Marjan Malek, aktiven član statutarno pravne komisije ŠTZ, kot predsednik komisije.

Posebnost dejavnosti našega društva je predstavljanje reke Drave in njene okolice v občini, predstavljanje projekta Zlata Drava z izpiranjem zlata in povezovanje tega projekta v Sloveniji in na Hrvaškem. Ta projekt je prevzelo turistično društvo v letu 2022 v občini Duplek in na

Mažoretke iz Male Subotice ...

zaključku v Zlatoličju od Občine Starše.

V tem letu je turistično društvo prejelo odločbo pristojnega ministrstva v Sloveniji, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, STATUS DELOVANJA V JAVNEM INTERESU. Tako nam je bil podeljen status pravne osebe, ki deluje v javnem interesu, in status nevladne organizacije v javnem interesu na področju spodbujanja turizma. Prav tako smo posodobili osnovni pravni akt društva – Statut TD Starše.

Vse naloge člani UO TD Starše opravijo kot prostovoljno delo – v želji, da ob 20-letnici delovanja v letu 2023 pridobijo svojo info pisarno v občini, kar jim v skladu z razvojem turizma in statusa v javnem interesu tudi pripa-

da. Ob koncu pa se moramo javno zahvaliti Občini Starše, občinski upravi in županu občine za moralno in finančno podporo delovanju našega društva.

Kot predsednik društva se moram zahvaliti za aktivno delo in podporo programu društva članom UO TD Starše, Vesni Pesek, Heleni Bandur, Anji Kelc, Denise in Andreji Urbanija, Vidi Šolar, Janji Golob, Ireni Šerdoner, Katji Geršak, Cvetu Perneku, Sandiju Fureku, Viliju Kirbišu, Janezu Horvatu, Damirju Maleku, Ediju Lupinšku, Ivanu Pavau in viničarski ekipi z Igorjem Trstenjakom na čelu.

TURISTIČNO DRUŠTVO STARŠE

TURIZEM SMO LJUDJE!

Marjan MALEK

POGLEDI 'PTIČICE' v letu 2022

Počasi se izteka advent, čas radosti, veselja, spokojnosti in pričakovanja. Adventni venček ni le dekorativni praznični okras, ki simbolizira naraščanje luči in rast dobrega v življenju, ampak predstavlja dodatno spodbudo in izziv k poglobljenemu razmišljanju o življenju, ljudeh, spoštovanju narave, našem delu in druženju.

Ko smo člani KGD PTIČICA prižgali četrto svečko, ki simbolizira več svetlobe, smo narahlo ustavili korak in pobožali spomine na leto, ki se poslavlja.

Večina naših aktivnosti v letu 2022 je bila osredotočena na snemanje TV projekta **NA BRAZDAH LJUBEZNI**, ki v 11. nadaljevanjih poveže zanimivo ljubezensko zgodbo z bogatim etnografskim zapisom. Zgodba, ki sega skoraj sto let nazaj, na koncu razodene številne skrivnosti, kot most spominov poveže preteklost s sedanostjo ter nazorno prikaže tako vrednoto kot minljivost življenja.

Osnovni namen nadaljevanj je prikazati identično življenje naših prednikov, ga posneti in predstaviti čim večjemu številu ljudi. Mladim v spoznanje in starejšim v spomin. Pri snemanju je sodelovalo več kot sto ljudi. Od igralcev, pevcev, plesalcev, do statistov, snemalcev studia ALFA in studia MOGU d.o.o. Podporo projektu so zagotovile tudi občine: Miklavž na Dravskem polju, Hajdina, Kidričevo, Videm, Markovci in Starše. Snemanja, ki so potekala v vseh letnih časih, na različnih zunanjih in notranjih lokacijah, v dnevnem in nočnem času, smo po 13 mesecih in 42 snemalnih terminih končali v prvih dneh novembra. S tem pa delo še ni končano! Naše aktivnosti so se preselile v studio, kjer nas do konca leta čaka zahtevna montaža.

Med snemanjem je bil s TV Maribor, Regionalnim centrom RTV SLO, sklenjen dogovor o televizijskih predvajanjih nadaljevanke **NA BRAZDAH LJUBEZNI**. Pričelo se bo 8. januarja 2023 in bo trajalo 11 tednov, do druge polovice meseca marca.

Kljub letošnjim aktivnostim s snemanjem projekta smo v KGD Ptčica uspeli pripravili še:

Foto: T. Kerin

Žene in dekleta izdelujejo poročne šopke ...

Tradicionalno TV oddajo **POLJE, KDO BO TEBE LJUBIL**, ki je bila v petek, 27. maja 2022, v večnamenski dvorani v Staršah. V oddaji, ki smo jo namenili ljudem v tretjem življenjskem obdobju, so nastopili številni glasbeni in drugi gostje.

Festival DOBRE VOLJE, v okviru katerega smo v juniju v cerkvi Sv. Uršule v Prepoljah pripravili koncert komornega zboru **GLASIS!** Zbor, ki je dobitnik zlatega odličja na mednarodnem festivalu na Irskem, je z vrhunsko izvedbo pobožal naše duše.

V septembru smo na športnem igrišču v Prepoljah organizirali **IGRE BREZ MEJA**, s sodelovanjem občinskih ekip. Zmagala je ekipa iz Hajdine, ki je prejela veliki pokal, istočasno pa postala organizatorica iger v naslednjem letu.

Na gledališkem področju smo predstavili gostilniško komedijo **KAJ NAM PA MOREJO**, v mesecu oktobru pa ponovno pričeli z vajami glasbene komedije **TOTE BABE!** V novembru smo pripravili tradicionalno **ZIMSKO URICO**, z gostom **Alfijem NIPIČEM**, ob 60. obletnici njegove glasbene kariere.

Pridružili smo se tudi vseslovenski prireditvi **TA VESELI DAN KULTURE** in v decembrski **ZIMSKI URICI** predstavili novi roman **POGOVORI Z NJO**, filozofa, pisatelja in patra klaretinca **mag. Branka CESTNIKA**.

Odhajajoče leto je bilo kljub koronskim težavam v

prvih mesecih, ob vse bolj grozoviti vojni na evropskih tleh in posledično prisotni splošni krizi, skoraj v celoti speljano po željenih tirnicah. Kljub minimalnim sredstvom, vse bolj prisotni časovni stiski in hitremu tempu življenja, smo si v želji, da ohranjamo tradicijo, vzeli čas drug za drugega in polni entuziazma ob obilici ljubiteljskega dela tudi uživali.

Želimo, da bi simbolika adventnega venčka prinašala mir, ugodnejše čase in veliko notranjih vrednot. Osebnih in društvenih!

Člani KGD PTIČICA želimo vsem ljudem dobre volje radosten BOŽIČ, v prihajajočem letu pa veliko sreče, zdravja, poguma, iskrih besed ter ustvarjalnih in odmevnih korakov.

V ponedeljek, 8. januarja 2023, pa vabimo, da si ogledate 1. dejanje nadaljevanke **NA BRAZDAH LJUBEZNI!** Naj zaživijo spomini na nekdanje čase!

Jože EKART

Foto: T. Kerin

Snemanje tudi ob mrazu ...

LD Starše deluje v dobrobit divjadi

LOVSKA DRUŽINA STARŠE V LETU 2022

Še pred desetimi leti so lahko lovci sami določali, koliko divjadi bodo odstrelili. To je po novem v domeni Zavoda za gozdove Maribor, ki točno določi število osebkov, njihovo vrsto in starost. Starški lovci so sicer mnenja, da bi moral biti odstrel prilagojen populaciji živali, ki se iz leta v leto spreminja.

MALE DIVJADI SKORAJDA NI VEČ

V Lovski družini Starše ugotavljajo, da je male divjadi vse manj, na nekaterih območjih je celo v celoti izginila. Tudi populacija srnjadi se je zmanjšala za okoli 30 odstotkov. Nižinsko lovišče občine Starše, ki obsega 3.200 hektarjev, je bilo v preteklosti zelo bogato lovišče z malo divjadjo, zdaj je ta zaradi intenzivnega kmetovanja, monokultur ter uporabe fitofarmaceutskih sredstev praktično pred izumrtjem.

V osemdesetih letih prejšnjega stoletja so na leto odstrelili tudi po 120 poljskih zajcev, preko tristo jerebic in okoli 250 fazanov. Kaj pa zdaj? »Jerebica je zaščiten in je ne smemo streljati, poljskih zajcev odstrelimo pet na leto, fazana nobenega. Močno ogrožen je tudi poljski zajec, kjer beležimo izgube zaradi uporabe fitofarmaceutskih sredstev v kmetijstvu in plenilcev,« izpostavljata starešina Janko Sitar in tajnik Marjan Malek. Na kmetijskih površinah je vse manj t. i. mejnic, ki dajejo kritje mali divjadi, kmetijska pridelava se je intenzivirala – tudi z uporabo fitofarmaceutskih sredstev, v setvenem kolobarju pa tudi ni več take pestrosti, kot je bila nekdanj. »Na poljih od Loke do Hajdine ni prav nobenega grma ali drevesa več, vse je prazno. Razmere je še dodatno poslabšalo združevanje zemljišč oz. komasacija,« in dodajamo, da s kmetovalci zgledno sodelujejo.

Glavna lovna divjad v lovišču je srnjad, letni odvzem je 120, od tega trideset odstotkov predstavljajo izgube ob košnji trave in ob trkih z vozili na cestah. Težave so tudi zaradi avtoceste, ki je živalim onemogočila proste prehode. Prehoda sta samo dva, in sicer v Dravskem Dvoru in Zlatoličju, kar pa je po mnenju obeh sogovornikov

Skupni lov s pobratenimi LD ...

Foto: M. Malek

veliko premalo. Poleg tega so si prizadevali za izgradnjo viadukta za divjad (ekodukt), ki je speljan nad avtocesto in je za živali veliko prijaznejši, vendar s pobudo niso uspeli. Prav zato se še danes velikokrat zgodi, da srnjad teh prehodov ne najde ali pa ne upa stopiti vanje, zato se poškoduje na mrežah ali ograjah ob avtocesti. Na srnjad pa preži tudi šakal, ki je na to območje prišel pred dobrima dvema letoma. Nič kaj veseli niso veliko večjega števila divjih svinj. Slednje povzročajo največ škode na kmetijskih zemljiščih, pokriti pa jo morajo lovci. Lani so za škodo na kmetijskih zemljiščih izplačali 2.000 evrov, letos pa samo 150 evrov.

Starški lovci skrbijo tudi za območje ob reki Dravi, tam je največ težav s sprehajalci in psi, ki preganjajo divjad. Lovci ugotavljajo, da lastniki psov ne zavarujejo in ti v nočnem času preganjajo srnjad po polju od Loke do Zlatoličja. Pri srnjadi pride do poškodb ali je pregnana na vozišča, kjer je udeležena v nesrečah. To območje (dravska kolesarska pot) je tudi vse bolj priljubljeno za motokrosiste. Z vožnjo po makadamu plašijo divjad in povzročajo škodo naravnemu okolju.

Lovska družina Starše je bila ustanovljena leta 1947 ter danes šteje 44 članov in eno članico. V povprečju so stari okoli 60 let, najstarejši, še aktiven član, je star 93 let. Letos so kar štirje lovci obeležili 80. rojstni dan. Tudi za podmladek se jim ni treba bati, saj imajo v svojih vrstah okoli 10 mlajših članov.

Letna članarina znaša 150 evrov, od tega Lovski družini Starše ostane 70 evrov. Večino teh sredstev namenijo za koncesijo v višini 2.000 evrov na leto. Eden izmed virov financiranja je prodaja divjačinskega mesa podjetju Nimrod. Cena za kilogram srnjadi je odvisna od kvalitete in trenutno znaša med 2,60 in 3,60 evra. V zadnjem času so se cene dvignile za okoli 30 centov. V lanskem letu so uredili novo sodobno hladilnico v vrednosti 20.000 evrov,

polovico sredstev so prejeli od Občine Starše. Redno vzdržujejo lovski dom in urejajo njegovo okolico. So pa tudi ena izmed redkih lovskih družin, ki je že uspela svoja pravila in pravilnike v celoti uskladiti z zakonodajo.

Glavna stebra delovanja Lovske družine Starše sta starešina Janko Sitar in gospodar Uroš Lepej, dopolnjujejo pa ju revirni vodje.

Estera KOROŠEC in Marjan MALEK

“Nismo ustvarjalci zgodovine. Zgodovina ustvarja nas.”

- Martin Luther King, jr.

Osnovni namen in cilji Narodopisno zgodovinskega društva Starše so združevanje in izobraževanje zainteresiranih oseb, ki želijo sodelovati pri pospeševanju narodopisja v zgodovinskem, zemljepisnem, kulturno-tehničnem in naravoslovnem pogledu. Zakonita zastopnica društva je Irena Šerdoner, društvo pa šteje že 50 članov in članic.

V letu, ki se izteka, smo 21. 4. izvedli letno skupščino društva, še isti dan pa je bilo izvedeno strokovno predavanje na temo 1. in 2. svetovne vojne, kjer je zanimivo predavanje izvedel naš član društva Aleksander Duh. V pomoč pri predavanju je bil tudi Rado Podgorelec. Še pred samo skupščino smo bili soudeleženi s predstavitvijo projekta »Bunkerji Rupnikove linije« na sejmu Alpe Adria, na sejmu v Lenartu in sejmu v Gornji Radgoni. Prav tako smo opravili pohod po bunkerjih, vstopili v njih in opravili popis stanja ter predlog plana ureditve le-teh. S stojnico in vojaškim pasuljem smo aktivno sodelovali na prireditvi Pozdrav jeseni 2022, kjer smo predstavljali Rupnikovo linijo. Soudeleženi smo bili pri izletu na Bizeljsko. S kuhanjem golaža smo aktivno sodelovali tudi na »Golažijadi v Artičah«. V nedeljo, 6. 11. 2022, smo izvedli strokovno ekskurzijo v Park vojaške zgodovine Pivka, ogledali smo si tudi Ilirsko Bistrico z ogledom čevljarskega in čebelarkega muzeja, Hodnikov mlin, izvir reke Bistrice, slap Sušec in kaverne nad Knežakom. V decembru še sledi strokovni ogled Pokrajinskega muzeja Maribor. Na humanitarnem področju smo sodelovali v dobrodelni akciji »Ukrajina 2022« ter v akciji »Anjine sanje«.

V letu 2023 bomo aktivno delovali v projektu bunkerji in aktivno zbirali vaše prispevke za ureditev zbornika Narodopisno zgodovinskega društva Starše. Vabimo vas,

Fotografije: iz arhiva društva

Na »Golažijadi v Artičah« ...

da nam pošljete zapiske, pričanja o raznih dogodkih, dejstvih, običajih, zgodbah, vezanih na kulturno in zgodovinsko dediščino iz naše občine.

Prav tako vas vljudno vabimo, da se nam pridružite, delite in dobivate nova znanja, kajti »Iz nitk preteklosti pletemo prihodnost!« - Ivan Martan.

V kolikor imate kakršenkoli predmet, knjigo, zapis in želite, da se varno hrani in nato prestavi v zbirki zgodb, orodja in opreme, ki jo bomo uredili v prihodnosti, nas kontaktirajte.

Hvala in dobrodošli med nami!

Narodopisno zgodovinsko društvo Starše

Narodopisno zgodovinsko društvo Starše
Starše 93, 2205 Starše
Irena ŠERDONER, irena.serdoner@gmail.com, 031 423 767
Rado PODGORELEC, rado.podg@gmail.com, 051 627 850
Aleksander FUREK, sandi.furek@gmail.com, 041 327 135

Podatki za donacijo:
Društvo NZDS
Starše93, 2205 Starše93
DŠ: 92352952
TRR: SI56 0451 5000 3136 033 - Nova KBM, d.d.

DRUŠTVO NAŠ DIŠEČI DOM

Leto 2022 se je začelo z veliko mero upanja, sveže energije in novih idej. Na prvem letnem sestanku se nam je pridružilo še več dobrih ljudi in skupaj smo skozi leto ustvarili raznolike vsebine za lokalno skupnost.

Že nekaj let se naši projekti začnejo z Velikonočno tržnico na vaškem središču. Letos smo izvedli že 5. po vrsti. Vaško središče je zaživelo v velikonočnem vzdušju, v objemu

mnogih lokalnih ponudnikov, ki so ponujali svoje okusne prehranske in čudovite rokodelske izdelke. Obiskovalci so se, kljub slabemu vremenu, z veseljem zadržali in napolnili svoje košare, se preizkusili v izpiranju dravskega zlata ter si izdelali presmec. Pod pridnimi otroškimi rokami so na videz že odsluženi materiali dobivali novo podobo in namen. Veselje pa je bilo še večje, ko so po mnogih namigih

uspeli najti zaklad, ki jim ga je skrnil velikonočni zajec.

Naši plani so se nadaljevali v poletju. V preteklem letu smo med poletnimi počitnicami namreč prvič izvedli tabor za otroke, ki je navdušil toliko otrok, da smo ga želeli letos še nadgraditi in popestriti. Vendar so se nam plani v zadnjem trenutku prekržali, saj smo izvedeli, da je v istem terminu v naši občini že organizirano varstvo za otroke. Začeli smo razmišljati, zbirati ideje in opazovati, kakšne vsebine še manjkajo in kako lahko doprinesemo h kvalitetnemu preživljanju prostega časa v naših krajih. Nastale so raznolike vsebine za mlade, družine in otroke. Od umirjenih večerov pa vse do novih doživetij in nore zabave, ki so vključevali prečudovito naravo, ki nas obdaja.

V enem izmed toplih poletnih večerov smo se zbrali ob ognju pod zvezdami in ob spremljavi kitare skupaj zapeli, spekli koruzo in si pripovedovali zgodbe. Prijeten in umirjen večer smo preživeli v objemu narave, povezani. Tiste, ki so bili najbolj pozorni, pa so nagradili še zvezdni utrinki.

V tem duhu so potekali tudi kino večeri na prostem, ki smo jih priredili kar tri dni zapored v Prepoljah. Obiskovalci so se prepustili prijetnemu vzdušju, ki so ga pričarale pisane lučke v travi, in si z veseljem ogledali filme ter se okrepčali z dobrotami, ki smo jih pripravili.

En dan v avgustu smo namenili drugi vrsti doživetij. Želeli smo začutiti moč reke, ki ima tako velik vpliv na naša življenja. Drava nas je na čolnih ponesla iz Rošnje vse do Ptuja in nam v Zlatoličju ponudila prostor za počitek ter spuščanje po svojih drčah. Otroška sproščenost in igrivost se je razširila tudi na odrasle in edinstveni trenutki so se za vedno zapisali v naše spomine.

Vrhunec poletnega dogajanja smo doživeli sredi avgusta, pri ribiški hišici. Dogodek »Zberi se pri ribiški« je bil eden tistih, kjer je bilo v zraku moč začutiti povezanost prisotnih in delovanje z enotnim namenom. Vsak posameznik je doprinesel svoj pomemben del k skupni zgodbi in nastal je festivalski dogodek z živo glasbo in več glasbenimi gosti. Pestra paleta aktivnosti za obiskovalce je ponujala izzive in možnosti za ustvarjanje, izražanje ter gibanje. Poskrbeli pa smo tudi za lačna in žejna usta ter utrujena telesa.

Prostor pri ribiški nam je prirasel k srcu. Nanj so nas vezali le lepi spomini, zato smo se odločili, da ga obudimo tudi v jeseni. Sicer v manjšem obsegu, vendar nič manj-

Pri ribiški hišici v Staršah ...

šem zanosu, smo se zbrali ob ognju ter s polnimi košarami kostanjev. Dogodek smo soustvarjali z vsakim obiskovalcem in zdelo se je, da se je tisti dan čas kar ustavil. Ustvarjali smo čudovite jesenske venčke, se skozi jogo povezovali z naravo, kuhali gobovo juho in razkrivali ter delili svoje glasbene talente na odru.

S prihodom hladnejših dni in daljših noči pa se začnemo vedno bolj obračati navznoter, vase. Na plan prihaja vse, kar je čez leto zakrivala zavesa zunanega dogajanja. Srečujemo se z različnimi izzivi, predvsem v odnosih. Menimo, da se je o tem vredno pogovarjati, zato smo na to temo izvedli predavanje s strokovnim gostom, ki nas je informiral tudi o bolj zdravem načinu življenja. Druženje smo popestrili še z odlično okusno in zdravo večerjo.

Leto še ni končano in tako se nadaljujejo tudi naše aktivnosti. V mesecu decembru pripravljamo praznični sejem na vaškem središču, kjer bomo zopet uporabili naše čute za estetiko in z majnimi detajli pričarali praznično vzdušje, ki bo obiskovalce vsaj za nekaj časa odpeljalo stran od vsakodnevne skrbi in obveznosti. Zbrali bomo pestro ponudbo lokalnih ponudnikov darilnega programa in pripravili zabavne igre za otroke z božičkovimi škrati. Kasneje v mesecu pa se bodo škratje, skupaj z Božičkom, odpravili s kočijo po vsej občini in razveselili otroke tudi v svojem kraju.

Naše leto se bo tako končalo polno lepih spominov, novih doživetij, izkušenj, poznanstev in prijateljstev. Ustvarili smo ogromno in ponosni smo lahko na to, koliko ljudi smo povezali, jih vzpodbudili in jim dali priložnost.

Lokalni medij je po naši tržnici zapisal: »5. velikonočna tržnica v Staršah kljub dežju privabila številne«. Res, številni ljudje se odzovete našim povabilom, ne glede na to,

da je včasih potrebno za to nekaj žrtvovati. Iskreno hvala za vašo podporo, ki nam pomeni veliko in obenem daje vrednost našemu delovanju.

Člani društva Naš dišeči dom vam v prihajajočem letu želimo vse dobro in se veselimo vašega obiska na dogodkih v prihodnjem letu.

Katrin KOROTAJ,
predsednica društva Naš dišeči dom

Velikonočna tržnica v Staršah ...

Vabljeni na edinstveno doživetje izpiranja rečnega zlata na Dravi Zlata Drava in potovanja po dravski terasi

Potem ko je uradno projekt Zlata Drava uspešno zaključen, je nastopil čas, da projekt oziroma produkt prehaja na trg turizma in s tem v samo tržno izvedbo.

Ne pozabimo, da je bil projekt sofinanciran s strani Evropske unije – Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Partnerji v projektu so bili Občina Starše, Turistično društvo Starše, Športno društvo Zlatoličje, Gradnje Starše; projekt je potekal v lokalni akcijski skupini LAslovica. Kot idejni avtor projekta sem vesel in ponosen, da je le-ta uspešno zaključen, da ni izstopal iz zastavljenih finančnih okvirjev, in v sami izvedbi, ne tehnični in ne birokratski, ni bilo nobene napake oziroma nepravilnosti. Projekt je povezal in združeval tudi lokalne ponudnike, druge turistične produkte in je pripravljen za drugo – razširitveno fazo. Turizem smo ljudje, in tako imamo tudi z Zlato Dravo turistični produkt, ki že vse bolj postaja turistično zanimiv domači kakor tudi tuji tržni javnosti.

Naša Drava se je več kot uspešno predstavila na 3-dnevem sejmu Alpe Adria v Ljubljani, prav tako pa smo produkt predstavljali tudi na sejmu v Lenartu in Gornji Radgoni. Sadovi predstavitve na sejmih so takoj izkazani, saj smo v letu 2022 že izvedli dva team buildinga, k nam pa so na obisk že prišli turisti iz Bizeljskega-Artiče, mladi varuhi narave – rod podlomarjev iz Grosuplja, folkloristi iz Trzina in druge individualne skupine.

Za projekt Zlata Drava smo izvedli dva dogodka, in sicer dogodek »Podelitve pravic za izpiranje zlata«, ki je bil izveden preko RRA Podravje med občinama Duplek in Starše, ter dogodek zlatokopstvo na Dravi - izpiranje zlata, ki je bil izveden v občini Zavrč.

Posebno težo pri promociji produkta ima tudi snemanje dogodka v oddaji Dobro jutro, ki je bil zelo odmeven. Prav tako nas je popolnoma v privatni režiji obiskala Mojca Mavec, ki je želela dogodek doživeti kot turistka. Kot ena glavnih strokovnih turističnih novinark je izveden dogodek ocenila kot izredno priporočljiv, res smo bili deležni vseh pohval. Posebej je na dogodek prišel tudi novinar Andrej Geržina – seznanitev s projektom »Preživetje v naravi«.

Potujemo po dravski terasi ...

Fotografiji: iz arhiva društva

Preko RRA Podravje smo izvedli tudi dva novinarsko promocijska dogodka, in sicer nas je obiskal novinar Lonely Planet, druga študijska tura pa je bila namenjena novinarjem in je bila zelo lepo zastopana in izvedena ter že predstavljena v marsikateri reviji.

Zlatokopi in rancarji iz Dupleka z voditeljico v oddaji Dobro jutro ...

Z RRA Podravje smo se udeležili tudi študijske ture v okviru Naše Drave, ob ogledu primerov dobrih praks, in predstavitvi dediščine Drave na območju LAG Mura-Drava v Donjem Vidovcu na Hrvaškem.

Ob Zlati Dravi seveda ponujamo tudi naslednje produkte, kot so: Preživetje v naravi, bunkerji Rupnikove linije, Airsoft, Go-kart dirka, vožnja s starodobniki in lojtrniki, izvedba team buildingov, piknikov in športno-družabnih srečanj ter izlete – potovanja po dravski terasi. Pripravljamo tudi učne ture in letni otroški tabor.

Potovanje po dravski terasi začnemo na zbornem mestu v Letalskem centru Skoke, kjer si ogledamo letalski center in doživimo vinski polet z degustacijo na letalu DC-9. Nadaljujemo po starem delu Miklavža z ogledom cerkve sv. Miklavža, Miklavškega ribnika in Gomil z rimskim zajtrkom. Pot nas vodi v občino Starše, kjer nas čakajo starodobniki in lojtrniki ter nas popeljejo do kmetije Selinšek, nato do čebelarstva Lovrec, kmetije Pal in kmetije Golob, kjer povsod doživimo predstavitev, ogled in degustacijo. Ogledamo si bunker Rupnikove linije, Brlog, z vrha dovodnega kanala pa nas pogled usmeri tako do Vurberka, Donačke- in Ptujске gore, kakor do Boča in Pohorja. Torej pogled iz osrčja Dravskega polja.

Zlata Drava nas zbere na Športnem parku Gmajna v Zlatoličju, s starodobniki in lojtrniki gremo do obrežja reke Drave, iz Rošnje do Zlatoličja plovemo po Dravi z rancami ali raft čolni in nato doživimo edinstveno doživetje izpiranja zlata na reki Dravi. Vsak si lahko poišče svojo zlato lusko, Dravagold pa nam ponuja možnost edinstvenega unikatnega nakita z zlatimi dravskimi luskami. Seveda želje in urnik dogodka prilagodimo vsaki skupini posebej. Prav tako vam organiziramo izlet, saj se zavedamo, TURI-ZEM SMO LJUDJE!

Več o nas na: www.zlatadrava.si

Aleksander FUREK, lokalni vodnik za Štajersko,
vodnik za destinacijo Ravno polje,
mednarodni interpretator kulturne dediščine
041 327 135; sandi.furek@gmail.com; td.starse@gmail.com

PREDSTAVITEV DRUŠTVA UPOKOJENCEV STARŠE

DU Starše je pred dvema letoma, zaradi dotrajanosti objekta DCA v Loki, ostalo brez prostorov za svoje delovanje. Po zagotovitvi župana občine naj bi bili novi prostori ponovno pridobljeni za uporabo v letu 2023/24. Med tem časom društvo deluje v prostorih Kulturne dvorane v Rošnji, po sprejetem urniku:

- torki so rezervirani za ročnodelsko sekcijo (ročna dela, razni izdelki iz različnih materialov),
- seje UO DU Starše,
- sreda; pevske vaje skupine 70+,
- četrtek; za razna predavanja, srečanja in druženja članov društva; organizirali smo predstavitev nove knjige in predavanje Karla Gržana,
- dvakrat smo organizirali predavanje »Življenje z demenco«.

Aktivno sodelujemo in organiziramo srečanja z društvoma upokojencev v občinah Mala Subotica in Donja Voća. Tudi v letošnjem letu je bilo organizirano srečanje s člani DU iz pobratene občine Donja Voća.

V letu 2022 smo se udeležili srečanja med slovenskimi, italijanskimi in avstrijskimi upokojenci v Pliberku na avstrijskem Koroškem, navezali prijateljske stike in se dogovorili za nadaljnje sodelovanje v prihodnosti. Srečanje smo združili kot društveni izlet na Koroško.

Sodelujemo tudi z Zgornjedravsko pokrajinsko zvezo DU Maribor, kjer nas zastopa kot član DU naš predsednik Marjan Malek. Na ZDUS Ljubljana redno pošiljamo zahtevana poročila in sezname.

Vsako leto v občini Starše organiziramo tradicionalno srečanje članov DU Starše in DU Marjeta in s tem utrjujemo povezovanje ter druženje članov DU z obeh strani kanala reke Drave. Letos je bilo ob praznovanju občinskega praznika organizirano že tretje srečanje med obema DU. Srečanja se je udeležil tudi predsednik ZPPZ DU Maribor, ki je pozdravil udeležence srečanja in jim zaželel vse dobro v tretjem življenjskem obdobju. Prav tako sta se srečanja udeležila tudi Mojca Kacjan, direktorica občinske uprave, in Stanislav Greifoner, župan občine Starše, ki je tudi pozdravil navzoče in jim zaželel še veliko zdravja in dobre volje. Tudi predsednika obeh društev Marjan Malek in Ivan Kokot sta pozdravila navzoče in se jim zahvalila za udeležbo ter jim zaželela prijetno druženje, za katerega sta poskrbela glasbenika DUO Dušan&Tonja.

Namen srečanja je druženje, razvedrilo in srečanje z ljudmi, ki jih ne srečamo vsak dan. Pripravili smo kulturni program, v katerem so sodelovali člani obeh društev: pevska skupina 70+, ljudske pevke Šentjanževke, za smeh sta s krajšim skečem poskrbeli članici Angelca in Vladka, manjkale niso tudi igre s krogi.

Danes se med upokojenci vse bolj sprašujemo, kako zagotoviti pogoje za človeku vredno življenje. Odgovor je preprost. Ne smemo pozabiti na sebe, moramo biti aktivni, se vključevati v dejavnosti, ki nam jih nudijo ra-

Vokalna skupina DU Starše ...

zna društva in lokalna skupnost, od DCA do aktivnega društva upokojencev.

Naši člani to uresničujejo. Smo aktivni kljub starosti, saj z našo aktivnostjo predstavljamo našo občino v širši Sloveniji in celo preko meja. Aktivni smo na področju športne rekreacije, poznani po tekmovanju v steznem kegljanju, dosegamo odlične rezultate na pokrajinskem kot tudi na državnem tekmovanju v ZDUS. Posebej se lahko pohvalimo z odličnimi rezultati v kegljanju s kroglo na vrvici, kjer ženska ekipa – kot posameznice – dosega odlične rezultate.

Aktivni smo na področju pohodništva, kolesarjenja, organiziranja izletov, tehnične kulture, kot je ročno delo in slikarstvo, s svojimi izdelki sodelujemo na razstavah, ki jih organizira ZPPZ DU MB. Organiziramo tradicionalno silvestrovanje, proslavo ob 8. februarju, ob dnevu žena, pustovanje, postavitve majskega drevesa, postavitev klopotca, srečanje občanov 70+, martinovanje, piknike ob raznih dogodkih, obiskujemo slovenske kraje, spoznavamo okolje, naravo, običaje in posebnosti različnih pokrajin naše Slovenije. Prehajamo tudi meje Slovenije in se družimo s prijateljskimi upokojenskimi društvi in jih povabimo v našo občino.

Več kot 10 let je naše društvo vključeno v projekt »Starejši za starejše«. Vodja projekta je Majda Geršak. Letos je za aktivno in dobro vodenje projekta dobila, na srečanju vseh aktivistov tega projekta na področju Podravje II, priznanje ZDUSA. Frančiška Butolen pa je bila kot najstarejša aktivistka tega projekta pohvaljena. Priznanje PZDU je prejel Jožef Mohorič, in sicer za aktivno športno in rekreativno delovanje v zvezi, Vladimira Papež pa je dobila plaketo z bronastim grbom za delo v raznih društvih. Vedno smo skupaj zaradi druženja, zaradi dobre družbe, zato da se pogovorimo med seboj, poslušamo naše članice in člane iz različnih dejavnosti v društvu DU Starše in Občine Starše.

OB PRIHAJAJOČIH PRAZNIKI VAM ŽELIMO, DA NAJ BO VAŠ KORAK SKOZI LETO 2023 KORAK NA POTI K IZPOLNITVI ŽELJA!

UO DU STARŠE

AKTIVNOSTI VINSKE KRALJICE OBČINE STARŠE

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Prišel je čas, ko se je listje na drevesih obarvalo v magične jesenske barve, vinska trta pa je dozorela in nas je že veselo čakala na trganje. Za ljubitelje in poznavalce vin je prišel najlepši čas v letu, jesen, in s tem trgatve ter kasneje tudi martinovanje, ko se mošt spremeni v vino. Tako smo tudi člani slovenskega vinskega kraljestva bili v tem času zelo zaposleni.

Kot sem že velikokrat napisala in še verjetno bom, »doma je najlepše«, pričnem z dogodkom v Staršah, s Pozdravom jeseni. Letos sta se mi pridružili vinski kraljici Eva Štefanič, kraljica metliške črnine, in Nuša Novak, 11. vinska kraljica DV Mala Nedelja, Marina XI.

Zjutraj smo se dobile pri meni na zajtrku in se kmalu za tem odpravile v Zlatoličje, kjer smo se s čolnom spustile po reki Dravi in si ogledale izpiranje zlata v sklopu projekta Zlata Drava. Navdušene nad izkušnjo in polne energije smo se odpravile v vinsko klet v Marjeti, kjer sta nas pričakala občinski viničar Igor Trstenjak in kletar Damijan Hvalec. Tam smo gostujočim kraljicam predstavili našo viničarsko zgodbo in poskusili tudi vino »La Brajde«. Sledilo je kosilo in že smo v kraljičinih opravah opravile trgatve potomke stare trte pri šoli in se kasneje udeležile dogodka na občinskem središču. Pridružile pa smo se tudi povorki starodobnikov.

Oktober se je zvrstila že tradicionalna trgatve Johanezove trte v Cerkvenjaku, ki sem se je na povabilo 6. cerkvenjaške vinske kraljice Tjaše Simonič tudi udeležila.

Naslednji dogodek me je odpeljal v oddaljeno, a prelepo Belo krajino, na dogodek Mlada Portugalka. Vinske kraljice smo se odpravile v Radovico v Osnovno šolo Brihtna glava, kjer smo se udeležile učne ure iz leta 1950 in se na zabaven način naučile značilnosti Bele krajine. Sledilo je kosilo, nato pa smo se odpravile na grad v Metliki, kjer se je odvijala osrednja prireditev Mlada Portugalka. Kot zabaven del pa je sledil tudi kviz, v katerem smo sodelovale vinske kraljice, ki smo odgovarjale na vprašanja o značilnostih Bele krajine. Ker smo člani slovenskega vinskega kraljestva neučakani, pa smo si čas do martinovanja skrajšali z druženjem v domačem kraju kraljice sv. Helene, kjer smo se zbrali izven časa obveznosti. Zbrali smo se v občini Šentjur, kjer smo spoznali župana Marka Diacija. Ogledali smo si Ipavičevo hišo, spoznali novega kletarja, na koncu pa se podali v Rafov rov in na Slivniško jezero.

Za martinovo sem se udeležila dogodka na Ptuj, kjer je svojo krono predala 8. ptujka vinska kraljica. Dan smo začele na sprejemu pri županji Nuški Gajšek, kasneje pa se udeležile osrednje prireditve na Mestnem trgu, kjer se je od nas poslovila Monika Kovačič. V njenem poslovnem govoru je izpostavila, kako zelo smo jo navdušili v občini Starše z našo

vinsko zgodbo in vinom La Brajde, kar naj nam bo v velik ponos. V svoje vrste pa smo pozdravile 9. ptujsko vinsko kraljico Lucijo Kramer. Po uradnem delu smo se družile ob zvokih Dejana Vunjaka in Brendijevih barab. Zvečer sem se odpravila še v Marjeto, kjer sem se v vinski kleti družila tudi z našo viničarsko ekipo, kletarjem, občinskim viničarjem in častnim viničarjem dr. Janezom Ekartom.

Na martinovo soboto sem se zjutraj udeležila martinovanja v Staršah, kasneje pa odhitela v Cerkvenjak, kjer nas je čakala še ena predaja krone. Po častnih 4 letih kraljevanja je krono predala 6. cerkvenjaška vinska kraljica Tjaša Simonič, in sicer svoji naslednici Particiji Peklar. Dan smo preživele v odlični družbi in seveda ob dobri kapljici. Zvečer pa smo se pozabavale ob zvokih Modrijanov.

Bliža se čas, v katerem se velikokrat ozremo nazaj in pogledamo, kako je potekalo že skoraj minulo leto. Sama sem izredno hvaležna in ponosna, da sem v tem letu lahko zastopala našo občino, našo viničarsko ekipo, vinsko zgodbo in vino »La Brajde« v krajih po celotni Sloveniji, spoznala nove ljudi, pridobila nova znanja in navezala nova prijateljstva. Se pa že veselim, kaj vse bo prineslo novo leto. Vam, spoštovane občanke in spoštovani občani, pa želim vesele in mirne praznike.

Na zdravje!

Anja KELC

Martinovanje v Staršah ...

IZLET ČLANOV DRUŠTVA UPOKOJENCEV MARJETA

Dne 29. 10. 2022 smo se člani DU Marjeta z avtobusom odpeljali na izlet v Tržaško Primorje na ogled ladje COSTA DELIZIOSA.

Pot nas je vodila po avtocesti mimo Celja, Ljubljane in Postojne do Fernetičev. Vožnjo smo nadaljevali po italijanski pokrajini Furlanija-Julijska Krajina do Trsta.

V Trstu je sledilo protokolarno vkrcavanje na ladjo, ki zajema poleg vseh osebnih podatkov tudi fotografiranje obraza. Prejeli smo kartico za ogled in gibanje na ladji.

Ladjo upravlja Costa Crociere, izdelana je bila v ladjedelnici Fincantieri leta 2009 in je namenjena za križarjenje po Sredozemlju.

Dolga je 294 m, široka 32 m, z ugrezom 8 m, in lahko s potniki ter posadko prejme tudi do 3000 ljudi. Na njej so različne dnevne in nočne aktivnosti, saj so na voljo Casino, diskoteka, gledališče, savne, fitnes, notranji in zunanji bazeni in različne prestižne trgovine.

Med ogledom nas je prevzel neprijeten občutek, da se ne izgubimo, zato smo sledili skupini in vodiču. Po ogledu smo na vrhu palube ob bazenu in ležalnikih počivali ob toplih jesenskih žarkih, ki so nam tokrat bili res naklonjeni.

Sledilo je kosilo v veličastni jedilnici, ki so ga pripravili vrhunski kuharji. Agencija Pozejdon nas je namreč na svoje stroške počastila s hrano, pijačo in tudi kavo.

Nadaljevali smo z vožnjo do gradu MIRAMARE (pogled na morje), ki je 6 km severozahodno od Trsta. Zgradil ga je nadvojvoda Ferdinand Maksimilijan Hasburški (1832-1867), ki je bil brat cesarja Franca Jožefa. Grad je bil zgrajen med 1856 in 1860. Načrte za mešanico gotike je naredil arhitekt Carl Junker. Poleg gradu se nahaja velik park z eksotičnimi rastlinami in drevesi, po katerem smo se tudi sprehodili.

Nazadnje smo se ustavili v VEJNI, znameniti romarski cerkvi s pogledom na celotni Tržaški zaliv. Stavba je gra-

Oltar posvečen zavetnikoma Sv. Cirilu in Sv. Metodu ...

jena v modernem in posebnem slogu, saj so na vrhu prerezane piramide, nosilna konstrukcija pa je iz med seboj povezanih trikotnikov. Zaradi trikotne oblike jo Tržačani imenujejo sirček ali likalnik. Gradnja je potekala med 1963 in 1969. Rimska karoliška cerkev jo uradno imenuje Narodni hram Marije matere in kraljice. Nadškof Antonio Santino se je med drugo svetovno vojno zaobljubil Mariji, da bo na vrhu hriba njej v čast dal zgraditi svetišče, če bo mesto Trst ubranila pred popolnim opustošenjem. Svetišče ima dva med seboj ločena bogoslužna prostora, t. i. Zgornjo in Spodnjo cerkev. Glavni oltar je posvečen vsem padlim žrtvam med vojno. V Spodnji cerkvi pa je med sedmimi stranskimi oltarji tudi oltar posvečen slovanskima zavetnikoma Sv. Cirilu in Metodu.

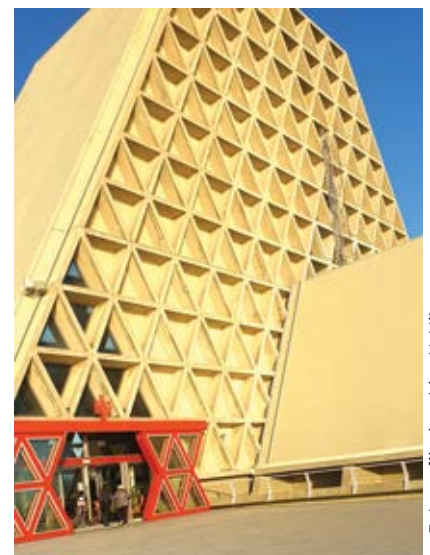
Proti večeru smo se polni spominov vračali proti domu. Vodič Matjaž nas je zopet vso pot seznanjal z zanimivimi zgodovinskimi podatki krajev, skozi katere smo potovali. Na avtobusu je bilo prijetno razpoloženje, saj smo lepemu pevskeemu glasu vodiča Matjaža vsi radi prisluhnili, se odzvali in se mu pri petju tudi pridružili.

Doživeli smo res nepozaben, zanimiv, poučen in tudi sončen ter toplec jesenski izlet.

Nada VITEZ

Skupinska slika ob zadnjem delu ladje ...

Svetišče na vrhu griča VEJNE ...

ŠPORTNO DRUŠTVO ZLATOLIČJE

Ko ti reprezentant podeli dres Slovenije ...

Športno društvo Zlatoličje je leto začelo z izvedbo letne skupščine društva. V spomladanskem delu je Nogometna šola Športne zveze Starše na igrišču v Zlatoličju gostila naše najmlajše, ki pa so z združevanjem selekcij nato trenirali v Prepoljah. V letu 2023 bo zagotovo ena izmed selekcij nogometne šole delovala v Športnem parku Gmajna v Zlatoličju. Društvo je sodelovalo tudi v turističnem projektu Zlata Drava, saj smo večkrat oddali prostore in igrišče v uporabo, prav tako pa smo bili aktivni na humanitarnem področju, saj smo sodelovali v humanitarni akciji »Ukrajina 2022« in akciji »Anjine sanje«. V septembru smo bili aktivno udeleženi tudi na prireditvi Pozdrav jeseni.

26. 6. 2022 smo izvedli 2. vaške igre, še pred tem pa smo uradno predali namenu igrišče za namizni nogomet v živo, z izvedbo občinskega turnirja, ki ga je uradno odprl tudi župan občine Stanislav Greifoner. Žal svoje nogometne ekipe nimamo, opravičen razlog pa je ta, da ogromno fantov igra v drugih ekipah. Zagotovo je treba poudariti, da smo trenutno edina vas, ki ima v državnih selekcijah dva reprezentanta, in sicer Timija Maxa Elšnika – igralec Olimpije in član članske A reprezentance, ter Nina Milića – igralec NK Celje in član reprezentance U21. Da smo

Zlatoličani športni narod, veljajo tudi nekateri pomembni športni dosežki, ki so jih v preteklosti dosegli Zlatoličani in Zlatoličanke. Spomin nas popelje do tretje na evropskem prvenstvu v atletiki – tek na 400 metrov z ovirami, Irene Dominc. Ne smemo pozabiti niti na Marjana Jauka, ki je v kolesarstvu dosegel velike uspehe in v Zlatoličju celo redno organiziral mednarodni UCI kolesarski ciklokros. Nogometni in futsal pečat sta zapustila v Zlatoličju tudi Marcel Vindiš – član KMN Tomaž, FC Ptuj, NK Aluminij, in Žan Vindiš – član FC Ptuj in član U-21 futsal reprezentance Slovenije. Kot državni prvaki v futsalu so bili aktivni tudi ob naštetih še Timotej Kacjan, Tadej Kac, Teo Milič, Alen Dobnik, Neven Karlovčec. Kot trener oz. strokovni delavec je trikrat državni naslov osvojil tudi Aleksander Furek in enkrat Boštjan Murko. Naši fantje so še kot DTV Partizan postavljali tudi temelje rokometu na Štajerskem, danes pa smo ponosni, da so v rokometu zelo uspešne tudi Nika Dobnik, ki je trenutno članica ŽRK Z dežele Celje in igralka mladinske reprezentance Slovenije, ter Sara in Lana Petrovič, ki pa sta članici prvoligaške ekipe ŽRK Ptuj. V kolikor smo koga izmed športnikov in športnic pozabili omeniti, se iskreno opravičujemo. Verjamemo, da je mladim v naši občini omogočena podlaga za uspešen nadaljnji športni razvoj. Kot pravimo, je edina prava droga – ŽOGA, tako kot je mladim osnova za individualni razvoj zagotovo tudi šport in rekreacija.

Vsem želimo obilo športnih in rekreacijskih užitkov ter prijateljskih druženj v boju za skupni lepši in uspešnejši jutri.

Dobrodošli v Športnem parku Gmajna v Zlatoličju.

Športno društvo Zlatoličje

Vaške igre v Zlatoličju leta 2022 ...

ZLATI KROG s Primožem Rogličem ZA DOBER NAMEN (Maribor-Ptuj-Vurberk-Maribor)

9. oktobra 2022, s startom v Mariboru, se je zbralo več sto kolesarjev in množica navijačev, ki so se pridružili akciji ali pa le pozdravili našega velikega šampiona.

Primož Roglič je prvi Slovenec, ki mu je uspelo:

- nositi rumeno majico na dirki po Franciji,
- osvojiti tritedensko dirko,
- zmagati na enem od petih kolesarskih spomenikov,
- osvojiti zlato olimpijsko kolajno.
- biti na vrhu svetovne lestvice Mednarodne kolesarske zveze (UCI).

Je oseba, ki je s svojo športno zgodbo osvojila slovenska srca in postala naš kolesarski junak in vzor mnogim.

Je »odgovoren« za hiter vzpon in razširitev kolesarstva na profesionalni kot rekreativni ravni.

Veseli smo bili, da smo ga tokrat lahko spremljali, in to v naši občini. Zlatemu krogu smo se pridružili v Trničah ob zvokih Avsenikove Golice. Vsakega udeleženca, ob hitrosti 20 km/h, smo lahko pozdravili in obratno. »Golice« pa je pričarala, še dodatno, nepozabno razpoloženje kolesarjev in občanov. Na sedežih so poplesavali in nas pozdravljali ter izkazovali zadovoljstvo in spoštovanje.

Skromnost in priljubljenost Primoža Rogliča in njegove ekipe pa nas bo naslednje leto privabila še več v zlati krog po naši občini ali vsaj ob njega.

Nada TURNŠEK KLINC

Kolesarska pot skozi Trniče ...

Foto: N. Turnšek Klinc

Zahvala KUD-u Ivan Lončarič ob dobrodelnem koncertu

KUD Ivan Lončarič je v soboto, 3. 12. 2022, na »Ta veseli dan kulture« v novi telovadnici podružnične šole v Marjeti pripravil dobrodelni koncert, na katerem sta nastopila odrasli in otroški tamburaški orkester pod vodstvom Klavdije in Andreja Topolinjaka ter gost večera, prleški kantavtor Tadej Vesenjajk.

Na dobrodelnem koncertu v Marjeti ...

Slikanice že čakajo ...

Občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano, je ob vstopu prispevalo prostovoljne prispevke, ki se jih je zbralo za kar **1.500 €**. KUD je zbrani denar prijazno namenil nakupu knjig za novo šolsko knjižnico, za kar se tako občinstvu kot KUD-u **iskreno zahvaljujemo**. Otroci bodo novih knjig zelo veseli.

Leonida BABIČ, šolska knjižničarka

Fotografiji: L. Babič

Šola košarke

Šolo košarke KK Starše smo ustanovili z namenom, da otrokom v naši občini ponudimo možnost udejstvovanja, spoznavanja in uživanja v igri košarke. Naš cilj je, da otroci preko tehnično-taktičnih elementov košarke razvijejo tudi motorične spretnosti in osvojijo čim širši spekter gibalnih vzorcev in veščin, ki jim bodo koristile tudi izven košarkarskih igrišč. Preko ekipnega športa otroci razvijejo disciplino, se naučijo sodelovanja in delovanja v skupini ter tako razvijajo ekipni duh ter spoznajo, kaj pomeni ravnati v skladu "fair-playem". Novi člani in članice se nam lahko še vedno pridružijo.

David DRAME

Košarkarsko šolo vodi David Drame, ki je že praktično celo svoje življenje vpet v košarkarski svet. Nekdaj kot igralec, član mlajših selekcij slovenske košarkarske reprezentance, danes pa kot kineziolog in trener za telesno pripravo slovenskih košarkarskih reprezentativcev mlajših selekcij. Je tudi kapetan naše članske ekipe KK Starše in je bil tudi najboljši strelec PARKL lige v pretekli sezoni.

Vlado TRIFKOVIČ

Foto: D. Drame

Članska ekipa KK Starše

Člani že vrsto let nastopamo v ligi PARKL, ki iz leta v leto pridobiva tako na prepoznavnosti kot tudi po kakovosti. Zadnji večji uspeh je bil pred covid pandemijo, ko smo igrali v samem finalu lige, sicer pa smo skoraj vsako leto v zgornjem delu lestvice in v končnicah lige. Uspešno se kosamo z vsemi ekipami, je pa liga že pred časom prešla meje in širšo okolico Ptuja (kar je tudi v uradnem nazivu lige), saj imamo tekmece med drugim tudi iz Podčetrčka, Ruš, Beltincev ter po novem tudi iz Ljutomera.

Sicer pa smo v zadnjih letih bili primorani začeti s pomladitvijo ekipe, saj si legende kluba zaslužijo počitek - pa tudi telo več ne zmore vedno večjih naporov, ki jih zahteva liga PARKL. V zadnjem letu in pol smo tako uspešno vključili nekatere obetavne domače igralce v člansko ekipo, ki s pomočjo nekaj izkušenejših igralcev z daljšim stažem v ligi uspešno napredujejo, in verjamemo, da bodo v prihodnosti močni nosilci ekipe.

Vljudno vabimo vse, da nas pridejo spodbujati in podpirati, saj zelo pogrešamo glasno navijanje navijačev, ki bi nas dvignili in podžgali. Za lažje spremljanje, kdaj so tekme, smo uredili tudi lastno Facebook stran, kjer nas najdete pod imenom KK Starše - All Starše.

Luka VODUŠEK

Rekreacija

Ljubitelje rekreativne košarke vabimo, da se nam pridružijo ob torkih od 18.30 v Večnamenski dvorani v Staršah. Za dodatne informacije smo dosegljivi na starse.kosarka@gmail.com.

Vlado TRIFKOVIČ

Foto: T. Kačičnik

MARIJA KURBUS, znan obraz v naši občini

Življenjska pot nas vodi po različnih poteh, vendar vedno premočrtno naprej. Na vsakem delčku poti pustimo svoj odtis, ki je z našimi različnimi dejanji močnejši ali šibkejši. Naša pot je seveda prepletena s potmi drugih ljudi, družinskih članov, sorodnikov, vaščanov, občanov ... Včasih se s slednjimi celo prepleta ali teče z njimi popolnoma vzporedno, drugič krene v svojo smer, poti se zato kdaj tudi razidejo.

Danes nam je vtise iz svojega življenja zaupala MARIJA KURBUS iz Prepolj 40 a. Nameravala nam je sicer več povedati le o uspehih društva, v katerega sekciji že leta pušča vidno sled, vendar se je potem na moje prigovarjanje le odločila povedati več tudi o sebi nasploh. Zagotovo je prav, da jo spoznamo tudi s te plati.

1. Kje ste rojeni, kje so tekla vaša otroška leta?

Rojena sem v Mariboru leta 1944, v družini Colnarič. Otroštvo sem preživela v Mariboru in Apačah na Dravskem polju, od koder je bila moja mama.

Prvi razred osnovne šole sem obiskovala v takratnem Strnišču (danes Kidričevem). Na tej osnovni šoli je bil ravnatelj Branko Raišter. V zimskih počitnicah leta 1952 se je moja družina preselila v Novi Travnik v Bosno. Starši so šli s trehuhom za kruhom. Tam smo bili polnih šest let. Oče je bil vodja v tovarni, kjer se je ustanovljala vojaška industrija. Veliko slovenskih strokovnjakov je v tistem času delalo v bivši Jugoslaviji.

2. Koliko otrok vas je bilo v družini?

Imela sem brata, ki se je tudi rodil v Sloveniji in je bil star dve leti in pol, ko smo šli od doma. Je pa bil šest let mlajši od mene. Danes pa imam še polbrata.

3. Kako je bilo, ko ste se preselili? Kdaj ste se vrnili v Slovenijo?

Jezika se mi ni bilo težko naučiti. Tudi cirilica mi ni delala težav. Še danes obvladam branje, pisanja pa ne več.

Do prvega razreda nižje gimnazije, ki sem jo začela obiskovati v Mariboru in je trajala štiri leta, sem osnovno šolo opravljala v Bosni. Šola v Mariboru, kamor so me starši nato vpisali, se je imenovala OŠ bratov Kamenškov. Ta šola se je potem združila z OŠ Janka Padežnika. Takrat je

Marija z možem Francem ...

bila v slednji ravnateljica Anka Bende, in prav ona je bila pobudnica združitve.

Živela sem pri teti, moji starši pa so ostali v Bosni. Pri teti sem nato ostala. Starši so se vrnili leta 1960. Do leta 1962 je oče najprej delal v Metalni, nato pa je odšel na delo v Nemčijo.

4. Kam vas je vodila pot po končani osnovni šoli?

Po osnovni šoli sem se vpisala v srednjo ekonomsko šolo, jo uspešno končala in se leta 1964 zaposlila v Kreditni banki Maribor. Ob delu sem se vpisala na Višjo upravno šolo v Ljubljani, opravila nekaj izpitov, vendar študija nisem dokončala. V banki, ki se je kasneje preimenovala v NKB Maribor, sem ostala do upokojitve. Upokojila sem se leta 1990. To so bili hudi časi in si moral paziti, kaj si povedal.

5. Po zaposlitvi ste si ustvarili svojo družino in si zgradili hišo.

Leta 1966 sem se poročila. Mož Franc Kurbus je bil prvi v Prepoljah rojeni otrok v družini Kurbus; njegove starejše sestre so bile rojene drugje. Njegova družina se je namreč zaradi očetovega terenskega dela večkrat selila.

Mož je bil v službi v Hidromontaži in je ogromno hodil po terenu. Po poroki sva začela v Prepoljah graditi hišo, to je bilo leta 1969. Družina Kurbus je imela domačijo v bližini cerkve, parcela, na kateri sva gradila, pa je bila moževa dediščina. Leta 1972 smo se iz Maribora preselili v Prepolje in do danes sem tukaj.

Leta 1966 sem rodila hčerko Simono, leta 1969 pa še Vesno. Danes imam štiri vnuke, to so Luka, Sara, Erika in Laura. Imam pa že tudi pravnuke. Sara ima Milo in Filipa, Luka ima Galo. V hiši sedaj živim sama, saj mi je mož leta 2015 umrl. V hiši, kjer sem v mladosti živela s teto, sedaj živi hčerka Simona, Vesna pa je z družino gradila v Rošnjih.

6. Občani vas poznamo po tem, da ste bili vsa leta zelo aktivni v kraju. Povejte nam kaj o tem.

Takoj ko sem prišla v Prepolje, sem se vključila v vaško dogajanje. Sodelovala sem v akciji za pridobitev asfalta.

Foto: D. Jakol

Družina Kurbus septembra 2014 ...

Ko smo delali fasado na hiši, so teden dni prej potegnili asfalt. Tako se nam pri gradnji s ceste ni nič kadilo.

Je pa bil problem z elektriko, tako kot v današnjem času. Bile so redukcije toka, tako da smo imeli tudi kdaj težave pri gradnji. Težave so bile že pri nabavi materiala za gradnjo. Npr. ob dveh, treh zjutraj smo hodili čakati v vrsto za cement. Moral si imeti tudi veze, da si na Pragerskem prišel do opeke. Čakat smo hodili tudi na Kidričevo, v Maribor oz. povsod tja, kjer smo izvedeli, da dobijo material.

Iz tistih časov se dobro spomnim tudi bencinske krize. Prav zaradi nje so uvedli vožnjo par/nepar, to pa glede na številko na registrski tablici. Tako si med tednom smel voziti samo vsak drugi dan.

Bila sem članica zbora združenega dela in v vseh mogočih komisijah, skrbeli smo za gradnjo telefonije, cest, vodovoda. Včasih je bilo še tako, da so ene vasi sodile pod Rače in Ptuj. Ko sem prišla v Prepolje, pa smo že gravitirali na Maribor.

Zelo aktivna sem bila tudi, ko se je v Staršah obnavljala šola, to je bilo v času ravnateljstva Justine Veble, takrat se je začela obnova – gradnja prizidka. To je bil velik dogodek za krajanje. Spomnim se, kako so izbirali ime za šolo. Najprej so jo želeli poimenovati po Kirbiševih, potem je bila nekaj časa OŠ 25. maj Starše, kasneje pa samo OŠ Starše, kar je še danes.

Ko je nastala nova občina, sva bila z Davidom Babičem kot strankarska kandidata LDS izvoljena za svetnika v prvi mandat nove občine. Mi smo takrat orali ledino. Prvi župan novonastale občine pa je bil Vili Ducman.

7. Od kdaj ste članica DU Marjeta?

Tri leta po upokojitvi se še nisem včlanila k upokojencem. Ko sem se včlanila, je bil predsednik Ivan Marčič.

8. Kdaj ste se začeli ukvarjati s športom?

Začetniki iz Prepolj so bili kot triperesna deteljica: Drago Frangež, Franc Kurbus in Franc Brglez. Neločljivo so

se vozili v Zlatoličje na kegljišče k Jožefu Mohoriču. Potem pa so nas, ženske, pritegnili zraven. Kegljanje s kroglo na vrvi se je na začetku imenovalo rusko kegljanje.

9. Igranje v Zlatoličju je bila le vaša odskočna deska.

Leta 2009 smo zadnjič skupaj zaigrali kot B ekipa na kegljišču v Zlatoličju. Ko smo se ločili od njih, smo 3 leta še igrali pod ŠD Prepolje. Potem smo morali presedlati k DU Marjeta; od Zveze društev upokojencev Slovenije je namreč prišlo obvestilo, da dalje lahko igramo pod okriljem DU Marjeta, če hočemo tekmovali. In tako smo tudi storili. Tekmovati smo z moško in žensko ekipo in dosegali lepe rezultate.

Ko smo leta 2009 šli narazen, smo začeli graditi tudi svoje prostore. Staršani pa so se takrat odločili tekmovali na kegljišču pri Brlogu v Zlatoličju.

10. Zaupajte nam najvidnejše rezultate vaše kegljaške sekcije.

1. državne športne igre so se pričele 30. 8. 2012 pri DU Starše, kjer naša ekipa ni tekmovala. Leta 2013 so bile 2. državne športne igre, bile so v Spodnjem Podravju, organizator je bilo DU Ormož. Tu smo postali vice prvaki. 1. mesto smo si delili z DU Limbuš-Pekre. 3. državne športne igre so bile leta 2013, članice smo dosegle 1. mesto in postale državne prvakinja. Prej pa smo se morali na izbirnih tekmah vedno kvalificirati.

4. igre 1. 2015 so zajemale Prekmursko regijo, 1. mesto so osvojili v DU Brezovci-Bodonci-Zenkovci. 5. igre je 8. 9. 2016 organiziralo DU Andraž nad Polzelo; ženske smo bile tudi zmagovalke.

Če povzamem, smo 4-krat zapored osvojili državno prvenstvo s 1. mestom.

21. 9. 2017 smo bili mi organizatorji državnega prvenstva in smo ga uspešno izpeljali v Športnem parku Prepolje, kjer je moška ekipa osvojila 3. mesto, Franc Ornik 3. mesto posamezno, ženska ekipa pa je bila prva.

27. 6. 2018 smo tekmovali za pokal Slovenije v Šentilju pri Velenju. 23. 9. 2018 so bile 7. državne športne igre v Miklavžu pri Ormožu. Ženska ekipa je dosegla 2. mesto.

Delovanje sekcije tudi nadalje lepo teče, seveda pa je prijetno delati, če imaš dobro podporo in homogeno eki-

Skupaj z vnuki - na 45. obletnici poroke ...

Marijini pravnuki ...

27. maj 2017 - ob prejetju občinskega priznanja ...

po. Sama se počasi bližam osemdesetim, zato upam, da bodo soigralci počasi izbrali nekoga, ki bo nadalje prevzel vajeti naše kegljaške sekcije.

11. Posledica uspešnega dela so tudi različna priznanja, pohvale. Zaupajte nam jih.

Prejeli smo pohvalo Komisije za šport, rekreacijo in gibalno kulturo Zveze društev upokojencev Slovenije in Zahvalo Občine Starše. Marca 2018 smo od Zgornje podravske pokrajinske zveze DU Maribor prejeli priznanje za vsestransko sodelovanje, nesebično delo in velik prispevek populaciji slovenskih upokojencev. Od občine smo dobili priznanje, ker smo si na športnem igrišču v Prepoljah dogradili svoj prostor. Priznanje nam je bilo dano 26. 8. 2016 od župana Bojana Kirbiša.

Na državnih prvenstvih so bile zelo uspešne tudi posameznice, najbolj Jožica Sitar, Nada Ornik, Marija Macuh in še katera, ter posamezniki – kapetan Stanko Vidovič, Franc Ornik, Franc Beras in tudi drugi člani ekipe.

Naši kegljači pa niso aktivni samo na področju kegljanja. Če jim le dopušča čas, se udeležijo vseh občinskih prireditev, najbolj odmevna je Pozdrav jeseni. Na tekmovalnem področju pa se poleg rednih ligaških tekem udeležujejo turnirjev širom po Sloveniji. V društvu nas je 13 stalnih tekmovalcev, pridruži pa se nam še kak novi član ali članica.

12. Več priznanj za dolgoletno delo v kraju in občini ste prejeli tudi sami. Nam zaupate še ta?

Ko je bil župan Vili Ducman, sem leta 1999 prejela bronasti grb Občine Starše. Leta 2017 sem dobila plaketo s srebrnim grbom pod županovanjem Bojana Kirbiša, leta 2021 pa plaketo z zlatim grbom iz rok župana Stanislava Greifonerja, in sicer za dolgoletno delo na področju društvene dejavno-

sti in lokalne samouprave.

Leta 2012 sem od TD Starše v okviru prireditve Pozdrav jeseni prejela bronasto priznanje. Leta 2013 sem dobila tudi zlato sončnico od TD za desetletno delovanje, to je od 2003 – 2013. Leta 2016 sem dobila priznanje za organizacijo in pripravo razstave fotografij v prostorih DCA Marjeta »Naše cvetje skozi desetletje« – s podpisom Bojana Kirbiša in občinske uprave. Bilo je še veliko zahval, društvo Mar-

jeta mi je dalo lani tudi Priznanje za večletno vodenje kegljanja s kroglo na vrvi.

Vesela sem, da so občani zaznali moje prizadevanje za dobrobit vseh, ki živimo v naši občini, iskreno pa se tudi zahvaljujem vsem tistim, ki so me predlagali za dobljena priznanja.

Ga. Marija, iskrena hvala za odgovore. Naj vam druženje s prijatelji v društvu še naprej nosi prijetne trenutke, ki se bodo prelili v čudovite spomine. Bodite tako srčni še naprej – pa ostanite zdravi in srečni v krogu obeh svojih hčera z družinama, vnukov in pravnukov.

Daša JAKOL

Na igrišču v Prepoljah leta 2018 ...

MURENČKI STAVIJO NA RAZUMEVANJE IN PRIJATELJSTVO

Vodja Varstvenega delovnega centra Murenčki (VDC) v Staršah Tamara Velikogne me je malo pred mojim napovedanim prihodom obvestila, da so si Murenčki, kot pravi svojim varovancem, zaželeli jutranjo kavo v bližnjem lokalu in da naj pridem s polurnim zamikom. Kako lepo.

Že sam vhod v Varstveni delovni center Murenčki daje s svojo slikovito podobo vtis, da tukaj bivajo ustvarjalni ljudje. Ko sem vstopila v prostor, so moje misli dobile potrditev. Pred mano se je odprl velik, skrbno urejen dnevni prostor, z udeleženci, ki so delovali kot ena velika družina. Mize, sedežna garnitura, televizija, poličke, polne delovnega materiala, dajejo občutek domače dnevne sobe. Jutranji pozdrav, pogled k vsakemu, nekaj besed in most med nami je bil prebit. Vsak v skupini se je ukvarjal z neko dejavnostjo. Eni so gledali na televiziji jutranji program, drugi so pletli, brali ali preprosto sedeli pri mizi in malo sanjavo gledali. Seveda, bilo je še jutro in tudi sonček se je zaspano prikazoval v njihov delovni prostor.

Pogovor je stekel v sproščenem vzdušju.

1. Prosim, če se predstavite.

Sem Tamara Velikogne, delovna inštruktorica v VDC Murenčki. Tukaj sem že sedmo leto.

2. Kateri je drugi strokovni kader, ki dela v VDC Murenčki?

V VDC-ju smo 3 zaposlene. Poleg mene je še varuhinja in sodelavka, ki je zaposlena preko javnih del.

3. Na kratko nam predstavite VDC Murenčki.

VDC Murenčki je bil ustanovljen leta 2008. VDC deluje v okviru Zavoda Karion, katerega ustanoviteljica je Nadškofijska Karitas Maribor. Direktor Zavoda Karion je Andrej Štesl, univ. dipl. teolog, strokovni vodja zavoda pa Karmen Fridrih, univ. dipl. soc. del. Sedež zavoda je v Slovenskih Konjicah, kjer je tudi VDC Čebelice (VDC in bivalna enota). V sklopu zavoda delujeta še Dom sv. Eme v Šentjanžu pri Dravogradu in Dom Danijela Halasa v Veliki Polani.

4. Kaj so temeljni cilji VDC? Kako jih uresničujete?

Temeljni cilj je zadovoljstvo in dobro počutje slehernega uporabnika, z upoštevanjem njegovih individualnih potreb, želja, interesov in sposobnosti. Želimo, da se uporabniki počutijo sprejeti, pomembni, koristni, zadovoljni in srečni. Uporabnikom omogočamo kakovostno socialno vključevanje, delovno aktivno življenje, osebni razvoj, razvijanje samostojnosti in socialne mreže. Delo je usmerjeno in načrtovano tako, da posamezniku omogoča ohranjanje samostojnosti in že pridobljenih znanj, spretnosti ter učenje novih. Eno naših poslanstev je tudi ozaveščanje širše javnosti, saj želimo, da življenje v varstveno delovnem centru in ljudi, ki se tam srečujemo, spozna in

Veselo na tržnici ...

razume večje število ljudi. V času delovanja smo uspeli približati dejavnost VDC-ja širšemu krogu ljudi. S povežovanjem in vključevanjem v okolje uporabnikom omogočamo boljšo socializacijo. Namen varstveno-delovnega centra je, da so uporabniki delovno in socialno aktivni, kar jim zelo veliko pomeni. Tudi sami rečejo, da hodijo v službo.

5. Kdo so vaši varovanci? S kakšnimi težavami se soočajo? Od kod prihajajo?

VDC Murenčki je namenjen dnevnu varstvu, vodenju in zaposlitvi pod posebnimi pogoji odraslih oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. V program so vključene odrasle osebe z zmernimi, lažjimi in težjimi motnjami v duševnem in telesnem razvoju. Uporabniki prihajajo iz občin Miklavž, Duplek, Slovenska Bistrica in Starše. Prihajajo redno, delo v VDC-ju poteka pet dni v tednu med 7. in 15. uro. Vikende in dela proste dneve je varstveno delovni center zaprt.

6. Kako prihajajo v center, kdo poskrbi za njihov prihod in odhod v VDC?

Za prevoz v VDC in nazaj domov poskrbimo zaposlene s službenim kombijem.

7. Kako poteka delovni dan varovancev? Katere dejavnosti so jim nudene?

Delovni dan se prične z obvezno kavico ali čajem ter sadnim zajtrkom. Temu sledi telovadba, v poletnih mesecih gremo na sprehod. Nato sledijo tematske ali zaposlitvene delavnice, na katerih ustvarjajo, izdelujejo razne izdelke, se učijo, obnavljajo in nadgrajujejo svoja znanja. Zaposlene pri svojem delu sledimo ciljem in dejavnostim na posameznih področjih, ki so opredeljena v letnem delovnem načrtu. Poleg rednega vsakodnevnega dela na področju skrbi za samega sebe, razvijanja in ohranjanja samostojnosti in splošne poučenosti ter področja gibalno-športnih in delovnih aktivnosti skozi vse leto sledimo

tudi praznikom, letnim časom ter drugim dogodkom, aktualnostim in posebnostim časa in kraja. To pomeni, da na primer pred Pozdravom jeseni pripravljamo izdelke, ki jih ponudimo na stojnici, ali poskrbimo za okrasitev vhoda v VDC, letnemu času primerno. Pred božično-novoletnimi prazniki izdelujemo voščilnice in darila za domače. Sledi kosilo, ki nam ga pripeljejo v VDC. Po kosilu imajo uporabniki prostočasne aktivnosti, družabne igre, ročna dela, računalniški kotiček. Potem sledi odhod domov. Seveda pa imajo uporabniki tudi svoje vsakodnevne zadolžitve, kot so brisanje in priprava miz, praznjenje košev ter čiščenje sanitarij.

8. Katere dejavnosti so najbolj priljubljene? Ali naredite veliko izdelkov? Kaj naredite z njimi?

Težko je reči, kaj so najljubše dejavnosti. Število izdelkov je prilagojeno namembnosti oz. priložnostim, za katere so namenjeni. Izdelke, namenjene njim, njihovim staršem ali skrbnikom, uporabniki odnesejo domov. Ko pripravimo izdelke za stojnico na Pozdravu jeseni, pa jih ponudimo v zameno za prostovoljni prispevek. Naši izdelki so velikokrat rezultat ponovne uporabe in uporabe naravnih materialov. Ob tem bi izkoristila priložnost in pozvala vse, ki vam stare kavbojke oz. jeans samo zasedajo prostor v omari, da jih prinesete v naš VDC, kjer jih bomo koristno uporabili.

9. Kašen odnos imajo varovanci med seboj in do vas?

Uporabniki imajo med sabo zelo dobre odnose. To lahko rečem tudi za odnos med njimi in nami – zaposlenimi.

10. Ali ima VDC Murenčki kakšne posebnosti, prednosti?

Prednost VDC Murenčki je v prvi vrsti naša »majhnost«. Sprejmemo lahko osem uporabnikov, kar nam omogoča večje možnosti za uresničevanje individualnih potreb

V zabaviščnem parku ...

in želja. Lažje se usklajujemo in posameznikom lahko posvečamo več časa. Veliko ljudi nam reče: »Pri vas je tako domače.« To pove vse.

11. S kom sodelujete v občini in kako? Kaj vam pomeni? Kako ga ocenjujete?

Sodelujemo z osnovno šolo in vrtcem (razne likovne delavnice, pohodi, nastopi ...), z župnijo (obisk sv. maš, udeležba na oratoriju ...), z občino (objavljanje člankov o našem delu, obisk župana ob novem letu, udeležba na Pozdravu jeseni). Zelo nas veseli, da nas lokalno okolje prepozna in priznava, da smo dobro sprejeti in da smo del lokalne skupnosti. Prav ponosni smo, ko nam ljudje rečejo : »To pa so naši Murenčki!«

Če dovolite, bi se še ob tej priložnosti zahvalila Gorazdu Šolarju iz Zlatoličja, ki nam je omogočil nakup električne stopnice za lažji vstop v kombi. HVALA!

12. Ali menite, da naša družba, država dovolj poskrbi za ljudi, kot so vaši varovanci? Ali kaj pogršate?

Moje osebno mnenje je, da država za njih dobro skrbi.

13. Kje vidite prednost dela v VDC? Kaj posebnega vam dajo vaši varovanci?

Velikokrat rečem, da to ni moja služba, temveč poslanstvo. Seveda to delo ni za vsakega. V prvi vrsti moraš biti človek, ki mu besede razumevanje, spoštovanje, empatija, morala in sprejemanje drugačnosti niso tuje. Začneš se zavedati, koliko pomenijo stvari, ki so nam samo-umevne. Pogled iz druge perspektive povsem spremeni tvoje dojemanje. Zaveš se njihove neizmerne hvaležnost za malenkosti, kot je npr. pogovor, ob katerem dobijo odgovore na povsem banalna vprašanja. Upam, da sem uporabnikom v vsem tem času dala vsaj polovico tega, kar so oni dali meni – vsak posebej in vsi skupaj. Zato rada hodim v službo in z veseljem opravljam svoje delo.

14. Ali naletite pri delu na kakšne posebne težave? Kaj bi izpostavili?

Ni posebnih težav. Omenila pa bi in vsem (neosveščenim) ljudem položila na srce, da so parkirna mesta, namenjena invalidom, namenjena izključno invalidom. Parkirna mesta za invalide so širša z namenom in služijo temu, da se lahko invalid varno presede na invalidski voziček. Zelo me moti, ko gremo npr. v Maribor na sprehod in nekateri ljudje prav buljijo v nas, kot da smo s planeta Kuhulu. Sicer v tem primeru buljimo nazaj, a verjemite, da ni prijetno.

15. Kakšen je praznični december v VDC?

Praznični december smo v bistvu pričeli že 22. 11. z delavnico adventnih venčkov, ki smo jih izdelovali s starši in skrbniki. Naslednji dan smo bili na že 32. tradicionalnem dobrodelnem koncertu Klic dobrote v Celju, ki poteka v sklopu Tedna Karitas. Pridno pripravljamo dekoracijo za naš vhod, tudi voščilnice že izdelujemo. Obiskal nas bo Miklavž, ogledali si bomo predstavo, postavili bomo božično drevo in jaslice. Seveda bomo pekli tudi božične piškote, izdelali darila za domače, pisali Božičku in še in še ...

Obisk Božička ...

16. Kaj želite ljudem v občini Starše ob prihajajočem novem letu?

Občankam in občanom Starš želimo ob prihajajočem novem letu 2023 obilo zdravja, veselja, smeha, nepozabnih trenutkov, iskric v očeh, prijaznih nasmehov in toplih objemov.

KAJ PRAVIJO VAROVANCI OZ. MURENČKI O BIVANJU V VDC-JU IN O SVOJIH NOVOLETNIH ŽELJAH?

ZDENKA

Tukaj sem rada in mi je vse všeč. Najbolj si želim zdravje in razumevanje.

JETON

Zelo rad čistim kombi. Vesel sem, da imam družbo. Največ se družim z Zdenko. Znam tudi šivati gobeline (hvala, Jeton, za spontano podarjen izdelek). V novem letu si želim veliko veselja, smeha in dobre družbe.

MAJA

Rada imam potepanja v dobri družbi. Veseli me kvačkaje, barvanje. Najbolj sem vesela, ker se dobro razumemo in smo kot družina. V novem letu si želim zdravje, lepe božične praznike in da bi bili srečni.

TAMARA

Tukaj mi je lepo. Občasno rada rešujem križanke. Najbolj si želim zdravje in da bi šla na koncert Luke Basija.

JANEZ

Zelo rad hodim. Vesel sem, da se imamo fajn, da smo pravi prijatelji. V novem letu si želim srečo, zdravje in veselje.

MARIJA

Tukaj sem zelo srečna, vesela in ponosna. Najraje pletem in mi gre kar hitro. Poleg pletenja še rada šivam in se ukvarjam z vezenje prtičkov (pokazala je čudovito izvezen prtiček). V novem letu si želim veliko zdravja in sreče.

Na izletu v Zagrebu ...

Spoštovana ga. Tamara, hvala za vašo predstavitev dela v VDC-ju Murenčki. Hvala za vašo prijaznost in srčnost. Ste človek, ki dela in pomaga ljudem, ki potrebujejo veliko ljubezni in sprejemanja. Prepričana sem, da vaši varovanci to čutijo.

Dragi Murenčki, tudi vam hvala za lep in topel sprejem. Veliko let sem hodila mimo vašega drugega doma in neizmerno sem hvaležna, da sem vas podrobneje spoznala. Želim, da se vam uresničijo vse vaše želje. Hvala za vaše darilo, ki me bo spominjalo na druženje z vami. Prav gotovo vas bom, v prazničnih dneh, povabila na kavo, skupno z vašima Tamaro in Olgo.

Marta STEPIŠNIK

Oddih na morju ...

Fotografije: T. Velikogne

Zapuščina Jožefa Lešnika, enega največjih svetovnih sadjarskih strokovnjakov iz obdobja med obema svetovnima vojnama

Ob letošnji 150-letnici rojstva našega občana naj ponovno spomnimo na doprinos Jožefa Lešnika k svetovnemu sadjarstvu. Izdal je več kot 25 knjig in več tisoč strokovnih člankov. Nekatere njegove knjige so še danes, po več kot stoletju, v ponatisih in prodaji.

Lesorez Jožefa Lešnika ...

Ob današnjem hitrem tempu se tudi spomni na zelo vidne predstavnike znanosti v bolj ali manj kratkem času spet izgubi. Vedno pa ostanejo publikacije (knjige, strokovni članki ipd.). Na ta način tudi Lešnik živi v svojih literarnih delih. Vsi tisti, ki se iz kakršnega koli razloga ukvarjajo z zgodovino avstrijskega in slovenskega sadjarstva in vinogradništva, se bodo v prihodnje vedno znova srečevali z imenom Lešnik.

NJEGOVA NAJPOMEMBNEJŠA DELA

"Praktische Anleitung zum rationellen Betriebe des Obstbaues" Praktični napotki za racionalno delovanje sadjarstva

Izdana je bila leta 1901 s strani deželne sadjarske zveze za Spodnjo Avstrijo. Ta dokument, ki je bil do leta 1946 močno razširjen, je doživel skupno sedem izdaj in je bil desetletja standardno delo za bodoče ali uveljavljene sadjarje in vrtičkarje ter je utrdil Lešnikovo sloves priznanega strokovnjaka za sadjarstvo doma in v tujini. Poleg besedilnega dela je vseboval tudi pet lepih litografiranih barvnih plošč s škodljivci in boleznimi sadjarstva.

"Der Obstzüchter" (Sadjar) Revija, namenjena sadjarstvu

Prvič je bila izdana leta 1903 s strani Lešnika. Vključevala je tudi poročila avstrijskih deželnih sadjarskih društev. Leta 1919 je bila vključena v "Časopis za vrtnarjenje in sadjarstvo Avstrijskega vrtnarskega društva" in leta 1922 v revijo "Die Landwirtschaft" (Kmetijstvo) deželne kmetijske zbornice Spodnje Avstrije.

"Die Mostbirnen" Hruške moštnice

Ta pomologija, izdana leta 1913, predstavlja nekakšno biblijo hrušk moštnic za vse tiste, ki se ukvarjajo z njimi. To standardno delo je za pomologe zelo pomembno, in ne smemo pozabiti, da je ekipa pomologov, ki je delala v Linzu v takratnem času, v nekaj primerih ravnala neposrečno ali nerazumljivo pri preimenovanju domačih sort,

kar je razvidno iz protokolov, ki jih imamo.

"Empfehlenswerte Obstsorten" - Ein Meisterwerk "Priporočene sadne sorte" - Mojstrovina

Od leta 1912 je Deželno sadjarsko združenje za Spodnjo Avstrijo na Dunaju izdajalo "Priporočene sadne sorte" za gojenje. Predstavila je tako imenovane normalne razpone za Spodnjo Avstrijo, kot nekakšno priporočilo in orientacijo za sadjarje in drevesnice. Avtorji so: Josef Loeschig, Hugo M. Müller (predsednik Deželne sadjarske zveze za Spodnjo Avstrijo) in Heinrich Pfeiffer (profesor sadjarstva na Višjem zveznem inštitutu za vinogradništvo in sadjarstvo v Klosterneuburgu).

Ta zelo dragocena pomologija vsebuje opise sadja in

Poletna Parmena ...

dreves 40 sort jabolok, 52 sort hrušk (vključno s sortami moštnic) in 12 sort češenj. Zelo lepe in raznolike barvne litografije prikazujejo sadje, cvet in list.

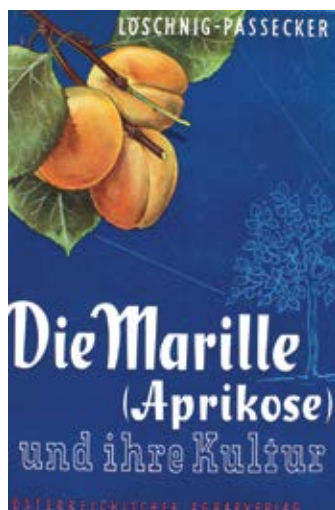
"Österreichs Frühbirnensorten" Avstrijske zgodnje sorte hrušk

Zgodnje dozorele sorte hrušk so običajno zelo redke v kmečkih sadovnjakih in domačih vrtovih. Seveda jih tudi ni na sadnih razstavah, ki potekajo septembra in oktobra, zato si kot pomolog seveda zelo vesel, ko je tej skupini sort posvečena manjša publikacija. Knjižica na 32 straneh vsebuje opise in črno-bele ilustracije 22 sort, kot so dunajska češnja, šparova hruška, rimska lardova hruška, zwiebozenska hruška, salzburška hruška itd.

"Die Marille (Aprikose) und ihre Kultur" Marelica in njena kultura

Lešnik ni mogel dokončati te zelo obsežne študije marelice, vključno z njenimi sortami.

Po njegovi smrti je dr. Fritz Passecker to delo uredil in objavil leta 1954. Med drugim vsebuje opise okoli 100 sort in nekaj barvnih tabel.

Marelica ...

Nancy marelica ...

PRIZNANJA

Lešnik je v svojem ustvarjalnem življenju prejel številne nagrade. V častnega člana ga je sprejelo okoli 20 društev (sadjarska, vinogradniška in vrtnarska ter kmetijska).

Podeljene medalje in plakete: medalja Babo (Glavno združenje avstrijskih vinogradnikov); medalja Huga M. Müllerja (Deželno združenje sadjarjev Spodnje Avstrije); medalja nadvojvode Janeza (Deželna sadjarska zveza Štajerske); znak Liegel (Avstrijsko sadjarsko in sadjarsko društvo); zaščitna medalja in Rottenbergerjeva plaketa (Društvo vrtnarjev in prijateljev vrtov v Hietzingu in okolici); medalja Jožefa Lešnika (Kmetijska zbornica Spodnje Avstrije).

Medalja Jožefa Lešnika ...

Leta 1972 so po njem poimenovali ulico v okrožju Donaustadt na Dunaju (22. okrožje). V St. Pöltnu je Loeschnigweg, torej Lešnikova pot.

Die Löschnig-Renette - Lešnikova Renata

Zdi se, da so sadne sorte, posvečene Lešniku leta 1932, izgubljene, z izjemo Lešnikove Renate. Leta 1948 se je »Schafberg-Marille« njemu v čast preimenovala v »Lešnikova marelica«.

"Lešnikova Renata" je pravzaprav vzhodnoštajerska sorta "Lambrechter", ki so jo preimenovali leta 1932. To je precej drobnoplodno, lepo progasto jabolko s povprečnim okusom in dolgim rokom trajanja. Sorta je danes postala zelo redka.

Preimenovanje Lešnikove Renate ...

ZAKLJUČEK

Lešnik je bil izjemno discipliniran, ciljno usmerjen, ustvarjalen in delaven človek. Le tako je lahko kmečki otrok iz štajerskega podeželja postal zelo cenjena osebnost v strokovnih krogih.

Še danes si zasluži spoštovanje in priznanje.

To kratko biografijo bi radi zaključili z besedami, ki jih je Lešnik rad izrekel na pogrebih kolegov:

"Kar je minilo, se ne vrne, a če svetleče potone, še dolgo bo svtilo."

*Povzeto po članku iz letnega biltena Združenja Polmo-
logov Avstrije.*

Avtor: Dr. Siegfried Bernkopf

Za objavo pripravila
Nada TURNŠEK KLINC

JOGA KAŽE POT

“Joga ni starodaven mit, pokopan v pozabo. Je najvrednejša dediščina sedanjosti. Joga je bistvena potreba danes in kultura jutri.” - Swami Satyananda Saraswati

ANTIČNA ZNANOST O ŽIVLJENJU

Antična znanost o jogi se nanaša na vse nivoje življenja. Joga je torej celotna izkušnja, ki prinaša koristi telesu, umu in čustvom.

Predana in iskrena praksa joge ne krepi zgolj telesa, temveč tudi naše notranje zavedanje, preobrazi notranje delovanje ter na ta način izboljša kakovost življenja praktikanta.

Vsak človek ima dve vrsti energij. Ena se imenuje pingala ali surya nadi (moška energija/sonce), druga pa ida ali chandra nadi (ženska energija/luna). Skladnost desne (pingala) in leve (ida) strani telesa omogoča, da energije delujejo, se prepletajo in združujejo na način, da uravnotežajo vse nivoje praktikanta. Joga je aktivacija subtilne energije, je stanje ravnovesja in ne umetnost gibanja.

OSEM OKONČIN

Modrec Patanjali je v 2. stoletju pr. n. š. zapisal temeljna načela joge, ki so znana kot osem okončin. Osem korakov je: yama, niyama, asana, pranajama, pratyahara, dharana, dhyana in samadhi. Gre za zaporedje stopenj na posameznikovi življenjski poti, preko katerih potuje s pomočjo joge.

Yama in niyama zahtevata notranjo disciplino. Yama so splošna etična načela, ki nas opominjajo na odgovornost, ki jo imamo kot družbena bitja. To so: ahimsa ali nenasilje, staya ali resnicoljubnost, asteya ali osvobojenost pohlepa, brahmacharya ali čistost in aparigraha ali osvobojenost želje. Niyama ali samoobvladovanje spodbuja posameznikovo disciplino in vztrajnost. Pet načel niyame: saucha ali čistost, santosa ali zadovoljstvo, tapas ali samodisciplina, svadhyaya ali preučevanje večplastnosti svojega jaza in isvara pranidhana ali predanost Bogu, višjemu.

Najbolj znana izmed okončin na zahodu je asana ali jogijski položaj. To so telesni položaji, ki odpirajo energetske kanale in psihične centre. Asane in pranajama so tesno medsebojno povezane, saj je tekom jogijske prakse asan pravilen dih izrednega pomena. Prana pomeni vitalna energija, ayama pa pomeni razširjanje in podaljševanje. Pranajama obsega raznolike dihalne tehnike, ki nas učijo opazovati lasten dih ter na ta način omogočajo razširjanje in podaljševanje energije ali življenjske sile. Pranajama usmerja energijo navznoter in je pravzaprav priprava uma na pratyaharo ali distanciranost od čutov, kar nam omogoča poglobitev vase brez zunanjih motenj.

Izvajanje joge na prostem ...

Patanjali dharano, dhyano in samadhi označuje z izrazom samyama, saj na teh stopnjah poteka integracija telesa, diha, uma, intelekta in jaza. Dharana pomeni osredotočeno pozornost na eno samo misel. Ko taka koncentracija traja dlje, postane dhyana ali meditacija. V tem stanju doživimo sprostitev, širitev in mir. Samadhi ali osvoboditev jaza, zadnjo okončino, pa lahko zares doživimo in pojasnimo le na ravni srca.

VSAKA ASANA JE ZDRAVILO

“Ko napravi asano, dobi človek stabilnost telesa in uma, svobodo od boleznih in lahkotnost udov.” - Hatha Yoga Pradipika (1:17)

V izvajanje asan se podamo premišljeno, nenasilno (ahimsa), z zavedanjem lastnih zmognosti in omejitev. Prav tako je vitalnega pomena, da vadimo iskreno in zavzeto, saj brez elementa resnicoljubnosti (staya) asane postanejo mehanične, brez pravega efekta.

Praksa asana prinese največ rezultatov, ko vanjo integriramo omenjena jogijska načela, zato ima pristna praksa lahko že skoraj magične učinke. Asane okrepijo celotno telo. Povečajo moč kosti in mišic, popravijo držo, izboljšajo dihanje in povečajo energijo. Uravnovešajo stanje telesa in pomirjajo um.

Ne gre zanemariti dejstva, da v naših tkivih kopičimo stres, težka čustva, ki se tam mnogokrat zgolj akumulirajo in manifestirajo v obliki bolečine fizičnega telesa ali mentalnih tesnob. Joga asana nam omogoča dostop do globoko zasidranih spominov, čustev in vzorcev ter nam le-te pomaga ozavestiti in spustiti.

Joga asana je orodje, ki ob pravilni izvedbi omogoča naraven proces čiščenja tako mentalnega kot fizičnega aspekta našega sebstva.

Prikaz čakler na telesu ...

Fotografije: P. Lupinšek

Pomoč k umiritvi uma ...

JOGA KOT NAČIN ŽIVLJENJA

Za vpeljavo spremembe dandanes moramo biti bolni in utrujeni od tega, da smo bolni in utrujeni. Lahko pa se zavestno odločimo za preventivo: kvalitetno prehrano, dovoljno hidracijo, redno fizično aktivnost, radost do življenja in spremljanje in usmerjanje notranjega dialoga, ki naj postane nežen in spodbuden. To lahko storimo v kateremkoli življenjskem obdobju.

Ko izkustva iz joga podlage preneseš v vsakdan, zares zaživiš jogo. Joga kaže pot.

Za več vsebine o jogi mi lahko sledite na Facebook profilu Polona Lupinsek. V kolikor pa vas zanima praksa tradicionalne hatha joge, sporočam, da poteka vadba v živo vsak ponedeljek od 18.30 do 19.30 v telovadnici OŠ Starše (prvi obisk brezplačen). Prosim za predhodno prijavo na polona.lupinsek@gmail.com.

Polona LUPINŠEK

VIRI:

- Swami Satyananda Saraswati: Asana Pranayama Mudra Bandha, Tara Yoga Center Ljubljana, 1998.
- Swami Muktibodhananda: Hatha Yoga Pradipika, Yoga Publication Trust, 1985.
- B. K. S. Iyengar: Joga pot do holističnega zdravlja, Didakta, 2018.

Ne samo ob božiču, temveč celo leto je veselje, ki ga daješ drugim, tisto, kar se ti povrne.

JOHN GREENLEAF WHITTIER
(1807 – 1892)

DEMENCE SE PO MNENJU STROKE ŠE VEDNO DRŽI PREVELIKA STIGMA

21. 9. – mednarodni dan Alzheimerjeve demence in ostalih demenc

Demence se še vedno drži prevelika stigma, je na novinarski konferenci pred svetovnim dnevom Alzheimerjeve bolezni opozorila predsednica združenja »Spominčica – Alzheimer Slovenija« Štefanija Zlobec. Skupaj z drugimi govornicami je poudarila zlasti pomen podpore osebam z demenco in njihovim svojcem, hkrati pa izpostavila vpliv preventive.

»Še vedno je premalo ozaveščanja o demenci in demence se drži prevelika stigma, zaradi česar pogosto prepozno prepoznamo njene prve znake,« je na novinarski konferenci povedala Štefanija Zlobec. Tako ima le vsaka četrta oseba z demenco tudi postavljeno diagnozo, je ocenila. Pomembno je, da osebe z demenco čim prej peljemo k zdravniku, da se jim postavi diagnoza in da se bolniku ter njegovim svojcem ponudi čim več podpore in informacij,« je dodala.

K premagovanju stigme po njenih besedah stremi tudi moto letošnjega svetovnega dne Alzheimerjeve bolezni, ki se glasi: Spoznaj demenco, spoznaj Alzheimerjevo bolezen.

Kot je izpostavila Milica Gregorič Kramberger iz Nevrološke klinike ljubljanskega kliničnega centra, je Alzheimerjeva bolezen zelo dolgotrajna bolezen, ki se lahko v možganih razvije tudi 20 let pred prvimi znaki, ki jih prepoznamo kot demenco. Opozarja, da je prav faza, v kateri imajo bolniki zgolj blage težave, ključna, saj mnogokrat bolniki in tudi zdravniki težav bolezni v tej fazi ne prepoznajo.

Po mnenju govornic je zelo pomembna tudi preventiva in zdrav življenjski slog. »Študije kažejo, da je na 40 odstotkov dejavnikov, ki lahko vodijo v razvoj demence, mogoče vplivati z načinom življenja,« poudarja Gregorič Krambergerjeva.

Skrb za nekatere dejavnike tveganja, kot so sladkorna bolezen, krvni tlak, motnje ritma, dovolj telesne aktivnosti in zdrava prehrana, je že vpletena v programe in preventivno obravnavo bolnikov. Po mnenju družinske zdravnice Tatjane Cvetko pa bomo morali v preventivne

dejavnosti vključiti tudi skrb za nekatere novo odkrite dejavnike tveganja, kot so okvara sluha, ki vpliva na zmožnost komunikacije in vključevanje v družbo, kajenje ter onesnaženost okolja.

Polona Rus Prelog iz Univerzitetne psihiatrične klinike Ljubljana pa je poudarila tudi vpliv duševnega zdravja za preprečevanje demence. »Depresija je prepoznana kot eden izmed ključnih dejavnikov za razvoj demence. Zato je zelo pomembno, da poskrbimo za dobro psihično počutje in se kolikor je mogoče izogibamo stresa. To, kako se spoprijemamo s stresom, je zelo pomembno pri preventivi, tako depresije kot tudi demence in nekaterih ostalih bolezni,« je poudarila.

Preprečevanje stresa in depresije je pomembno tudi za svojce bolnikov z demenco, saj lahko po besedah Rus Prelogove ti v 50 odstotkih kažejo znake depresije.

Ker zdravila za demenco ni, Cvetkova poudarja, da lahko največ naredimo s podporo svojcem, oskrbo na terenu in sodelovanjem strok, Zlobčeva pa je ob tem izpostavila še pomen pravilne komunikacije in spoštljivega odnosa do oseb z demenco.

Kot je opomnila Cvetkova, imajo družinski zdravniki zelo pomembno vlogo, saj so oni tisti, ki jih bolniki prvi obiščejo, in tisti, ki za bolnike skrbijo od prvih znakov do konca življenja. Družinske zdravnike obiščejo bolniki z različnimi težavami, tako motnjami spomina, govora in spanja kot tudi z depresijo, poudarja. Za prepoznavanje bolezni pa tako svojci kot zdravniki pogosto potrebujejo veliko časa, celovita obravnava bolnikov z demenco pa ni le dolgotrajna, temveč tudi zahteva sodelovanje več sodelavcev iz različnih strok.

Zlobčeva poudarja, da je Slovenija trenutno ena izmed redkih držav v Evropski uniji, ki nima izdelane strategije in sistemske ureditve na področju obvladovanja demence, ki sta za zagotavljanje celovite obravnave bolnikov z demenco nujno potrebni. Čeprav je strategija za obvladovanje demence do leta 2030 pripravljena, trenutno še vedno ni sprejeta. Kot še opozarja, pa je demenca »najdražja bolezen na svetu«, saj je dolgotrajna in zanjo ni zdravila.

V združenju Spominčica si prizadevajo tudi za sprejetje zakona o dolgotrajni oskrbi, saj kar 90 odstotkov oseb z demenco živi doma in prav ti so deležni najmanjše podpore.

Vir: STA, 20. 9. 22

Lidija BREZNIK

Sliki vir: <https://panakea.net/demencia-in-prehrana-1/>

VESELI DECEMBER - sočutno do živali

Pozdravljeni! Ker se bližajo praznični dnevi, se bomo v današnjem sestavku dotaknili teme, ki je povezana s tem časom. Zagotovo ne moremo mimo stresa, ki ga vse naše domače živali doživljajo ob pokanju petard in raket med prazniki. Zato se pridružujemo sloganu: Namesto petard kupi brikete!

Nekatere živali so za pok bolj občutljive kot druge. Opažamo, da so psi bolj dovzetni za strah in stres, ki je sprožen od pokov. Pasji mladiček začne nekje 20. dan po rojstvu zaznavati okolico tudi s sluhom. Pasji sluh nedvomno prekaša sluh človeka, saj pes sliši vsaj petkrat bolje od človeka. Zagotovo mu je ob tem zelo zelo strašljivo. Ker vemo, da se pokanju ne bomo mogli izogniti, sploh v strnjениh naseljih ne, poskušamo omiliti stres in strah z raznimi zdravili v obliki gela, tablet, paste ... Prekomerna izpostavljenost hrupu je lahko vzrok tudi za gluhost pri živalih.

V zvezi z jesenskim časom opažamo pri živalih naslednja obolenja. Pri mačkah so pogostejše virusne infekcije. Opažamo izcedek iz oči, smrčka, ki je lahko gnojen. Muca smrka in kiha. Včasih ima vročino. Ker slabše voha, izgubi apetit. Zdravljenje je simptomatsko. To pomeni, da lajšamo znake bolezni z zdravili in predvsem z inhalacijami. V večini primerov je zdravljenje uspešno. Najbolje je mucu zaščititi enkrat letno s preventivnim cepljenjem.

Če je vnetje oči pri mucah povezano v večini z virusnim infekcijskim obolenjem, je vzrok pri psih lahko drugačen. Bolj so nagnjeni k težavam z očmi psi brahiocefaličnih pasem. Brahiocefalične pasme psov so pasme s kratkim gobčkom in izbuljenimi očmi. Te pasme so zelo simpatič-

ne in pri nas, lastnikih, zelo priljubljene. Glavni predstavniki teh pasem so: mops, francoski in angleški buldog, bostonski tzerier shih-tzu in drugi. Kot sem že omenil, so pri teh pasmah izbuljene oči, ki so bolj izpostavljene zunanjim vplivom. Pri živali opazimo: pretirano solzenje, pogosto pripiranje očesnih vek, mežikanje, očesni izcedek, rdečino beločnice ... Žival se pogosto drgne po očeh s tačkami ali pa drsa po tleh. Oči lahko že ob manjših udarcih izpadejo iz svojega anatomskega položaja. Ker so oči izbuljene, se pogosto prehitro izsušijo zaradi pomanjkanja solz. Govorimo o nastanku sindroma suhega očesa. Zato vedno merimo količino solz pri pregledu očesa. Številne obrazne gube lahko pogosto povzročijo spremembe položaja očesnih vek, ki se lahko uvihajo in dražijo z dlavicami oko (entropij). Kot sem že omenil, so oči bolj izpostavljene zunanjim vplivom, zato so pogoste poškodbe očesa. Težave z očmi pri psih zdravimo na osnovi temeljitega pregleda in natančne diagnoze. V določenih primerih se posvetujemo ali pa napotimo pacienta na pregled pri specialistu za oči. Terapija lahko obsega kapljice, mazila, umetne solze in druga zdravila. Včasih je potreben tudi kirurški poseg.

V zimskih mesecih opažamo tudi povečano število zvinov, izpahov in drugih lokomotornih poškodb. Te poškodbe nastanejo predvsem kot posledica pretirane aktivnosti na snegu in ledu, zato svetujemo previdnost ob igri. Dobro je, da lastnik redno kontrolira tudi ušesa in dlako. S hojo po ledu in soli si živali pogosto poškodujejo blazinice na šapicah. Nasvet: izogibajmo se hoji po takšni podlagi in negujmo blazinice pri svoji živali. Dlaka postane pozimi gostejša. Redno krtačenje le-te je zelo priporočljivo. Po potrebi lahko pred zimo naredimo vitaminsko terapijo. Dlaka bo lepša in bo manj izpadala.

S pravočasno sterilizacijo in kastracijo svojih živali bomo poskrbeli, da v pomladanskem času ne bo ciklusa, in s tem preprečili marsikatero neželjeno rojstvo.

Želim vam prijeten decembrski čas in čarobno 2023. Svojim živalim bomo pričarali prijetne trenutke praznikov tako, da se bomo pridružili sloganu: Namesto petard kupi brikete!

Damijan PEKLAR, dr. vet. med.

Muca Maca ...

Močan hrup me zelo moti ...

DAN SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI

26. decembra praznujemo dan samostojnosti in enotnosti, ki je državni praznik in dela prost dan. Na ta dan se spominjamo razglasitve rezultatov plebiscita leta 1990, ko se je Slovenija odločila postati samostojna država.

Leta 1990 je bila Slovenija del države Jugoslavije, ki so jo poleg nje sestavljale naslednje danes neodvisne države: Bosna in Hercegovina (BiH), Črna gora, Hrvaška, Kosovo, Severna Makedonija in Srbija.

Slovenci so bili nad skupno državo razočarani. Imeli so željo po več pravicah in demokratičnem upravljanju. Pri glasovanju njihov glas ni bil enakovreden. Tako je prišla želja po osamosvojitvi oziroma odcepitvi od skupne države.

23. decembra je potekal plebiscit ali ljudsko glasovanje o osamosvojitvi Slovenije. Glasovalo je 93,2 % vseh volilnih upravičencev. Tri dni po plebiscitu, 26. decembra 1990, je sledila uradna razglasitev rezultatov plebiscita.

Na vprašanje "Ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država?" je 95 % volivcev glasovalo pritrdilno, kar je 88,5 % vseh državljanov.

Predsednik Demosa Jože Pučnik je takrat izrekel znamenite besede, da Jugoslavije ni več in da gre zdaj za Slovenijo.

Po razglasitvi so politiki imeli pol leta časa za pripravo vsega za novo državo, kot so nov denar, oborožena sila in zakoni, ki bodo veljali v novi državi.

25. junija 1991 je Slovenija razglasila samostojno državo.

Do leta 2005 se je 26. decembra praznoval dan samostojnosti, konec septembra 2005 pa je DZ sprejel novelo zakona o praznikih in dela prostih dnevih, ki je dan samostojnosti preimenovala v dan samostojnosti in enotnosti. S spremembo imena naj bi poudarili največjo mero enotnosti Slovencev v vsej zgodovini.

S plebiscitom izkazana enotnost in posledično priborjena samostojnost ostajata naši skupni, temeljni vrednoti. Niti v mednarodnih povezovanjih ne smemo nikoli zamenjati priborjene samostojnosti. Velikokrat slišimo, kako se poudarja, da bi morali biti enotni, držati skupaj, kot so to naredili Slovenci takrat. Temu pa velikokrat ni tako.

Prav bi bilo, da se te enotnosti spomnimo večkrat, ne zgolj na praznik, ko obeležujemo našo samostojnost in enotnost.

Anita BABIČ

Fotografije: vir internet

Božiček ni nekaj znanstvenega. Niti religioznega. Je poslednji nadih čarobnosti, ki ga poznamo.

CLARA ORTEGA,
roj. 1955

ISKRENE ČESTITKE OB JUBILEJU

Nekaj čudovitega

Čudovito je biti preprosto – človek
in preprosto živeti.
Zazreti se v nebo in
videti sonce,
opazovati cvetje in
zvezde ponoči.
Gledati otroke, se igrati in smejati z njimi.
Delati, kar te veseli.
Sanjati.
Pustiti domišljiji prosto pot.
Biti zadovoljen.

Tedaj postane življenje praznik.

Phil Bosmans

(Ne pozabi na veselje, Mohorjeva družba, 2003,
Dravska tiskarna Maribor)

V avgustu, septembru, oktobru in decembru 2022 so okrogle obletnice slavile:

- **Kristina Bandur**, roj. 30. 9. 1932, iz Marjete na Dr. polju 40,
- **Terezija Zagoršek**, roj. 15. 10. 1932, iz Marjete na Dr. polju 97,
- **Miroslava Šolar**, roj. 4. 12. 1932, iz Starš 21.

Upamo, da ste v življenju našle srečo, da je vaše življenje imelo smisel, da so vaši spomini na pretekla leta lepi in da je bilo vredno dočakati 90 let.

Iskrene čestitke ob jubileju.

Terezija MOHORKO

Foto: S. Hvalac

Slavljenka Terezija Zagoršek ...

Foto: T. Mohorko

Miroslava Šolar z županom ...

Foto: D. Jakol

GLASILO OBČINE STARŠE

Izdajatelj: Občina Starše

1. številka je izšla decembra 1995.

Uredniški odbor: Daša JAKOL, odgovorna urednica,
Anita BABIČ, Anej LUKAN, Terezija MOHORKO, Marta STEPIŠNIK

Sodelavci: Občinska uprava Občine Starše, društva, Zavod OŠ Starše in drugi avtorji prispevkov

Jezikovni pregled in oblikovanje: Daša Jakol

Grafično oblikovanje in tehnično urejanje: Grafična forma HUTTER, Tržaška c. 34, Maribor

Tisk: Tiskarna HUTTER, Ulica svobode 1, Miklavž na Dr. polju

Izdano v nakladi 1500 izvodov. Vsako gospodinjstvo v občini prejme izvod brezplačno, prav tako javne institucije in zavodi na območju občine. Uredništvo si pridržuje pravico pregleda, izbire in krajšanja člankov ter spremembe naslovov. Ponatis mogoč z dovoljenjem uredništva.

GLASILO OBČINE STARŠE je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo pod številko 369.

Naslovnica: Na drsališču v Staršah (Foto: Daša Jakol)

VČASIH SAMOUMEVNO, DANES PA ...

Ravno pripravljam adventni venček, saj se bliža adventni čas, ki se zaključuje z enim najlepših praznikov, božičem. Veseli december se nadaljuje še s skokom v novo leto.

Ko sestavljam adventni venček, mi misli bežijo k času, ki sem ga nekoč imela več. Prav žalostna postanem, ko pomislim, kako sem si včasih vzela več časa za tovrstne izdelke. Kako sem nabirala material, zbirala ideje in z otrokoma razmišljala, česa se bomo lotili.

Sedaj pa ubiram bližnjice, ker nimam časa. Zakaj smo postali tako hektični, samo hitimo, ves čas zamujamo in potem smo nervozni in slabe volje ter imamo občutek, da nam vaje ves čas polzijo iz rok? Ali je res danes vse tako drugače? V kakšni družbi živimo? Kakšni smo do drugih?

Občutimo vsaj malce sočutja, ko ob srebanju kave listamo dnevne novice ali zgolj obrnemo list v iskanju zanimivejše vsebine? Kaj se z nami dogaja ob spremljanju večernega dnevnika, ob gledanju novic iz vojnih žarišč, poplavljenih območij, revščine in bede, katastrof iz različnih delov sveta, ki prek ekranov vdirajo v naše mirne domove? Kaj občutimo, ko v trgovini naletimo na ostarelo osebo, ki prešteva drobiž v upanju, da bo zadostoval za najosnovnejše?

Sočutje je čustvo prizadetosti, ki ga začutimo ob žalosti in bolečini drugega, osebe, pa tudi živali. Sočutje je čustvo, ki je zelo podobno empatiji, o kateri se malo več govori. Čeprav sta povezani, med njima obstaja pomembna razlika. Obe izhajata iz sposobnosti, da čutimo, kar čuti, misli ali doživlja druga oseba. Pri empatiji bolečino drugega zaznamo in prepoznamo, vendar se s to bolečino ne poistovetimo, medtem ko sočutje pomeni "globljo psihološko vpetost", ko smo ob čustveni bolečini drugega tudi sami prizadeti do te mere, da njegovo bolečino "občutimo kot svojo".

Sočutje ubijata "razčlovečenje" in neobčutljivost, ko smo preko medijev dnevno deležni človeških grozot, ko vse pogosteje v naši neposredni okolici vidimo revne in nemočne, ko smo dnevno priča nasilni komunikaciji in nasilnim ter razdiralnim ravnanjem, kar nas počasi vodi v stanje čustvene otopelosti, brezčutnosti, v odsotnost empatije in sočutja.

Sočutje pomeni, da nam je mar za druge, da smo živi, da nismo otopeli. Sočutje omogoča povezanost med ljudmi in skrb za sočloveka. Družba, oropana sočutja, je čustveno mrtva družba, družba nepovezanih posameznikov, ki so zgolj zaradi lastnih koristi sposobni najhujših manipulacij in zlorab na račun drugih ljudi in živih bitij.

Božični čas je čas številnih dobroteljskih akcij in pozivov, da le opazimo stisko sočloveka. Kaj pa ostali čas v letu? Takrat kar malo pozabimo na vse to in smo spet vpeti v lastno hitenje in hektiko sodobnega časa. Spet se vračam k času. Želim si, da bi znala dati prednost tistemu, kar je v nekem trenutku pomembnejše od pospravljenega stanovanja, umitih oken, pripravljene dekoracije, urejene zunanje podobe. To je čas za ljudi. Da preživim tiste ustvarjalne tre-

<https://www.vzajemnost.si>

nutke skupaj z otrokoma, da skupaj načrtujemo dejavnosti za praznike, da si vzamem čas za sorodnike in prijatelje. Si vzamem čas za pogovor, pogovor iz oči v oči. Včasih so bile te stvari samoumevne, danes se pogovarjamo preko ekranov ali pa le pišemo.

V decembru se žalost in depresija povečata zaradi previsokih in nerealnih pričakovanj ter pretirane samo-refleksije, lahko beremo v časopisih ali poslušamo po televiziji. Nekateri posamezniki se jezijo na božič zaradi pretirane komercializacije, ki v ospredje postavlja darila, obdarovanje in »popolne« medosebne odnose. Drugi občutijo globoko žalost, ker božič v njih sproži neprestano premišljevanje o nezadovoljstvu z življenjem, ki ga živijo, v primerjavi z drugimi ljudmi. Tretjim pa božič predstavlja stres, predvsem zaradi potrošnje denarja in pritiska, da morajo nakupiti draga darila. Nekateri ne marajo teh praznikov zaradi socialnega pritiska, naj preživijo praznike z družino ali prijatelji, v resnici pa si tega ne želijo. Nenazadnje pa se veliko ljudi med božičnimi prazniki počuti zelo osamljene, ker so izgubili ljubljeno osebo ali službo.

Spremenimo svojo miselnost in odnos: v odnosu do drugih lahko vplivamo na to, kako se drugi počutijo, samo do določene mere; lahko pa spremenimo svoj odnos in svoje vedenje.

Sama zase sem letos sklenila paziti na to, kako bom preživela ta čas, in ne, ne bom si dala kakšne posebne novoletne zaobljube, saj jih tako ali tako kršimo že hitro po novem letu. Bom pa poskusila preživeti celo leto tako, da bom še več načrtovala vnaprej, da si prihranim veliko utrujenosti, hitenja ter stresa. Bom pozitivna, več se moram smejati. Omejiti se je treba pri porabi denarja (trošim, kolikor imam), pozorna bom na to, da prikaz popolnega življenja drugih v medijih in na socialnih omrežjih ne bo izkrivljalo realne podobe življenja, ki ga živim, svoje bližnje bom obdarovala zlasti s svojim časom, delom in trudom, s skrbjo in ne z dragimi darili.

Osredotočiti se moram na vse priložnosti za izkazovanje ljubezni, prijaznosti, hvaležnosti in radodarnosti do drugih ljudi.

Mogoče se mi pridruži še kdo?

Anita BABIČ

PRAZNIČNE DOBROTE

Vsak praznik ima svoj čar in – svoje dobrote. Zato tudi te dni prijetno diši v naših domovih, po piškotih, poticah in šem. Včasih se nam zahoče narediti tudi kaj popolnoma novega, drugačnega, posebnega, da popestrimo praznični čas.

Danes smo za vas pripravili recepta, ki že z naslovoma izdajata, da sta tista »ta prava« za december. Končnega izdelka se bodo – ko boste starejši družinski člani vzeli kuhalnice v roke, razveselili še posebej otroci. Pa veselo na delo in dober tek!

Božični kolač

Testo

- 100 g masla
- 75 g sladkorja
- 1 vrečka vaniljevega sladkorja
- 2 jajci
- 150 g bele moke
- 1 zravnana žlička pecilnega praška
- 50 g olupljenih zmletih mandljev
- 1 - 2 žlici mleka
- 50 g sesekljanih orehov

Preliv

- 100 g sladkornega prahu
- 1 - 2 žlici limoninega soka

Okras

- Pisani sladkorčki

Penasto umešajte maslo in postopoma dodajte sladkor, vaniljev sladkor in jajci. Vmešajte s pecilnim praškom zmešano in presejano moko, mandlje in mleko (testo se mora komaj trgati od žlice), nato pa dodajte še sesekljan orehe. Testo nadevajte v dobro pomaščen in z mandlji potresen model za šarkelj (premer 18 cm) ter ga pecite na rešetki v pečici na 175 - 200 stopinj Celzija. Pecite približno 50 minut.

Pečen kolač zvrnite na žičnato rešetko in počakajte, da se ohladi.

Presejan sladkorni prah in limonin sok zmešajte v gost preliv, ki ga enakomerno polijete po kolaču, nato pa po želji okrasite kolač s pisanimi sladkorčki.

Božičkova korenčkova torta

Testo

- 7 rumenjakov
- 200 g rumenega trsnega sladkorja
- 400 g olupljenih zmletih mandljev
- 300 g drobno naribanega korenja
- 75 g jedilnega škroba
- ½ žličke zmlatega cimeta
- 1 noževo konico zmletih klinčkov
- 1 noževo konico kardamoma
- 1 ščep soli
- 7 beljakov

Preliv

- 200 g jedilne čokolade
- 20 g kokosove maščobe

Okras

- 50 g marcipanovega testa
- 25 g sladkornega prahu
- barva za živila
- 1 žlica sladkornega prahu
- sladkorčki
- majhne sveče

Penasto stepite rumenjake in trsni sladkor, nato v peno previdno vmešajte mandlje, drobno naribano korenje, jedilni škrob, začimbe in sol. Beljake stepite v trd sneg in ga vmešajte v testo. Testo nadevajte v dva tortna modela, ki ju poprej na dnu obložite s papirjem za peko (premer 22 cm in 16 cm), in ga pecite v pečici na 175 – 200 stopinj Celzija (prej naj bo segreti). Pecite 45 do 55 minut.

Pečena biskvita zvrnite iz modelov, odstranite papir za peko in počakajte, da se ohladita. Čokolado nalomite v lonček, ga postavite v posodo z vročo vodo, dodajte maščobo in mešajte, da se čokolada stopi. Oba biskvita oblijte s prelivom in postavite manjšega na večjega. Marcipan vnetite s sladkornim prahom in ga pobarvajte z barvami za živila. Nato ga razvaljajte med dvema plastema prozorne folije ali na sladkornem prahu, izrežite z modelčki angelčke in zvezdice, jih porazdelite po torti in jo okrasite s sladkorčki ter svečami.

Vir: Pecivo za male in velike, Založba Mladinska knjiga - za Založbo Milan Matos, 1994

Pripravila D. J.

DRUŠTVO VITA za pomoč po nezgodni poškodbi glave deluje že 30 let

Poškodbe glave so civilizacijski davek sodobnega časa in eden največjih zdravstveno-socialnih problemov v večini razvitih zahodnih dežel. Razvoj tehnike in prometa, spremenjen način življenja, ekstremni športi in nasilje so glavni vzroki nezgodnih možganskih poškodb. Prizadenejo vsa področja človekovega delovanja: gibanje, čutenje, zaznavanje in dožemanje okolja, odzivanje nanj, sporazumevanje, vedenje, čustvovanje. Pogosto so trajne in ne spremenijo le življenja poškodovanega, ampak prizadenejo celotno družino. Društvo Vita je tako nastalo na pobudo staršev poškodovanih otrok in deluje že okroglih 30 let. Poškodovanim nudimo socialnovarstvene programe za vključevanje v družbo, aktivno preživljanje časa, razvijanje in ohranjanje socialnih veščin, miselnih sposobnosti ter fizičnih in psihičnih sposobnosti.

V Ljubljani deluje dnevni center, kjer se naši člani družijo, se udeležujejo delavnic, organiziramo pa tudi fizioterapijo in masažo. Vsak mesec organiziramo izlet ter tako spoznavamo lepote Slovenije in pridobivamo nova znanja, dvakrat letno pa za naše člane organiziramo tabor. Svojci poškodovanih pri nas lahko dobijo nasvete in se vključijo v podporno skupino.

Poleg socialno varstvenih programov izvajamo tudi program osebne asistencije, ki je namenjen vsem vrstam invalidnosti. V ta program se lahko vključijo invalidne

osebe, ki preko oddaje vloge na Centru za socialno delo pridobijo odločbo o pravici do osebne asistencije. V letu 2023 se bomo vključili v izvajanje obnovitvene rehabilitacije, ki jo financira Zavod za zdravstveno zavarovanje.

Ker pa želimo, da bi bilo nezgodnih poškodb čim manj, je pomembna dejavnost društva tudi preventiva na področju cestnega prometa. Največ poškodb možganov se namreč zgodi zaradi prevelike hitrosti, uporabe mobilnih telefonov med vožnjo ali hojo, vožnje pod vplivom alkohola ali mamil, neuporabe varnostnega pasu in čelade, slabe vidnosti pešcev na cesti in neupoštevanja cestno prometnih predpisov. V ta namen, s podporo Agencije RS za varnost prometa, redno izvajamo predavanja, s katerimi ozaveščamo javnost o tovrstni problematiki.

Več o nas, aktualna dogajanja in kontakte boste našli na spletni strani <http://www.vita-poskodba-glave.si/> in družabnem omrežju Facebook pod imenom Društvo Vita (<https://www.facebook.com/d.vita.novicke>).

Društvo Vita za pomoč po nezgodni poškodbi glave

Društvo VITA
za pomoč po nezgodni poškodbi glave

DRUŠTVO VITA za pomoč
po nezgodni poškodbi glave
Dunajska 106, 1000 Ljubljana

»Programi in delovanje sofinancira FIHO.«
Stališča organizacije ne izražajo stališč FIHO.«

Spremenjeni delovni čas ZBIRNEGA CENTRA ZLATOLIČJE

Obveščamo vas, da bo ZBIRNI CENTER ZLATOLIČJE ob sobotah, 24. 12. in 31. 12. 2022, deloval **po spremenjenem delovnem času**, in sicer:

- v soboto, 24. 12. 2022, od 8.00 do 12.00 in
- v soboto, 31. 12. 2022, od 8.00 do 12.00.

Bojan GRUS

*Novo leto je kot bel,
nepopisan list.*

*Pobarvajte ga s sanjami,
posujte z ljubeznijo,
popišite z dobrimi dejanji.*

Vesel BOŽIČ in srečno NOVO LETO.

**DRUŠTVO PRIJATELJEV
MLADINE OBČINE STARŠE**

Novo leto je topel stisk
tvoje in moje dlani.
Novo leto je tista pesem,
ki vsem enako zveni.
Novo leto je gaz še neutrte poti.

Tok obilja naj zalije
vas in vaše vse najdražje!
Naj vam sreča ves čas klije,
da vam bo življenje lažje!

Društvo Ajda Starše vam želi miren božič ter
srečno, zdravo in zadovoljstva polno 2023

Gasilska zveza Starše
vam vsem želi,
da bi vse dobre misli
in želje v novem letu 2023
resničnost postale.

Ozrimo se vase,
videli bomo lepoto,
ozrimo se okoli sebe,
videli bomo tudi dobroto.

Med lepim in dobrim
naj vsem vam tečejo dnevi
v novem letu 2023.

**Člani sekcije kegljanje s kroglo
na vrvi pri DU Marjeta**

Ko se prižgejo praznične lučke
sredi bele mrzle zime,
prijateljstvo ogreje nam dlani
in želja vzpne se iz srca v višine.
Vse, kar slabo je,
z novim letom naj zbledi,
vse, kar dobro je,
naj za vekomaj ostane!
Prava pot je pot srca,
ostalo so le ovinki.
Naj vas v božično noč in novo leto
popelje pot brez ovinkov
in naj vas v prazničnem miru
sreča nežno objame!

KMETIJA GOLOB ZLATOLIČJE

Vsaka beseda, vsak pogled,
vsako dejanje in vsak nasmeh
lahko prinese srečo drugim ljudem.
Vsak trenutek je lahko nov začetek.
Velika upanja ustvarjajo velike ljudi,
zato radostno pojdimo nasproti
novemu letu 2023.

Da bi se Vam in Vašim najdražjim
uresničila mnoga pričakovanja,

Vam želi

KORK Marjeta

*Odbije polnoč in leto mine,
podarja izkušnje, uspehe, spomine ...
Odbije polnoč, poti so odprte,
za upe, želje in nove načrte!*

*Vesel božič in srečno ter uspešno
novo leto 2023*

Vam želi KS Prepolje

**KULTURNO DRUŠTVO ALOIZ COLNARIČ STARŠE
ŽELI VSEM OBČANKAM IN OBČANOM,
ŽUPLJANKAM IN ŽUPLJANOM
BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER VELIKO ZDRAVJA, SREČE IN MIRU V LETU 2023.**

S toplino božič naj vas greje,
naj vezi med vami utrdi.
A novo leto naj zaseje,
kaj vaše si srce želi.
Vse začrtane naj cilje,
v uspeh usoda spremeni.

KUD Pojoča travica Rošnja Loka

SREČNO, ZDRAVO IN MIRNO 2023

Skrbimo za življenjski prostor naše divjadi!

**VAM ŽELIJO ČLANI
LOVSKE DRUŽINE STARŠE**

Morda prineslo veliko bo srečo,
če v sebi našli bomo tiste stvari,
v katerih ta sreča radostno kali:
**modrost in človečnost, iskrenost, poštenje,
hvaležnost za vse, kar nam lepša življenje,**
odprte oči za vse, kar je lepo
in srca odprta, ko je kje hudo.
Pri sebi poskusimo to kdaj doseči
in leto prihodnje sijalo bo v sreči.

Lepe božične praznike in srečno 2023
Vam želi PGD Prepolje

PGD STARŠE

Sreča je
v majhnih stvareh,
toplili ljudi,
v stisnjenih dlaneh.

Prostovoljno gasilsko društvo Starše
vam v novem letu 2023 želi obilo sreče.

**VESEL BOŽIČ
IN SREČNO 2023**

Vsaka beseda, vsak pogled,
vsako dejanje in vsak nasmeh
lahko prinese srečo drugim ljudem.
Vsak trenutek je lahko nov začetek.
Velika upanja ustvarjajo velike ljudi,
zato radostno pojdimo naproti
novemu letu 2023.

Da bi se Vam in Vašim najdražjim
uresničila mnoga pričakovanja.

**Pošta in papirnica
Marjeta na Dr. polju
Marija Kaučevič s.p.**

Naj vas mir in dobrota ter zdravje in veselje spremljajo vse leto !

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

TER SREČNO V PRIHAJAJOČEM LETU 2023

zate | **STARŠE**

SREČNO, ZDRAVO IN MIRNO NOVO LETO 2023

**VAM ŽELI
MARJAN MALEK, ČASTNI OBČAN OBČINE STARŠE**

SREČNO, ZDRAVO IN MIRNO NOVO LETO 2023

**VAM ŽELIJO
TURISTIČNO DRUŠTVO STARŠE,
DRUŠTVO UPOKOJENCEV STARŠE IN
KUD »FRANC ILEK« LOKA - ROŠNJA**

Vse, v kar upate, naj se izpolni,
kar iščete, naj se odkrije,
kar si želite, naj se uresniči!

SREČNO 2023
Vam želijo
članice in člani
ŠD TRNIČE

Naj bodo vaši koraki v letu 2023
lahkotni, samozavestni in
naj vas popeljejo novim zmagam naproti.
Vse dobro vam želi ŠD Prepolje

Spoštovane občanke in občani!

Športno društvo Marjeta se vam iskreno
zahvaljuje za sodelovanje in podporo v
iztekajočem se letu.
Ob prihajajočih božičnih praznikih
vam želi polno radosti in veselja,
v novem letu 2023 pa obilo zdravja in
uspehov!
Srečno 2023!

Spoštovane vaščanke in vaščani!

**»Tu je moj dom, tu sem doma,
v Zlatoličju,
v osrčju Dravskega polja.«**

Srečno, uspešno, veselo, povezano,
predvsem pa veliko zdravja in
ljubezni polno v letu 2023!

Krajevna skupnost
Zlatoličje

"Nismo ustvarjalci zgodovine.
Zgodovina ustvarja nas." - Martin Luther King, Jr.

Spoštovane občanke in občani,
"Iz nitk preteklosti pletemo prihodnost!"

V letu 2023 vam želimo veliko ustvarjalnosti,
družinske
povezanosti, osebnih uspehov in sreče ter
predvsem zdravje, veselje in mir. Kulturna in
zgodovinska
dediščina poudarja vrednote posameznega naroda.
Vabimo vas, da se nam pridružite. Narodopisje, ki
zapisuje dejstva
in pričanja, ohranja in povečuje te vrednote.
In ponosni moramo biti na naš narod, spoštovane
Slovenke in Slovenci.

Narodopisno zgodovinsko društvo Starše
Kontakt: Irena Šerdoner; 031 423 767

So poti, ki vodijo
v nove kraje,
so poti, na katerih se
marsikaj doživi,
so poti, ki vodijo v nova
spoznanja, in so poti,
ki vodijo v srca ljudi.

Veseli božič in srečno 2023!

PGD Trniče

Spoštovane občanke in občani!

»SREČA je srečati prave ljudi,
ki v tebi pustijo dobre sledi.«

V letu 2023 vam želimo SREČO,
ZDRAVJE, VESELJE,
ISKRENE IN DOBRE LJUDI.

Želimo vam veliko osebnih uspehov in
zadovoljstva.

Lista občank in občanov,
za Aleksander FUREK

Obilo zdravja, spoštovanja, veselja,
strpnosti, druženja in osebnih uspehov vam iz srca želi
Športno društvo Zlatoličje.

Želimo vam obilo osebne rekreacije in
vas vabimo v

Športni park Gmajna!

SREČNO 2023

»PANEM ET CIRCENSES« - »KRUHA IN IGER«
... so že rekli stari Rimljani.

In prav to vam vsem iz srca želimo tarokaši.
Želimo vam veliko druženja, iger, veselja,
božičnega doživetja
in naj bo leto 2023 bogato, naj bo zdravo,
srečno in uspešno.
Vse ljubitelje taroka vabimo, da se nam pridružite.

Tarok društvo Škis Starše
Kontakt: zdenko.murko1@gmail.com, 041 579 490

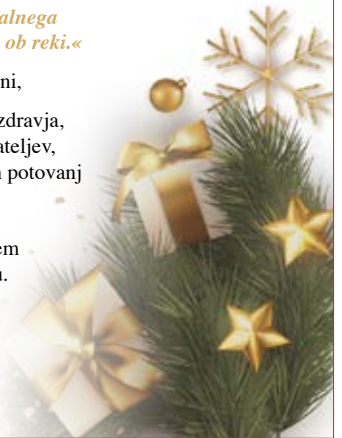
"Edinstveno doživetje tradicionalnega
izpiranja rečnega zlata in življenja ob reki.«

Spoštovane občanke in občani,
želimo vam doživeto leto, polno zdravja,
doživetja narave in iskrenih prijateljev,
medsebojne pomoči, spoštovanja in potovanja
po naši življenjski cesti.

Vabimo vas,
da se nam pridružite na našem
avanturističnem potovanju.
Srečno in veselo 2023!

"Čas je zlato!
Čas zaceli vse rane!«

Ekipa Zlata DRAVA

Zopet je leto naokrog,
ko si želimo,
da bi mir zavladal povsod.
Da korona virusa se končno znebimo
in si le zdravja in veselja zaželimo.
Naj vas različna mnenja družbe ne ločujejo
in vas med seboj ne ograjujejo.

V letu 2023 naj vas zdravje, sreča in
pozitivna energija vzpodbujajo,
da vam nove cilje in želje uresničujete.

UO DU Marjeta

Preprostost božiča
naj se dotakne vašega srca;
prihajajoče leto
naj bo mirno in naj bo lepo,
ne le v praznični opravi,
ampak vsak dan
naj z nasmehom toplim vas pozdravi.

Župnijska Karitas Starše

Prihodnost pripada tistim,
ki verjamejo v lepoto svojih sanj.
ELEANOR ROOSEVELT (1884 – 1962)

Naj čim lepša prihodnost pripada
vsem vam, dragi otroci in učenci,
spoštovani starši in drugi občani!

Mirne praznike in vse dobro
v letu 2023
vam želimo zaposleni v
Zavodu OŠ Starše.

Vse naše sanje se lahko uresničijo
– če imamo dovolj poguma,
da jim sledimo.
WALT DISNEY (1901 – 1966)

SANJE
se vedno uresničijo v prihodnosti.
Torej sanjajmo letos,
da bomo imeli drugo leto,
ki je pred vrati, pa tretje, četrto ...
SKUPAJ kaj uresničiti:
VI, spoštovani občani
in zaposleni v ustanovah naše občine,
IN MI, zaposleni v občinski upravi
ter uredniškem odboru
GLASILO OBČINE STARŠE.

Miren božič in srečno 2023!

MIREN BOŽIČ
IN SREČNO NOVO LETO 2023

Tisoč in tisoč zvezd je nad nami,
tisoč in tisoč zvezd je med nami,
naj gre po svetu
– rama ob rami – svetloba z nami.

(Tone Pavček)

ŽUPAN OBČINE STARŠE
STANISLAV GREIFONER

Foto: S. Greifoner

						AVTOR: JOŽE BORKO	POLICA ZA KNJIGE	MESTNA ČETR DUBROVNIKA	NAROČNICA	SLAVKO OSTERC	TRŽIŠČE	JAPONSKI BOG Z LISIČJO GLAVO	ENOTA ZA DELO ALI ENERGIJO	TOPILO ZA LAKE	RADIJ
						ELASTIČNI POLITIK, ELASTIX									
						ČLANICA TABORA									
						GORA IN VULKAN NA FILIPINIH				SL. REŽISER (JOŽE) ANA (LJUBK.)				PESEM HVALNICA	
						NOVINARKA POP TV VERTAČNIK LITIJ					ROTACIJSKI PAPIR GR. PESNIK IZ KIKLIJE				
												VOJAŠKA ENOTA VLADO KALEMBER			
SLOVENSKI REŽISER IN TONSKI MOJSTER (DUŠAN)	BOSANSKI POLITIK, PUBLICIST (VESELIN)	SL. PISAT. PUBLICIST IN PREVAJALEC	BLOKADA PRI KARATEJU	PENEČE SE VINO	POJEDINA, GOSTIJA AM. FILMSKI VESOLJČEK			AM. ROCK SKUPINA SOL MLEČNE KISLINE							
						NIZEK PEV- SKI GLAS PRISTAŠ ROJALIZMA				URADNI SPIS ANALIZA URINA			VEDA O RAČUNAL- NIKIH	DEL ŽENSKÉ ALI MOŠKE OBLEKE	
IZVAJALEC ANKETE							GRAFIČNO ZNAMENJE, OSTRIVEC SAKSONEC					BREZREPA DVOŽIVKA LJUBLJAN. GALERIJA			
STEKALIŠČE					IZDELOVA- LEC VOSKA ANTON NANUT					ARALSKO JEZERO MAJHNA GOBA					
LIDIJA OSTERC			SL. KOŠAR- KAR (SAŠO) PREBIVALCI NEMČIJE						OTROŠKI REKVIZIT						
NEKDANJI AVSTRIJSKI SMUČAR (HANS)				BIVŠE IME JEZERA MALAVI RENIJ					ORGAN VOHA TOYOTIN DŽIP				(BUJČA) 4. IN 2. SAMOGLAS- NIK		
NEKDANJI NOTRANJI MINISTER (ANDREJ)					IVAN LEVAR SOGLASNIKA V NILU		KONJSKI TEK					OSEBNI ZAIMEK KAR NANESE VETER			
PREBIVALCI ARMENIJE							ŽELEZNIŠKA PROGA	NOV ODSTAVEK JAP. SMUČ. SKAKALEC (TAKANOBU)						KRATKA ŠALJIVA ZGODBA, DOVTIP	
POMOČ: ERETOVA, INAR, NIRVANA	SKANDIJ PREBIVALKE EPIRA			LASTOVKA PEVSKI ZBOR									LUJO ŠUKLJE ETILNI ALKOHOL		
NRAVO- SLOVEC, MORALIST					VTIKLJAJ ANGLEŠKI DROBIŽ				ZAMENJAVA DEL KANALI- ZACIJE						
POSLOVNA ENOTA			RIM. BOGINJA PLODNOSTI JED IZ OLUŠČE- NEGA PROSA			BREZPRAVNO LJUDSTVO					RADIKAL IZ OGLJI- KA IN VODIKA SL. PISATELJ (JAKOB)				
SL. GLED. KRITIK IN PUBLICIST (ANDREJ)						GLASBA IZ JAMAJKE (IZ ČRK SAK)	BARIJ RASTLINA NA VLAŽNIH TLEH		NOVINARKA POP TV LOZAR OBDOBJE				NIKOLA TESLA TANTAL	ALENKA GODEC	
SOVRAŽNICA ŽELEZA				OTROŠKI NASMEH MARJAN ROŽIČ											
PREBIVALKA KAŠMIRJA V INDIJI								ČEŠKA ŠAHISTKA (KVETA)							
SLOVENSKI ALPINIST (FRANC)					NEKDANJI PERZIJSKI VLADAR			PREGLEDEN SEZNAM VSEGA BLAGA							

Rešitev, ki jo sestavite iz črk oz. besed z osenčenih polj, prepisite na dopisnico in jo **do 25. februarja 2023** pošljite na naslov: **OBČINA STARŠE – uredništvo, Starše 93, 2205 Starše**. Morda se pri zrebu prav vam nasmehne sreča. Seveda lahko rešitev pošljete tudi po e-pošti na naslov: glasilo@starse.si.

GESLO prejšnje križanke (Glasilo št. 84): NOVA POŠ MARJETA; MELATONIN.

Izžrebanci: **1. nagrado** – knjigo Slovenija – **prejme Andreja EMERŠIČ**, Brunšvik 36, 2327 Rače; **2. nagrado** – knjigo Maribor – **Nina KAUCIČ**, Marjeta 64, 2206 Marjeta; **3. nagrado** – knjigo Pohorje – **Zala KMETEC**, Morska c. 14, 2313 Fram.

Nagrajencem čestitam! (Nagrade izžrebanci prejmejo po pošti.)

Srečno in veselo Novo Leto!

SREČNE BOŽIČNE PRAZNIKE!

Praznične razglednice slovenskega slikarja Maksima Gasparija (1883 - 1980)
Vir: <https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/zimske-razglednice-maksima-gasparija/>

ZIMSKI RAJ
NA VELIKI PLANINI

Foto: Jani Sušnik